

Ing. arch. Ľubomír Polák - autorizovaný architekt

08001 Prešov, Októbrová 44; ateliér: Prešov, Požiarnická 17, tel. 0907128516
e-mail:ubopolak@orangemail.sk

Návrh územného plánu obce (ÚPN-O)

ŽEHŇA

A. Textová časť

Súhrnná správa

Územný plán obce (ÚPN-O) Žehňa
Schválený obecným zastupiteľstvom
uznesením č.
VZN č.
dňa
Slavomír Lipták, starosta obce

Jún 2017

I. Základné údaje

- a) Hlavné ciele riešenia
- b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu
- c) Údaje o súlade riešenia územia so zadaním
- d) Použité podklady a údaje

II. Riešenie územného plánu obce

1. Vymedzenie riešeného územia
2. Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu
3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy
5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
6. Návrh funkčného využitia územia obce
7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie
 - 7.1. Bývanie
 - 7.2. Občianska vybavenosť
 - 7.3 Výroba
 - 7.4. Rekreácia, cestovný ruch
8. Vymedzenie zastavaného územia obce
9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území
10. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami
11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES) a ekostabilizačných opatrení
 - 11.1. Ochrana prírody, ÚSES
 - 11.2. Ochrana kultúrneho dedičstva
12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia
 - 12.1. Doprava
 - 12.2. Vodné hospodárstvo
 - 12.3. Zásobovanie plynom, vykurovanie
 - 12.4. Elektrická energia
 - 12.5. Telekomunikácie
13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie
14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnoteného ťažbou
16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na iné účely
17. Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska enviromentálnych, ekonomických, Sociálnych, územnotechnických dôsledkov
18. Návrh záväznej časti

Spracovateľský kolektív:

- Urbanizmus, doprava, PPF, ŽP:
- Tech. vybavenosť:

Ing. arch. Ľ. Polák
Ing. arch. Ľ. Polák, Ing. arch. S. Dučay

I. Základné údaje

a) Hlavné ciele riešenia

Cieľom tohto územného plánu je dať impulz pre rozvoj obce, ako aj poskytnúť obecnej samospráve nástroj na riadenie investičného procesu v návrhovom období do r. 2030.

Hlavné úlohy, ktoré má územný plán riešiť, možno zhrnúť do týchto bodov:

- využiť potenciál prírodných a stavebno-kultúrnych daností prostredia
- vyčleniť priestory pre komplexný rozvoj všetkých funkcií sídla, pre dopravnú, technickú a sociálnu infraštruktúru; stanoviť regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia
- vymedziť plochy pre verejnoprospešné stavby, navrhnúť novú hranicu intravilánu

Doterajšie etapy spracovania ÚPN-O konštatovali existenciu pozitívnych ale aj negatívnych predpokladov pre rozvoj obce. Pozitívami sú:

- dobrá dopravná dostupnosť k hlavným regionálnym centráм osídlenia (Prešov, Košice); blízkosť priem. parku Záborské
- čiastočné vybavenie obce tech. infraštruktúrou (vodovod, plyn)
- priaznivá demografická skladba obyvateľstva
- nekoncová poloha obce, jej pozícia dopravnej križovatky ciest III. triedy
- zdravé životné a obytné prostredie prostredie
- prítomnosť niektorých prírodných výrobných zdrojov (poľn. pôda, lesy, vodné toky, andezit)

Negatíva, brzdiace rozvoj obce, sú nasledovné:

- silné zastúpenie sociálne znevýhodnených skupín obyvateľstva (Rómov)
- absencia investične najnáročnejšej tech. infraštruktúry - kanalizácie
- nedostatok prac. príležitostí priamo v obci (v poľnohospodárstve, v CR)
- neprítomnosť niektorých zariadení základ. obč. vybavenosti charakterizujúcich strediskovosť obce (ZŠ aj pre 6.-9.roč., úradovňa polície)

Cieľom riešenia územného plánu je maximálne využitie pozitívnych predpokladov – a naopak – eliminácia negatívnych aspektov rozvoja obce.

b) Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu

Obec Žehňa nemá platný územný plán; územný plán obce v stupni zóna z 80. rokov (ÚPN-Z)), nezodpovedá požiadavkám platného znenia zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), ako aj vyhlášky č. 55/2001 o obsahu územno-plánovacích podkladov (ÚPP) a územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD).

Obstarávateľom ÚPN-O je obec Žehňa; obstarávateľská činnosť je v zmysle §2a stavebného zákona zabezpečená prostredníctvom odborne spôsobilej osoby na obstarávanie ÚPP a ÚPD (ing. S. Imrich, reg. č. 294).

c) Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

Riešenie územia je v súlade so Zadaním pre ÚPN-O Žehňa (Ing. arch. Ľubomír Polák – autorizovaný architekt, december 2013), schváleným uznesením obecného zastupiteľstva č. 01/02/2014 zo dňa 6. 2. 2014.

d) Použité podklady a údaje

Projektant mal k dispozícii tieto podklady a údaje:

- Zadanie pre ÚPN-O (Ing. arch. Ľubomír Polák – autorizovaný architekt, december 2013), schválené uznesením obecného zastupiteľstva č. 01/02/2014 zo dňa 6. 2. 2014
Návrh ÚPN-O rešpektuje schválené zadanie v plnom rozsahu.
- Prieskumy a rozborý k ÚPN-O (Ing. arch. Ľubomír Polák – autorizovaný architekt, jún 2013)
- Podklady a informácie poskytnuté dotknutými orgánmi vrámci prípravných prác
- ÚPN VÚC Prešovského kraja schválený uzn.č.268/1998 v znení neskorších zmien a doplnkov, ktorého záväzná časť vyhlásená VZN PSK č. 17/2009 nadobudla účinnosť 6. 12. 2009 (mení a dopĺňa Nariadenie vlády SR č.679/2002 Z.z. a č.216/1998 Z.z.)
- Rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odb. starostlivosti o ŽP č.OÚ-PO-OS ZP3-2013/ 00164-04/VK zo dňa 3. 12. 2013 na ochranné pásma vodárenských zdrojov (VZ), ktorým sa mení

povolenie č.45/1974 zo dňa 3. 12. 21974 výstavby vodovodu v obci Žehňa s povoleným odberom a určuje ochr. pásmo I. a II. stupňa VZ Žehňa, prameňa Stavenec, Pod horúcou a Dluha na zákl. dokumentácie s.r.o. Geometra SK Košice z júla 2011.

Návrh ÚPN-O rešpektuje tieto ochr. pásma.

- Projekt stavby *Žehňa, Rómska osada - Kanalizácia a ČOV* (Ing. I. Bača Prešov, apríl 2003), s vydaným stavebným povolením č. 1/2004/01403-03 z 30. 12. 2004.
Akceptované sú zrealizované kan. zberače, nie systém domových ČOV.
- Štúdia *Odkanalizovanie rómskej osady* (Bačaprojekt s.r.o., december 2013).
Návrh ÚPN-O akceptuje koncepciu odkanalizovania; ináč však rieši situovanie ČOV a návrh novej zástavby (tá ani nemala byť hl. predmetom štúdie).
- Dokumentácia na realizáciu stavby *Revitalizácia centra obce Žehňa* (Invest Leasing s.r.o. Prešov, apríl 2010), s vydaným stavebným povolením č. B/2010/8605-Mk.
Návrh ÚPN-O rešpektuje túto dokumentáciu; ináč rieši len križovatku ciest 3446 (III/06811) a 3444 (III/06806) so zastávkami autobusovej dopravy.
- Projekt pre územné konanie *Drvička a triedička kameniva* (Ateliér Sýkora a spol. Prešov, december 2008), s vydaným úz. rozhodnutím č. P/2008/12-W z 19. 2. 2009.
Návrh ÚPN-O pokladá realizáciu tejto dokumentácie za bezpredmetnú, pretože odmietnutím skládky odpadu areál drvičky zostane v existujúcej polohe.
- Projekt stavby *Čistička odpadových vôd a kanalizácia Žehňa – Dúbrava* (Irpo Prešov, november 2006), bez vydaného stavebného povolenia.
Akceptovaný; upravené je však riešenie vetiev pri hosp. dvore a pri MŠ.
- Projekt stavby *Žehňa – Oprava vodovodnej siete* (VVaK PP š.p. Košice, apríl 1996).
Akceptovaný.
- Projekt pre územné konanie *Rómska osada 12 b.j. Žehňa* (Ing. arch. J. Osvald, marec 2005), bez vydaného úz. rozhodnutia.
Neakceptovaný; pozemky novej róm. osady vymedzené v inej polohe.
- Projekt stavby *Obytné domky - 8 b.j.* (GAMART s.r.o. Lučenec, október 2009), bez vydaného stavebného povolenia
- Projekt stavby *Bytový dom - 12 b.j.* (GAMART s.r.o. Lučenec, november 2009), bez vydaného stavebného povolenia
Neakceptovaný; plocha pre byt. domy vymedzená v inej polohe.
- Projekt stavby *Obecné spoločenské centrum* (GAMART s.r.o. Lučenec, december 2009), bez vydaného stavebného povolenia
Neakceptovaný; pozemok vymedzený v inej polohe - pri novej róm. osade.
- Projekt stavby *Žehňa - Rozšírenie inž. sietí: SO 01 Rozvod plynu; SO 02 Vodovod; SO 03 Rozšírenie vzdušnej NN siete a VO* (ISPO s.r.o. Prešov, jún 2002), bez vydaného stav. povolenia
- Zadanie stavby *Rekonštrukcia NN siete a zahustenie trafostanice v obci Žehňa* (VEZ š.p. Košice, október 1997)
Akceptované, medzičasom zrealizované.
- Projekt stavby *Novostavba chrámu Žehňa – Dúbrava* (Ing. P. Fotta, júl 2011), s vydaným stavebným povolením č. H/2011/224/19 zo 7. 10. 2011.
Akceptovaný.
- Program odpadového hospodárstva PSK na r. 2011 – 2015, návrh (SA ŽP Prešov, máj 2013)
Akceptovaný.
- Dokumentácia pre stavebné povolenie *Chodník pre peších a spevnené plochy v obci Žehňa* (Ing. L. Hrabčák, marec 2013).
Akceptovaná.
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 a 2001
- Sčítanie dopravy 2010 a 2005
- Vyhláška Ministerstva ŽP SR č. 193/2010 Z.z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Slanské vrchy
- Projekt pre územné rozhodnutie *Obecné komunitné centrum* (Druprojekt, 2015).
Akceptovaný.
- Urbanistická štúdia *Žehňa - rozšírenie rómskej osady* (Minorplan-ing.arch.Dučay, 11/2016).
Akceptovaná.
- Dokumentácia pre územné rozhodnutie *Fotovoltaická elektráreň Žehňa* (Ing. P. Žarnovský,

február 2017). Po prerokovaní neakceptovaná.

Pre grafickú časť boli použité tieto mapové podklady:

- Katastrálna mapa, resp. Register obnovenej evidencie pozemkov (pre polohopis hlavných výkresov v M 1:10 000 a M 1:2000)
- Základná mapa SR v M 1:10 000 (pre výškopis hlavných výkresov)
- Základná mapa SR v M 1:50 000 (pre výkres širších vzťahov)

II. Riešenie územného plánu obce

1. Vymedzenie riešeného územia

Riešeným územím je celé katastrálne územie obce, to zn. vrátane miestnej časti (m.č.) Dúbrava. Ťažiskom riešenia sú plochy súčasného zastavaného územia a plochy príslušného extravilánu perspektívnej urbanizácie. Celé administratívne (katastrálne) územie obce má rozlohu 1674 ha.

2. Väzby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu

ÚPN VÚC Prešovského kraja schválený uznesením vlády SR č.268/1998 a nariadením vlády SR č.216/1998 Z.z., ktorým bola vyhlásená záväzná časť ÚPN VÚC Prešovského kraja, a jeho Zmeny a doplnky schválené vládou SR nariadením č.679/2002, nariadením č.111/2003, Zmeny a doplnky 2004 schválené Zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja (PSK) uznesením č.228 zo dňa 22.6.2004, ktorým bola vyhlásená jeho záväzná časť Všeobecne záväzným nariadením (VZN) PSK č.4/2004, Zmeny a doplnky 2009 schválené Zastupiteľstvom PSK uznesením č.588/2009 dňa 27.10.2009, ktorých záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č.17/2009 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č.589/2009 dňa 27.10.2009 s účinnosťou od 6.12.2009 - obsahuje tieto záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania týkajúce sa obce Žehňa:

I. Záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

- 1.1 v oblasti rozvoja nadregionálnych súvislostí a dobudovania multimodálnych koridorov
 - 1.1.4 formovať zákl. koncepciu sídelných štruktúr Prešovského kraja vytváraním polycentrickej siete ťažísk osídlenia a miest, ktorých prepojenia budú podporované rozvojovými osami. Rozvojom polycentrickej sídelnej štruktúry sledovať naviazanie na Slovenskú a celoeurópsku polycentrickú sídelnú sústavu a komunikačnú kostru, prostredn. medzinárodne odsúhlasených dopravných koridorov,
 - 1.1.5 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej funkčnej komplexnosti subregionálnych celkov,
 - 1.1.6 formovať sídelnú štruktúru prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, sídelných centier, rozvojových osí a vidieckych priestorov
 - 1.1.7 podporovať rozvoj osídlenia vo východnej časti regiónu s dominantným postavením košicko-prešovskej aglomerácie s nadväznosťou na michalovsko-vranovsko-humenské ťažisko osídlenia a s previazaním na sídelnú sieť v smere severopovažskej rozvojovej osi,
 - 1.1.8 rozvíjať košicko-prešovské ťažisko osídlenia ako ťažisko osídlenia Karpatského euroregiónu
- 1.2 v oblasti nadregionálnych súvislostí usporiadania územia, rozvoj osídlenia a sídelnej štruktúry
 - 1.2.1 podporovať budovanie rozvoj. osí v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej síd. štruktúry
 - 1.2.1.1 podporovať ako rozvojové osi prvého stupňa
 - 1.2.1.1.2 košicko-prešovskú rozvojovú os: Prešov – Košice – Čaňa – hranica s Maďarskou rep.
 - 1.3 ťažiská osídlenia v oblasti regionálnych súvislostí usporiadania osídlenia
 - 1.3.1 podporovať ako ťažiská osídlenia najvyššej úrovne košicko-prešovské ťažisko osídlenia ako aglomeráciu medzinár. významu s dominantným postavením v Karpatskom euroregióne
 - 1.3.5 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov dekoncentrovanej koncentrácie, upevňovať vnútroregionálne sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia,

- 1.3.6 podporovať ťažiská osídlenia ako rozvojové sídelné priestory vytváraním ich funkčnej komplexnosti so zohľadnením ich regionálnych súvislostí,
- 1.3.7 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažisk osídlenia, pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území
- 1.3.8 podporovať rozvoj sídelných centier, ktoré tvoria zákl. terciárne centrá osídlenia, rozvojové centrá hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít ako pre priliehajúce zázemie, tak pre príslušný regionálny celok, a to hierarchickým systémom pozostávajúcim z týchto skupín centier:
 - 1.3.8.1 prvej skupiny, ktoré tvoria jej prvú podskupinu: Prešov
- 1.3.9 podporovať rozvoj kvartérneho centra v Košicko – prešovskej aglomerácii s najväčším predpokladom zabezpečenia rozvoja kvartérnych aktivít,
- 1.6 vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí tech. infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby environmentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionál. významu
- 1.7 rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou
- 1.8 rešpektovať poľnohosp. pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia
- 1.9 v územnoplánovacích dokumentáciách a územnoplán. podkladoch obcí na území národných parkov, v ich ochranných pásmach, chránených krajinných oblastiach a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000, posudzovať všetky novonavrhované zóny, väčšie stavebné komplexy a ďalšie činnosti, v zmysle platnej legislatívy o posudzovaní vplyvov na živ. prostredie,
- 1.13 v oblasti civilnej ochrany obyvateľstva rezervovať plochy pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia
- 1.14 v oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
 - 1.14.1 zabezpečovať vyvážený rozvoj územia, najmä v horských a podhorských oblastiach v nadväznosti na definované centrá polycentrických sústav a osídlenia sídelnej štruktúry Prešovského kraja,
 - 1.14.2 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností
 - 1.14.3 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,
 - 1.14.4 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,
 - 1.14.5 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
- 1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry
 - 1.15.2 v oblasti zdravotníctva
 - 1.15.2.1 vytvárať územno – technické predpoklady na rovnakú prístupnosť a primeranú efektívnu dostupnosť zariadeniami ambulatnej a ústavnej starostlivosti a jej zameranie na prevenciu, včasnú diagnostiku a liečbu závažných ochorení,
 - 1.15.2.4 vytvárať podmienky na ochranu zdravia odstraňovaním rizikových faktorov v území
 - 1.15.2.5 vytvárať územno – technické podmienky k podpore malého a stredného podnikania v oblasti zdravotníctva a to najmä v oblastiach vzdialenejších od sídelných centier.
 - 1.15.3 v oblasti sociálnych služieb
 - 1.15.3.1 vytvárať územno – technické podmienky k rozširovaniu siete zariadení sociálnej starostlivosti sociálnych služieb paralelne s narastaním podielu odkázaných na sociálnu pomoc a občanov s ťažkým zdravotným postihnutím
 - 1.15.3.3 zriaďovať zariadenia soc. služieb a rozširovať ich sieť v závisl od konkrétnych potrieb
 - 1.15.3.5 vytvárať územnotechnické predpoklady na uskutočňovanie výstavby zariadení na

vzdelávanie Rómov a rozvoj rómskej kultúry,

- 1.15.3.6 vytvárať územnotechnické podmienky bývania, obč. vybavenia a realizácie tech. infraštruktúry marginalizovaných skupín obyvateľstva
- 1.15.3.7 vytváranými územnotechnickými podmienkami podporovať v rámci sústredeného osídlenia podnikateľské aktivity rómskeho etnika
- 1.16 v oblasti kultúry a umenia
 - 1.16.1 rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne, hospodársko-sociálne a prírodno-klimatické oblasti a rešpektovať potenciál takých kultúrnohistorických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území)
 - 1.16.2 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu kultúrnych zariadení v regióne jako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry kultúrnych služieb obyvateľstvu,
 - 1.16.3 vytvárať územnotechnické podmienky pre podporu zariadení zachovávajúcich a rozvíjajúcich tradičnú kultúru identickú pre subregióny
- 1.17 V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva
 - 1.17.1 rešpektovať kultúrnohistorické dedičstvo, predovšetkým kultúrne pamiatky, vyhlásené pamiatkové územia (pamiatkové rezervácie, pamiatk. zóny a ich ochranné pásma), pamätihodnosti a súbory navrhované na vyhlásenie v súlade so zákonom o ochrane pamiatok
 - 1.17.2 uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu sídel mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle a rešpektovať kultúrnohistorické urbanistické celky, a to aj v širšom rozsahu, ako požaduje ochrana pamiatok,
 - 1.17.5 využívanie kultúrnych pamiatok a pamiatkových území prispôbiť ďalšie využívanie ochranným podmienkam pre jednotlivé skupiny pamiatok určených v návrhoch opatrení na ich zachovanie
 - 1.17.6 rešpektovať dominantné znaky typu pôvodnej a kultúrnej krajiny, morfológie a klímy v oblasti stredného a horného Spiša, Šariša a horného Zemplína,
 - 1.17.8 stavebnotechnicky predchádzať ohrozeniu, poškodeniu alebo zničeniu národných kultúrnych pamiatok a dbať na trvalé udržanie dobrého stavu, vrát. prostredia kult. pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote
 - 1.17.9 venovať osobitnú pozornosť lokalitám známym, evidovaným aj predpokladaným archeologických nálezísk, pričom orgánom ochrany archeolog. nálezísk je Pamiatkový úrad SR
2. *V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky*
 - 2.1 považovať za hlavné rekreačné krajinné celky /RKC/: Bachureň, Belianske Tatry, Branisko, Busov, Čergov, Domašu, Dukla, Kozie chrbty, Levočské vrchy, Ľubické predhorie, Ľubovniansku vrchovina, Nízke Beskydy, Pieniny, Slánske vrchy, Spišskú Maguru, Východné Karpaty, Vysoké Tatry, Stredný Spiš, Vihorlat
 - 2.8 uprednostňovať budovanie infraštruktúry v sídlach bez ekonomického zázemia určených na rozvoj turistiky a rekreácie,
 - 2.10 usmerňovať rozvoj funkčno-priestorového subsystému rekreácie a turizmu v súlade s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001, Regionalizáciou cestovného ruchu SR a Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja
 - 2.12 vytvárať územno-technické podmienky funkčného využitia kultúrnych pamiatok pre potreby rozvoja cestovného ruchu
 - 2.16 v záujme zlepšovania dostupnosti centier, vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu turistických ciest,
 - 2.16.3 na regionálnej úrovni
 - 2.16.3.3 regionálne cyklotrasy a pešie turistické chodníky prepájajúce významné turistické centrá regiónu
 - e) 018 Slanská cyklomagistrála
4. *V oblasti ekostabilizačných opatrení*
 - 4.1 pri umiestňovaní investícií (rozvojových plôch) prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v návaznosti na zast. územia a stav. investície umiestňovať prioritne do tzv. hneďých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti

územia obcí

- 4.2 postupne odstraňovať environmentálne zaťaženia regiónov, najmä:
 - 4.2.4 ťažby nerastných surovín v blízkosti chránených území
- 4.3 zabezpečiť funkčnosť prvkov územného systému ekologickej stability, pri ďalšom využití a usporiadaní územia,
 - 4.3.2 znižovaním spotreby technologických vôd a zvyšovaním kvality vypúšťaných odpadových vôd s cieľom zlepšovať stav vo vodných tokoch,
 - 4.3.5 znižovaním produkcie odpadov a zabezpečením postupnej sanácie a rekultivácie priestorov bývalých a súčasných skládok odpadov a odkalísk priemyselných odpadov
 - 4.3.6 preferovaním extenzívneho hospodárenia na plochách lesnej pôdy a trvale trávnatých plochách (TTP) s cieľom ochrany cenných ekosystémov
 - 4.3.7 obmedziť zastavanie inundačných území pre ich zachovanie ako prirodzeného spôsobu retencie vôd
- 4.5 pozemkovými úpravami, usporiadaním pozemkového vlastníctva a užívacích pomerov v poľnohospodárskom a lesnom extraviláne podporovať výsadbu plošnej a líniovej zelene, prirodzený spôsob obnovy a revitalizáciu krajiny v prvkoch územného systému ekologickej stability, s maximálnym využitím pôvodných (domácich) druhov rastlín
- 4.6 podporovať v podhorských oblastiach zmenu spôsobu využívania PPF zatrávnovaním ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou
- 4.8 postupne utlmiť a ukončiť povrchovú ťažbu nerastných surovín v osobitne chránených územiach ochrany prírody a krajiny a v územiach navrhovaných do území sústavy NATURA 2000 a revitalizovať dobývacie priestory, po ukončení ich exploatacie s akcentom ich krajinárskeho zakomponovania do okolitého prírodného prostredia
- 4.9 v oblasti ochrany prírody a krajiny
 - 4.9.1 zabezpečiť ochranu osobitne chránených častí prírody a krajiny, postupne zabezpečovať právnu ochranu pripravovaných návrhov území eur. významu a navrhovaných území eur. významu za účelom ich začlenenia do sústavy NATURA 2000 a zabezpečiť právnu ochranu navrhovaných chránených vtáčích území ako súčastí sústavy NATURA 2000
 - 4.9.2 pri hospodárskom využívaní chránených území uplatňovať diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia, najmä zohľadňovať samoreprodukčnú schopnosť revitalizácie prírodných zdrojov,
 - 4.9.7 pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability uplatňovať
 - 4.9.7.1 hospodárenie v lesoch tak, aby bol zabezpečený priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny, v chránených územiach najmä v kategóriách ochranných lesov a lesov osobitného určenia,
 - 4.9.7.2 ochranu poľnohospodárskej pôdy pre poľnohosp. ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty), a hospodárením zabezpečiť priaznivý stav biotopov a biotopov druhov ako i priaznivý stav časti krajiny
 - 4.9.7.3 prispôbenie trasovania dopravnej a inej technickej infraštruktúry ochrane prvkov ekologickej siete tak, aby bola maximálne zabezpečená ich funkčnosť a homogénnosť, v prípade potreby nevyhnutného umiestnenia tejto infraštruktúry do územia biocentra umiestniť ju prioritne do okrajových častí biocentra
 - 4.9.7.4 eliminovanie stresových faktorov pôsobiacich na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných emisií, znečisťovanie vodných tokov a pod.), systémovými opatreniami
 - 4.9.7.5 realizovanie ekologického prepojenia, dopravnou a inou technickou infraštruktúrou, rozčlenených biocentier a biokoridorov
 - 4.9.7.6 zabezpečenie maximálnej ochrany brehových porastov hydrických biokoridorov
 - 4.9.7.7 minimalizovanie umiestňovania objemovo a plošne náročných stavieb do biocentier a biokoridorov provincionálneho, biosferického, nadregionálneho a regionálneho významu mimo zastavaných území obce a území s osobitnou ochranou, v súlade so všetkými regulatívmi bodu 4.
 - 4.9.8 chrániť mokrade spĺňajúce kritériá Ramsarskej konvencie pre zapísanie do Zoznamu

mokradí medzinár. významu, chrániť aj mokrade region. významu, zamedziť poškodzovaniu a likvidácii mokradí lokál. významu, podporovať obnovu zaniknutých a vytváranie nových mokradí

4.9.9 chránené územia národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na letnú poznávaciu turistiku a v naviazanosti na terénne danosti územia v prípustnej miere i pre zimné športy a letné vodné športy

4.9.11 nevytvárať nové dobývacie priestory v chránených územiach s 3. až 5. stupňom ochrany a v územiach patriacich do sústavy NATURA 2000

4.9.12 zosuvné územia a staré banské diela zohľadňovať pri využívaní územia

4.9.13 pri umiestňovaní objektov, v ktorých sa nakladá s nebezpečnými látkami a odpadmi, rešpektovať platné právne predpisy a požiadavky vyplývajúce z medzinárodne záväzných dohôd, smerníc a záväzkov Slovenskej republiky

5.3.44.1 chrániť existujúce verejné dopravné zariadenia

5. V oblasti dopravy

5.3 chrániť koridory ciest I., II. a vybraných úsekov III. triedy, ich preložiek a úprav vrátane prejazdnych úsekov dotknutými sídlami na:

5.3.43 ostatných cestách III. triedy z dôvodu ich rekonštrukcie

5.3.44 v oblasti ostatných verejných dopravných zariadení,

5.3.44.2 vytvárať a chrániť priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy,

5.7 chrániť priestory na dobudovanie a ochranné pásma letísk

5.7.6 pre letecké práce v poľnohospodárstve, v lesnom a vodnom hospodárstve: Hertník, Kurov, Zborov, Kurima, Udavské, Klčov, Volica, Veľká Lomnica, Mirkovce. Ďačov, Šarišské Michaľany, Kamienka, Kolonica, Sitníky, Vranov-Čemerné

6. V oblasti vodného hospodárstva

6.1 v záujme zabezpečenia zdrojov pitnej vody

6.1.1 chrániť a využívať v maximálnej miere existujúce a zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyv. pitnou vodou z verej. vodovodov

6.1.3 zvyšovať podiel využívania úžitkovej vody pri celkovej spotrebe vody v priemysle, poľnohospodárstve, vybavenosti a pri spotrebe na bývanie

6.1.4 zavádzať opatrenia na znižovanie strát vody

6.1.5 od plošne veľkých stavebných objektov a spevnených plôch riešiť samostatné odvedenie dažďových vôd a nezaťažovať tak čistiarne odpadových vôd, presadzovať technické riešenia na aspoň čiastočné, resp. sezónne zadržanie týchto vôd v riešených lokalitách pre zlepšenie mikroklimy okolitého prostredia

6.2 chrániť priestory na líniové stavby,

6.2.3 v oblasti skupinových vodovodov na

6.2.3.26 rezervovať plochy a chrániť koridory pre plánované samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje,

6.2.3.29 rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí,

6.3 rezervovať plochy a chrániť koridory (kanalizácie)

6.3.1 pre stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd. Prednostne realizovať kanalizačné siete v sídlach ležiacich v pásmach ochrany využívaných zdrojov pitnej vody, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd. Výstavbu kanalizačných sietí ako verejnoprospešných stavieb konkretizovať v územnom pláne obce

6.3.2 zabezpečiť kvalitu vypúšťania vyčistených odpadových vôd v zmysle požiadaviek stanovenných súčasne platným nariadením vlády SR č. 269/2010 Z.z. (v pôv. znení č.296/2005 Z.z.)

6.3.3 zabezpečiť postupné znižovanie zaostávania rozvoja verejných kanalizácií za rozvojom verejných vodovodov,

6.4 rezervovať priestory na výhľadové vybudovanie kanalizačných systémov, (kanalizácia + ČOV)

6.4.1 realizovať výstavbu kanalizácií a ČOV obcí,

6.4.4 intenzifikovať a modernizovať zariadenia na čistenie odpad. vôd pre technologické prevádzky priemyslu a poľnohospodárstva

6.5 vodné toky, meliorácie, nádrže

6.5.1 na tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, komplexne revitalizovať vodné toky

- s protipovodňovými opatreniami so zohľadnením ekolog. záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov pred povodňami
- 6.5.2 na upravených úsekoch tokov vykonávať údržbu s cieľom udržiavať vybudované kapacity,
 - 6.5.3 s cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií a čistiární odpadových vôd a rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí,
 - 6.5.4 zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií, pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov s cieľom zachytávať povodňové prietoky
 - 6.5.5 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a budovať primerané protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastaveného územia miest a obcí a ochranu pred veľkými prietokmi (úpravy tokov, ochranné hrádze a poldre)
 - 6.5.6 venovať pozornosť úsekom bystrinných tokov v horských a podhorských oblastiach, na ktorých treba budovať prehrádzky s cieľom znížiť eróziu a zanášanie tokov pri povodňových stavoch bez narušenia biotopu
 - 6.5.7 vykonať protierózne opatrenia na príľahlej poľnohosp. pôde a lesnom pôdnom fonde
 - 6.5.8 v rámci revitalizácie tokov zachovať priaznivé životné podmienky pre ryby, zoobentos a fytoobentos
 - 6.5.14 vytvárať priestory v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží
 - 6.5.18 vylúčiť akúkoľvek navrhovanú výstavbu v inundačnom území vodných tokov v zmysle zákona o ochrane pred povodňami
 - 6.5.19 vo vhodných lokalitách zriaďovať menšie viacúčel. vodné nádrže a prehrádzky a podporovať obnovenie zanikn. vodných plôch, s vhodným spôsobom zachytenia a využitia dažď. vody z povrch. odtoku zo spevn. plôch novej zástavby priamo na mieste, príp. vhodný spôsob infiltrácie dažď. vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou príp. zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente
- 7. V oblasti zásobovania plynom a energiou, telekomunikácie*
- 7.3 v oblasti využívania obnoviteľných energetických zdrojov
 - 7.3.1 podporovať výstavbu zdrojov energie využívajúcich obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregiónov
 - 7.3.4 neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
 - 7.3.4.1 v územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO a v navrhovaných a vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí
 - 7.3.4.2 v biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni
 - 7.3.4.3 v okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min.100 m, v okolí regionálnych biokoridorov v šírke min.100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch v šírke min.200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE určí ornitológ v procese EIA)
 - 7.3.4.5 v krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách,
 - 7.3.4.7 v ucelených lesných komplexoch,
 - 7.3.4.10 v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení, v priestoroch prevádzkového využívania rádiových leteckých pozemných zariadení
 - 7.3.4.11 v priestoroch určených na plnenie úloh rezortu obrany
 - 7.3.4.12 v ochranných pásmach 1. stupňa a 2. stupňa vodárenských zdrojov, v kúpeľných miestach a v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. stupňa a 2. stupňa
 - 7.3.5 neumiestňovať pestovanie monokultúr rýchlorastúcich energetických drevín a energetických rastlín biomasy:
 - 7.3.5.1 v územiach so 4. a 5. stupňom ochrany,
 - 7.3.5.2 v navrhovaných a vyhlásených územiach európskeho významu sústavy NATURA 2000
 - 7.4 v oblasti telekomunikácii a informačnej infraštruktúry
 - 7.4.1 vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského

- kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov
- 7.4.2 z dôvodov, aby nedochádzalo k poškodzovaniu infraštruktúry informačných systémov je potrebné, aby investori konkrétnych stavieb požiadali pred vydaním územného rozhodnutia a stavebného povolenia o stanovisko operátorov jednotlivých pevných a mobilných telekomunikačných sietí o existencii jestvujúcich podzemných telekomunikačných vedení
- 8. V oblasti hospodárstva**
- 8.1 v oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja**
- 8.1.3 diverzifikovať odvetvovú ekonomickú základňu obcí a miest, podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
- 8.1.4 zabezpečovať rozvoj a skvalitnenie infraštruktúry komunikačných systémov,
- 8.1.6 pri umiestňovaní nových priemyselných zón, areálov a objektov rešpektovať záujmy a rozvojové koncepcie existujúcich prevádzok,
- 8.1.7 vylúčiť umiestnenie prevádzok a zariadení s potenciálne negatívnym dopadom na senzitivne výroby,
- 8.2 V oblasti priemyslu a stavebníctva**
- 8.2.1 pri rozvoji priemyslu a stavebníctva vychádzať z ekonomickej, sociálnej a environmentálnej únosnosti územia v súčinnosti s hodnotami a limitami kultúrno-historického potenciálu územia, historického stavebného fondu so zohľadňovaním špecifik jednotlivých subregiónov a využívať pritom predovšetkým miestne suroviny
- 8.2.4 podporovať v územnom rozvoji regiónu využitie existujúcich priemyselných areálov a areálov bývalých hospodárskych dvorov (hnedé plochy) pre účely zriadenia priem. zón a priem. parkov na základe zhodnotenia ich externých a interných lokalizačných faktorov
- 8.2.6 podporovať rozvoj tradičnej remeselnej výroby, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti podporujúce rozvoj vidieka,
- 8.3 V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva**
- 8.3.1 podporovať diverzifikáciu poľnohospodárskej produkcie a formy obhospodarovania pôdy na základe rôznorodosti produkčného potenciálu územia a klimatických podmienok,
- 8.3.2 podporovať alternatívne poľnohospodárstvo v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability (ÚSES)
- 8.3.3 zabezpečiť protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy s využitím vegetácie v rámci riešenia projektov pozemkových úprav a agrotechnickými opatreniami zameranými na optimalizáciu štruktúry pestovaných plodín v nadväznosti na prvky ÚSES
- 8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín,
- 8.3.6 podporovať extenzívne leso-pasienkarske využívanie podhorských častí s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou
- 8.3.7 podporovať doplnkové podnikania na báze tradičných remesiel ako využitie surovín z produkcie poľnohospodárskej a lesnej výroby vo vidieckych sídlach s voľnou pracovnou silou, s cieľom znížiť hosp. depresiu najmä v oblastiach s vyšším stupňom ochrany prírody
- 8.4. v oblasti odpadového hospodárstva**
- 8.4.1 nakladanie s odpadmi na území kraja riešiť len v súlade so schváleným Programom odpadového hospodárstva SR, Prešovského kraja a jeho okresov
- 8.4.2 uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, zvýšiť účinnosť separovaného zberu a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických nástrojov a legislatívnych opatrení
- 8.4.3 riešiť s výhľadom do budúcnosti zneškodňovanie odpadov v kraji na skládkách vyhovujúcich technickým podmienkam, s orientáciou na existujúce a plánované regionálne skládky
- 8.4.6 zabezpečiť postupnú sanáciu, resp. rekultiváciu uzatvorených skládok odpadu a starých environmentálnych záťaží,
- 8.4.9 podporovať výstavbu zariadení na dotriedňovanie, zhodnotenie, kompostovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov v obciach

II. Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov ÚPN VÚC Prešovského kraja sú:

1. V oblasti dopravy

1.5 stavby pre leteckú dopravu

1.5.6 dostavba a vybavenie letísk pre letecké práce v poľnohospodárstve, v lesnom a vodnom hospodárstve: Hertník, Kurov, Zborov, Kurima, Udavské, Klčov, Volica, Veľká Lomnica, Mirkovce. Ďačov, Šarišské Michaľany, Kamienka, Kolonica, Sitníky, Vranov-Čemerné

2. V oblasti vodného hospodárstva

2.4 pre skupinové vodovody

2.4.40 samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach Prešovského kraja napojené na verejné zdroje,

2.4.41 samostatné a skupinové vodovody v ostatných obciach s využitím lokálnych zdrojov

2.5 stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpad. vôd v obciach Prešovského kraja

2.8 stavby pre úpravu a revitalizáciu vodných tokov, meliorácií a nádrží

2.9 stavby protipodvodňových ochranných hrádzí a úpravy profilu koryta,

2.10 poldre, zdrže, prehrádzky a malé viacúčelové vodné nádrže pre stabilizáciu prietoku,

2.13 požiarne nádrže v obciach

3. V oblasti zásobovania plynom a energiami

3.1 v oblasti zásobovania plynom - stavby vysokotlakých (VTL) a stredotlakých (STL) plynovodov pre plošné zásobovanie na území Prešovského kraja,

3.2 stavby pre zásobovanie a prenos elektrickej energie.

5. V oblasti telekomunikácií

5.1 stavby pre prenos terestriálneho a káblového signálu a stavby sietí informačnej sústavy, a ich ochranné pásma

6. V oblasti obrany štátu a civilnej ochrany obyvateľstva

6.3 stavby civilnej ochrany obyvateľstva

6.3.1 zariadenia na ukryvanie obyvateľstva v prípade ich ohrozenia

6.3.2 zariadenia na signalizáciu a koordináciu činnosti v stave ohrozenia

7. V oblasti prírodného a kultúrneho dedičstva

7.1 stavby uvedené v Ústrednom zozname pamiatok vyhlásené za Národné kultúrne pamiatky, pamiatky a ich okolie zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO a objekty súvisiace s pamiatkovo chránenými historickými parkami; ich údržbu a úpravy realizovať len so súhlasom Pamiatkového úradu

7.3 stavby pre ochranu, prieskum a sprístupnenie archeologických lokalít

9. V oblasti životného prostredia

9.1 stavby na ochranu pred prívalovými vodami – ochranné hrádze a úpravy vodného toku, priehrádzky, poldre a viacúčelové vodné nádrže

10. V oblasti odpadového hospodárstva

10.3 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov a materiálového a energetického zhodnotenia všetkých druhov odpadov

3. Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

a) Obyvateľstvo

Z hľadiska tempa rastu počtu obyvateľov v dlhodobom období patrí Žehňa k sídlam s vysokou dynamikou rastu v posledných štyroch desaťročiach:

rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1940	1948	1961	1970	1980	1991	2001	2011
počet ob.	285	313	250	275	292	303	271	274	307	356	361	588	626	795	1007

Podľa výsledkov posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2011 mala obec 1007 trvale bývajúcich obyvateľov, z toho 518 mužov a 489 žien.

Veková štruktúra bola nasledovná:

Veková skupina	Počet obyv.	V %	Kraj. priemer v %

0-14 / 0-19	356 / 467	35,4	22,8
muži 15-59 / 20-64	292 / 243		
ženy 15-54 / 20-59	265 / 230	55,3	60,9
muži 60+ / 65+	25 / 16		
ženy 55+ / 60+	69 / 51	9,3	15,9
nezistený vek	0	0	0,4

Index vitality populácie:

$$I_p = \frac{0-14}{55+60+} \cdot 100 = \frac{356}{94} \cdot 100 = 378,7$$

Hodnoty indexu I_p :	nad 300	veľmi progresívny typ populácie
	200 - 300	progresívny
	120 - 200	stagnujúci
	do 120	regresívny

Vekovú štruktúru v obci teda možno hodnotiť ako veľmi progresívnu, spôsobenú najmä prítomnosťou rómskeho etnika. Zvýšenie počtu obyvateľov v návrhovom období je možné dosiahnuť sčasti prirodzeným prírastkom, sčasti migráciou.

Národnostná skladba je nasledovná: 96,7% obyvateľov (974 osôb) je slovenskej národnosti, 3 osoby (0,3%) sa hlásia k rómskej národnosti, 1 osoba sa k českej, 1 k ukrajinskej, 1 k rusínskej, 1 k ost., 26 osôb je nezistenej národnosti.

Čo sa týka konfesiónanej skladby, najviac - 761 obyv. (75,6%) vyznáva rím.-kat. náboženstvo, 144 obyv. (14,3%) sa hlási k evan. cirkvi a.v., 54 obyv. (5,4%) ku gr.-kat. cirkvi, 1 osoba k pravoslávnej c., 2 osoby k ev. c. metodist., 3 osoby k iným, 5 osôb je bez vyznania, u 36 osôb náboženská príslušnosť nebola zistená.

Demografické vyhliadky obce pre návrhové obdobie sú optimistické z 2 hlavných dôvodov:

1. trend k decentralizácii osídlenia, podporujúci najmä rozvoj obcí priľahlých k veľkým centráram osídlenia - s pracovnými príležitosťami, s priem. parkmi (Záborské)
2. vysoký prirodzený prírastok obyvateľstva (najmä rómskeho)

Naša prognóza pre návrhové obdobie je nasledovná:

Rok	2011	2030
Počet obyv.	1007	1200

b) Zamestnanosť

Podľa Sčítania v r. 2011 žilo v obci 448 ekonomicky aktívnych osôb (473 osôb v produktívnom veku), čo predstavuje 44,5% z celk. počtu obyvateľov. Pracujúcich (okrem dôchodcov) bolo iba 167 osôb (37,3%); nezamestnaných až 272 osôb (60,7%).

Výsledky Sčítania 2011 týkajúce sa zamestnanosti sú strohejšie oproti Sčítaniu 2001; dochádzka do zamestnania sa napr. vôbec neskúmala.

V návrhovom období sa predpokladá mierne zvýšenie % osôb v ekonomicky aktívnom (produktívnom) veku vo vzťahu k celkovému počtu obyvateľov a výraznejšie zvýšenie % pracujúcich osôb vo vzťahu k počtu osôb v ekonomicky aktívnom (produktívnom) veku - domnievame sa totiž, že v r.2011 nezamestnanosť ako dôsledok hosp. krízy kulminovala. Ďalej predpokladáme vysoké % osôb odchádzajúcich za prácou mimo obce a výrazný podiel III. sektoru - najmä výrobných služieb - v celkovej skladbe pracovných príležitostí.

Výsledná prognóza zamestnanosti k návrhovému r. 2030 vyzerá potom nasledovne:

- počet osôb v ek. aktívnom (produktívnom) veku 540 (45% celk. počtu obyv.)
- počet pracujúcich 270 (50% počtu osôb ek. aktív. - produkt. veku)

z toho: - odchádzajúcich za prácou	149 (55% z ekon. aktív. osôb)
- zostávajúcich v obci	121
- počet osôb dochádzajúcich za zamestnaním do obce	10
- počet prac. príležitostí potrebných v obci	131
I. sektor (poľnohosp.+ lesné hosp.+ vodné hosp. + ťažba surovín)	30
II. sektor (priemysel)	11
III. sektor - verejný (školsťvo, verejná správa, sociálna starostl.)	45
- súkromný (súkr. výroba, predaj, služby)	45

4. Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy

Žehňa sa nachádza 15 km na juhovýchod od krajského mesta Prešov, na úpätí Slanských vrchov. Pôvodne stredisková obec (pre Tuhřinu, Lesíček, Mirkovce, Lučinu, Červenicu) stratila v nových spoločensko-ekonomických podmienkach svoju pozíciu. Nie je už strediskom poľnohospodárskej výroby, zo zariadení základnej obč. vybavenosti: tu chýba ZŠ pre 5.-9. ročník. Je tu však zdrav. stredisko (ambulancia praktického lekára pre dospelých) a pošta.

Obec je križovatkou ciest III. triedy: 3446 (III/06811) Záborské - Žehňa - Tuhřina, 3325 (III/050201) Žehňa-Dúbrava - Mirkovce, 3444 (III/06806) Žehňa - Abranovce a 3447 (III/06812) Žehňa - Lesíček.

Obec má verejný vodovod (s vlastnými vodnými zdrojmi a vlastným vodojemom), je plynofikovaná (prepájacím STL plynovodom z RS Haniska a RS Drienov), nemá verejnú kanalizáciu.

Naderegiónálny význam má trasa el. vedenia ZVN (zvlášť vysokého napätia) 2x400 kV Lemešany – Krosno (Poľská rep.), prechádzajúca medzi jadrovou časťou obce a miestnou časťou Dúbrava.

Globálne zdroje znečistenia priemyselnými emisiami v území nie sú.

Malú nevýznamnú časť územia obce na juhozáp. okraji zasahuje ochr. pásmo letiska pre práce v poľnohospodárstve Mirkovce.

Z hľadiska ochrany prírody je celý kataster v 1. stupni územnej ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (OPaK) v platnom znení. Výnimku tvorí enkláva Prírodnej rezervácie (PR) Mirkovská kosatcová lúka, kde platí 4. stupeň úz. ochrany; v jej ochrannom pásme 100 m 3. stupeň. Celá východná polovica katastrálneho územia (k.ú.) je súčasťou Chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Slanské vrchy sústavy NATURA 2000, vyhláseného Vyhláškou Min. ŽP SR č. 193/2010 Z.z. Lesy v severozápadnej a východnej časti k.ú. sú ako prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) komponentmi biokoridorov nadregionálneho, resp. regionálneho významu.

Hodnota riešeného územia stúpla vybudovaním blízkeho priemyselného parku Záborské, vytvárajúceho predovš. perspektívu rozvoja funkcie bývania.

Zámer výstavby veľkej regionálnej skládky vo východnej časti katastra v lokalite Čierny dol nemá podporu obyvateľov obce, čo potvrdila petícia z verejného zhromaždenia k Oznámeniu o strategickom dokumente *Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja (POH PK) na roky 2010 – 2015*. Návrh skládky odpadov Žehňa nakoniec nebol zaradený do záväznej ani smernej časti *POH PK na r. 2010 – 2015*, takže by nemal byť ani v novej ÚPD regiónu. Rovnako nie je podporovaný zámer fixácie medziskladu kadavérov v západnej časti katastra, či dokonca jeho transformácia na kafilériu.

Areál s objektmi osobitného určenia v severozáp. časti k.ú. Žehňa je izolovaný v lese a nemá vplyv na ŽP obce. Známý je zámer odkúpenia celého areálu od štátu a jeho prebudovanie súkromným vlastníkom na individuálnu chatovú rekreáciu resp. sezónne bývanie.

Záujmovým územím obce je príhľahlé územie za hranicou katastra, ktorého funkčné využitie a priestorové usporiadanie je nevyhnutné riešiť vo vzájomnej územno-technickej súvislosti. Ide o katastre obcí:

- Abranovce (okres Prešov)
- Brestov (PO)
- Dulová Ves (PO)
- Mirkovce (PO)
- Lesíček (PO)
- Petrovany (PO)

- Tuhrina (PO)
- Záborské (PO)
- Bunetice (okres Košice-okolie)

5. Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Návrh ÚPN-O reaguje na decentralizačný trend osídlenia, keď rozvoj zaznamenávajú obce s dobrou dopravnou väzbou na sídelné centrá (v našom prípade mesto Prešov, ale aj Košice). Preto je v obci v návrhovom období uvažované s pomerne rozsiahlym rozvojom obytnej funkcie, no očakáva sa tiež rozvoj funkcie výroby (miestneho aj nadmiestneho významu).

Väčšie priestorové rezervy v rámci súčasnej hranice zastavaného územia neexistujú. V návrhovom období bude nevyhnutné prekročiť hranicu zastavaného územia k 1. 1. 1990, avšak optimálne tam, kde už je sčasti prítomná dopravná, resp. technická infraštruktúra.

Návrh ÚPN-O rešpektuje limitujúce skutočnosti pre priestorový rozvoj obce v jednotlivých smeroch:

Jadrové časť obce

- na severe PHO I. a II. stupňa vodného zdroja – prameňa Stavenec, resp. Drienovský potok
- na východe les (osobitného určenia), tvoriaci súčasne hranicu CHVÚ Slanské vrchy
- na juhu možnosť napojenia na zamýšľanú verejnú kanalizáciu
- na západe hospodársky dvor, resp. trasy VN a ZVN

Všetky novonavrhované lokality výstavby v tejto časti rieš. územia sú na pozemkoch ohrozených svahovými deformáciami, preto je tu ďalšie povoľovanie výstavby nutné podmieniť vykonaním geologického prieskumu!

Miestna časť (m.č). Dúbrava

- na severe ochranné pásmo miestneho cintorína
- na východe ochr. pásmo vzdušného el. vedenia ZVN
- na juhu Drienovský potok resp. PHO zamýšľanej ČOV
- na západe osobitne chránenú poľnohospodársku pôdu využívanú na p.h. veľkovýrobu

Centrum obce sa nachádza v jadrevej časti sídla, tvoria ho verejné priestory lemované historicky najstaršou zástavbou, kde sú aj objekty základnej občianskej vybavenosti. Jeho ťažiskom je križovatka ciest 3446 (III/06811) a 3444 (III/06806); na juhu je ohraničené priestranstvom medzi starým ev. kostolom a materskou školou, na severe lievikom námestia pri ceste na Abranovce, na východe hlavným citorínom s domom smútku, zahrňajúc priestranstvo pozdĺž cesty na Tuhriu pri predajni Jednota, bytovom dome so 6 b.j., zdravotnom stredisku, požiarnej zbrojnici, pošte, lekárni.

V záväznej časti ÚPN-O sú v súlade s § 13 ods. 3b stavebného zákona stanovené zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce, vrátane prípustných a neprípustných podmienok využitia, ďalej hranice zastavaného územia, usporiadania verejného, dopravného, obč. a tech. vybavenia, ustanovenia plôch pre verejnoprospešné stavby, na vykonanie asanácie a pre chránené časti krajiny, ochrany a využívania prírodných zdrojov, kultúro-historických hodnôt a významných krajinných prvkov, ÚSES-u, starostlivosti o ŽP, tvorby krajiny vrátane plôch zelene.

Riešenie rešpektuje vyhlášku Min. ŽP SR č. 532/2002 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeob. tech. požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie.

6. Návrh funkčného využitia územia obce

Obec bude polyfunkčným organizmom, v ktorom bude prevládať funkcia obytná.

Návrh podporuje zástavbu lokalít s čiastočne prítomnou, resp. s projekčne pripravenou dopravnou a technickou infraštruktúrou (Nad r.k. kostolom, Pri malom cintoríne, Dúbrava-západ, Dúbrava-K cintorínu), výstavbu v nadmerných záhradách (Za bytovkou, Dúbrava-Kopanica, preluky) a na vhodných pozemkoch v príľahlom extraviláne (Stavenec).

Naliehavosť nových plôch pre bývanie Rómov, nepriechodnosť lokality pre Novú osadu nad cestou III/3446 mimo pásma hygienickej ochrany (PHO) 2. stupňa vodných zdrojov (VZ) Pod horúcou a Dluha pre odpor vlastníkov - sa vo výslednom riešení premietli do návrhu rozšírenia rómskej osady juhovýchodným smerom. Ide o pozemky vnútri PHO 2° miestnych VZ. A hoci sa uvažuje s odkanalizovaním zástavby (s využitím už vybudovaného kanalizačného zberača ústiaceho do potoka Balka a s návrhom lokálnej ČOV), v ÚPN-O sa predpokladá vyradenie týchto VZ zo systému verejného vodovodu (napojenie na VZ Starina). Tým sa uvoľní možnosť vysporiadania existujúcich nelegálnych stavieb v osade - pri zabezpečení dopravného prístupu a napojenia na inžinierske siete. Nelegálne postavené obydlia v ochrannom pásme pohrebiska by v zmysle platného zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve mali byť asanované.

Pre výstavbu bytových domov (BD) je vymedzená východná strana existujúcej komunikácie medzi centrom obce s OcÚ a novonavrhovaným areálom základnej školy; podmienkou je náhrada exist. vzdušnej prípojky VN k trafostanici TS2 káblom.

Funkcia výroby sa bude rozvíjať najmä v rámci existujúcich areálov. Na býv. hospodárskom dvore, ktorý je výhodne situovaný medzi oboma sídelnými časťami a má dostatočný odstup od obytnej zástavby, sa uvažuje s prevádzkami charakteru živočíšnej i priemyselnej výroby. Kameňolom s ťažbou andezitu v lokalite Čierny dol je v ÚPN-O zapracovaný v rozsahu reálneho stavu, rešpektujúc Rozhodnutie o využívaní územia ložiska nevyhradeného nerastu. Od výstavby Drvičky a triedičky kameniva Pod Stavencom - ako náhrady za zamýšľaný záber súčasného ťažobno-upravárenského areálu pre skládku odpadu - návrh ÚPN-O upúšťa (hoci je tu už vydané územné rozhodnutie); uprednostňuje využitie existujúcich plôch v Čiernom dole. U areálu prevádzky na západnom okraji katastra, definovanej ako *nakladanie s vedľajšími živočíšnymi produktmi po ich zbere - prekladanie a možné dočasné skladovanie*, bude potrebné nájsť náhradu s dlhodobjšou perspektívou. Zámer fixácie tohto medziskladu kadavérov, či dokonca jeho transformáciu na kafilériu návrh ÚPN-O nepodporuje; predĺženie platnosti Rozhodnutia RVaPS po jeho uplynutí (31.3.2014) chápe ako dočasné riešenie. Z hľadiska funkčného využitia je tu umožnené situovanie prevádzok charakteru živočíšnej i priemyselnej výroby.

Hlavné zariadenia obč. vybavenosti (OV) budú v jadrovej obci - medzi starým ev. kostolom a nákupným strediskom; navrhuje sa ich dobudovanie z hľadiska druhovosti i kapacity. Kvôli priestorovej náročnosti bolo najťažšou úlohou nájsť novú lokalitu pre plneorganizovanú základnú školu (1.-9. roč.); tá je v ÚPN-O navrhnutá južne od centra tak, aby umožnila vyhovujúcu dochádzku i napojenie z hľadiska dopravnej a tech. infraštruktúry. V m.č. Dúbrava sú do uzlov novej zástavby navrhnuté nevyhnutné zariadenia základnej OV; subcentrum je sformované pri novostavbe gréckokat. kostola.

Zariadenia cestovného ruchu (CR) a rekreácie pre dlhodobý pobyt turistov sa v ÚPN-O nenavrhujú - ich budovanie je treba považovať za riskantné, nakoľko tu nie je prírodné prostredie tej najvyššej bonity ani umelo vytvorené rekr. zariadenie potrebné k celoročnému prevádzkovaniu (vodná plocha či lyžiarsky vleč). Rozvoj je umožnený individuálnemu cestovnému ruchu (ICR) vo forme rekreačných chát a rekr. domčekov v býv. areáli špeciálneho určenia a na severo- východnom okraji jadrovej obce (kde už táto funkcia je založená).

Pre každodennú rekreáciu obyvateľov obce sú navrhnuté športoviská v rámci nového areálu školy, nového futbalového areálu (pri býv. hosp. dvore), pri róm. osade a v m.č. Dúbrava. Futbalový areál na východe jadrovej časti obce - vybudovaný, no majetkoprávne nevysporiadany - je uvažované fixovať v exist. polohe vzhľadom k ochrane už vynaložených investícií.

Objektmi malej architektúry bude potrebné dotvoriť verejné-oddychové priestranstvá, a to v zmysle schváleného projektu *Revitalizácia centra obce Žehňa*.

Polyfunkčné plochy sa uvažujú tieto:

- Plochy zariadení poľnohospodárskej výroby / plochy výroby, skladov a tech. infraštruktúry.

Ide o areál hospodárskeho dvora medzi oboma sídelnými časťami a medzisklad severozápadne od m.č. Dúbrava, kde už v súčasnosti existujú zariadenia s obojím charakterom, kde nie je možné presne určiť budúce podnikateľské zámery, kde je možná paralelná prítomnosť prevádzok oboch funkcií. Predpokladá to neumiestňovať tu na jednej strane veľkochov úžitkových zvierat, na druhej strane toxickú priemyselnú výrobu.

- Plochy bývania rod. domov / plochy obč. vybavenosti

Ide o plochy v uzlových polohách navrhovanej obytnej výstavby v m.č. Dúbrava pre umiestnenie

základnej obč. vybavenosti neverejnoprospešného charakteru (obchod, bistro), ako aj o plochy v centre obce Žehňa pozdĺž cesty na Tuhrinu.

- Plochy rekreácie a CR / plochy bývania - rodinných domov

Ide o plochy sezónneho resp. trvalého bývania v jadrovej časti obce v lokalite Stavenec - Pod lesom, či v jestvujúcej izolovanej enkláve v juhovýchodnej časti katastra.

- Plochy dopravnej a tech. infraštruktúry / plochy poľnohospodárskej pôdy (PP)

Ide o plochy s dočasným nepoľnohospodárskym využitím na PP, s dočasným (nie trvalým) záberom PP - o areál výroby el. energie fotovoltaickými panelmi pre účely prevádzky ťažby a úpravy kameňa v Čiernom dole.

7. Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie

7.1. Bývanie

Výsledky Sčítania domového a bytového fondu v obci z r. 2011:

Domy (RD + BD + ost.)	129 (128 + 1 + 0)
- trvale obývané (RD + BD + ost.)	114 (113 + 1 + 0)
- neobývané (RD + BD + ost.)	15 (15 + 0 + 0)
Byty (v RD + v BD + v ost.)	151 (145 + 6 + 0)
- trvale obývané (v RD + v BD + v ost.)	135 (129 + 6 + 0)
- neobývané (v RD + v BD + v ost.)	16 (16 + 0 + 0)

Vizuálny prieskum v máji 2013 zaznamenal tieto počty domov a bytov:

Domy (RD + BD + ost.)	149 (147 + 1 + 1 samota)
z toho: - jadrová časť obce	105 (103 + 1 + 1 samota)
- m.č. Dúbrava	44 (44 + 0 + 0)
Byty (v RD + v BD + v ost.)	154 (147 + 6 + 1)
z toho: - jadrová časť obce	110 (108 + 1 + 1 samota)
- m.č. Dúbrava	44 (44 + 0 + 0)
Rozostavané RD	6
Obydlia-chatrče	22

Požiadavky na novú bytovú výstavbu v návrhovom období určuje očakávaný rast počtu obyvateľov obce (vplyvom prirodzeného demograf. prírastku, vplyvom imigrácie), ako aj trend znižovania obložnosti bytov.

Priestorové predpoklady na novú bytovú výstavbu vnútri súčasnej hranice zastavaného územia stanovenej k 1. 1. 1990 sú obmedzené. Bytovú otázku v návrhovom období ÚPN-O rieši sčasti vyžitím neobývaného bytového fondu, zástavbou prelúk a nadmerných záhrad, najmä však výstavbou na nových lokalitách mimo hranice intravilánu.

Nezanedbateľná časť novej výstavby bude spočívať vo výstavbe rómskych bytov. Zámer situovať Novú osadu nad cestou III/3446, mimo pásma hygienickej ochrany (PHO) 2. stupňa vodných zdrojov (VZ) Pod horúcou a Dluha, sa pre odpor vlastníkov ukázal nepriechodný. Výsledkom je návrh rozšírenia rómskej osady juhovýchodným smerom, na pozemkoch vnútri PHO 2° miestnych VZ. A hoci sa uvažuje s odkanalizovaním zástavby do lokálnej ČOV, z hygienických dôvodov ÚPN-O predpokladá vyradenie týchto VZ zo systému verejného vodovodu (napojenie na VZ Sarina). Tým sa uvoľní možnosť vysporiadania existujúcich nelegálnych stavieb v osade - pri zabezpečení dopravného prístupu a napojenia na inžinierske siete; v rómskej osade sú totiž obydlia nachádzajúce sa v PHO 2. stupňa vodných zdrojov a tiež v ochr. pásme pohrebiska, ktoré nemajú charakter štandardných rod. domov v zmysle STN 73 4301, sú postavené bez stavebného povolenia, v rozpore so stavebným zákonom. Nelegálne postavené obydlia v ochrannom pásme pohrebiska by v zmysle platného zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve mali byť asanované.

Výstavbu štandardných bytov v m.č. Dúbrava a v jadrovej časti obce mimo róm. osady navrhujeme realizovať najmä v samostatne stojacich rod. domoch. Bytové domy (BD) sú

navrhnuté ako doplnková forma bývania, a to v lokalite medzi centrom obce s OcÚ a novonavrhovaným areálom základnej školy.

Na polyfunkčnej ploche (rekreácie a CR / bývania - RD), t.j. ploche vymedzenej pre sezónne bývanie resp. ICR, navrhujeme iba jednoduché stavby (1 NP + podkrovie).

Starší bytový fond navrhujeme modernizovať rešpektujúc susednú zástavbu; pri niektorých rekonštrukčných prácach je možná asanácia starého objektu RD a jeho náhrada úplne novým. Štruktúru zástavby je nutné prispôbiť jestvujúcej parcelácii a vlastníckym pomerom; novú obytnú výstavbu je potrebné realizovať podľa jednotných uličných čiar a následne zosúladiť tiež ďalšie charakteristiky objektov (úroveň 1. nadzem. podl., výšku atiky, šírku objektu, tvar strechy).

V období r. 2014 – 2030 predpokladáme likvidáciu 3 obydli-chaťrí, bytový odpad cca 6 b.j. najmä v súvislosti s transformáciou na inú funkciu (z pôv. počtu 16 neobývaných bytov predpokladáme revitalizáciu – zabývanie odkúpením solventnými róm. rodinami 10 b.j.) a novú výstavbu v rozsahu 174 b.j.

Predpokladaný vývoj byt. fondu a obložnosti bytov v náväznosti na počet obyv. v návrh. období:

Rok	2001	2011(ob.);2013(byty)	2030
Počet obyv.	795	1007	1200
Počet bytov/obýv.	151/135	176 (154+22)	339
Priem. obložnosť obyv./byt	5,26/5,89	5,72	3,54

Návrh ÚPN-O do istej miery naddimenzoval plochy bývania kvôli možným majetkoprávnym problémom i problémom súvisiacim s geologickými pomermi (zosuvné územie jadrovej časti obce). Nová bytová výstavba podľa lokalít:

Lokalita	Počet b.j.	
	v RD	v BD
Dúbrava-Kopanica	13	
Dúbrava-K cintorínu	12	
Dúbrava-západ	28	
Róm. osada-rozšírenie	26	
Nad r.k. kostolom (vrát. ICR)	13(31)	
Stavenec	22	
Pod abranovskou cestou	2	
Pri malom cintoríne	22	
Za bytovkou	5	
Preluky	23	
Učiteľské bytovky		8
Nová bytová výstavba spolu	166(184)	8

7.2. Občianska vybavenosť

Základná občianska vybavenosť Žehne má zodpovedať svojou skladbou vybavenosti strediskového sídla miestneho významu.

a) Školstvo a výchova

Materská škola (MŠ) je 2-triedna, navštevuje ju do 30 detí; má tiež kuchyňu na prípravu teplej stravy. Ako jediné zariadenie by pre celé rieš. územie v návrh. období kapacitne nepostačovala, preto návrh uvažuje s vybudovaním predškolskej prípravy v rámci komunitného centra v novej róm. osade a detského útulku v m.č. Dúbrava.

Základná škola (ZŠ) pre 1.-4. roč. sa nachádzaj v 2 objektoch v stiesnených pomeroch v centre obce. Má 5 tried + 1 špeciálnu triedu, 105 žiakov (všetko rómskych); nie je tu telocvičňa ani šk. jedáleň (žiaci majú iba suchú stravu). Druhý stupeň je na ZŠ v Tuhrine, nerómske deti navštevujú väčšinou ZŠ v krajskom meste. ÚPN-O navrhuje novú lokalitu pre plneorganizovanú základnú školu (1.-9. roč.) južne od centra tak, aby umožnila vyhovujúcu dochádzku i napojenie z hl. dopravnej a tech. infraštruktúry. Priestory starej školy by sa adaptovali na klubové a sociálne

účely (pre seniorov); priľahlý objekt k ceste 3446 (III/06811) s autobus. zastávkou by mohol byť prenajímaný na prevádzky služieb.

b) Kultúra a osвета

Kultúrne stredisko s viacúčelovou sálou (cca 120 miest) sa nachádza v spoločnom objekte s obecným úradom a predajňou Jednota. Návrh ÚPN-O predpokladá rozsiahlu prestavbu objektu požiarnej zbrojnice s lekárňou a poštou na Obecný dom s obecným úradom (OcÚ), viacúčelovou sálou na kultúrno-spoločenské podujatia, s rezervou pre umiestnenie úradovne polície. Požiarna zbrojnica a lekáreň by zostali súčasťou rekonštruovaného objektu; pošta by mohla byť premiestnená do objektu Jednoty po uvoľnení miestností OcÚ (alternatívne je tu možné umiestniť aj úradovňu polície).

Medzi kultúrne zariadenia treba zaradiť aj 3 kostoly: starý historický kostol slúži ev. cirkvi a.v., nový kostol v jadrovej časti obce rímskokatolíckym veriacim a najnovší kostol v m.č. Dúbrava je gréckokatolícky. Pri ev. kostole je aj objekt cirkevného zboru; pre rímskokat. veriacich by mohli byť vytvorené priestory podobného účelu adaptáciou objektu starej školy nad ev. kostolom, pre gréckokat. veriacich v navrhovanom kult.-spol. centre Dúbrava.

Pri róm. osade je navrhované vybudovať komunitné centrum.

c) Telovýchova a šport

Pre výkonostný šport je vybudované futbalové ihrisko východne od róm. osady, so skromným zázemím (šatne, bufet). Areál je izolovaný, vystavený vandalizmu, navyše majetkoprávne nevysporiadaný. Preto je v ÚPN-O navrhnuté nové futb. ihrisko v lokalite s vyššou spoločenskou kontrolou (pri hosp. dvore medzi m.č. Dúbrava a jadrovou časťou obce). Pôv. ihrisko - vzhľadom k ochrane už vynaložených investícií – sa aj naďalej uvažuje využívať na rekr.-športové účely.

Pre neorganizovaný šport je k dispozícii iba viacúčelové školské ihrisko v centre. Ďalšie športoviská sú navrhnuté v rámci nového areálu školy, pri novej róm. osade a v m.č. Dúbrava.

d) Zdravotníctvo

V obci je ambulancia praktického lekára pre dospelých a zubného lekára, tiež lekáreň.

Do budúcnosti je uvažované zriadiť ďalší obvod (samost. ambulanciu det. lekára); lekáreň rekonštruovať, resp. umiestniť do dôstojnejšieho objektu.

e) Maloobchod

Najviac predajnej plochy má nákupné stredisko COOP Jednota (v spoločnom objekte s OcÚ); na prízemí sú potraviny, horné poschodie - pôv. s predajom priem. tovarom sa v súčasnosti využíva na kult. účely. Ďalšie obchody s potravinami sú pri rod. domoch: 2 prevádzky v jadrovej časti obce, 1 v m.č. Dúbrava.

Všetky zariadenia maloobchodu budú na súkromnej báze, preto o ich veľkosti a štruktúre bude rozhodovať princíp ponuky a dopytu.

f) Verejné stravovanie

Zo zariadení tohto druhu je v obci bistro, umiestnené v strede obce (pri kostole), a príležitostný bufet vo futb. areáli. V m.č. Dúbrava takéto zariadenie nie je; v budúcnosti je možné jeho prevádzkovanie pri niektorom odľahlejšom rod. dome (ÚPN-O za takýto vytypoval RD priľahlý k navrhovanému univerzálnemu ihrisku)..

g) Ubytovanie

Ubytovacie zariadenia na území obce nie sú a ani perspektívne sa nepredpokladá ich výstavba.

h) Nevýrobné služby

V obci absentujú zariadenia tohto druhu. Výhodné podmienky na tento účel môžu poskytnúť objekty patriace obci (napr. uvoľnený objekt starej školy pri ceste, navrhované kult.-spol. centrum Dúbrava, komunitné centrum v Novej osade). Všetky nevýrobné služby je najvhodnejšie budovať na súkromnej báze, pričom môžu existovať v integrácii s rod. bývaním.

Špecifickým zariadením nevýr. služieb je dom smútku - ten je vybudovaný pri hl. cintoríne a má dostatočnú kapacitu (cca 60 miest na sedenie + ďalších 100 miest na státie) aj pre návrhové obdobie. Kapacita hl. cintorína ešte nie je vyčerpaná, možnosť jeho rozšírenia je iba južným smerom. Menší cintorín existuje aj pri vjazde do jadrovej časti obce; perspektívu rozvoja nemá kvôli priestorovým obmedzeniam i zámeru výstavby rod. domov na susedných pozemkoch. Cintorín v m.č. Dúbrava je na okraji zastavaného územia a v príp. potreby má možnosti rozšírenia severným i západným smerom.

i) Výrobné služby

Niektoré z výrobných služieb sú v súčasnosti poskytované súkr. živnostníkmi, transparentné je však iba oprava áut a predaj stav. výrobkov v m.č. Dúbrava.

Pre obec sú najpotrebnejšie stavebné remeslá (murárstvo - pokrývačstvo, tesárstvo, stolárstvo, zámočníctvo, maliarstvo, inštalatérsvo, elektrikárstvo, sklenárstvo). Výber vhodných plôch pre špinavé, hlučné a priestorovo náročné prevádzky bude musieť riešiť návrh ÚPN-O; do úvahy prichádzajú predovš. nevyužitú plochu areálu hosp. dvora.

Niektoré prevádzky si môžu vytvoriť živnostníci adaptáciou hosp. objektov pri RD za podmienok rešpektovania hyg. regulatívov.

j) Verejná správa

Obecný úrad (OcÚ) je v spoločnom objekte s nákup. strediskom. V ďalšom objektovom bloku - s výhodnou polohou avšak s nedôstojným architektonickým výrazom - je požiarna zbrojnica s poštou a lekárnou.

Vzhľadom k výraznému zastúpeniu marginalizovaných sociálnych skupín obyvateľstva nielen v samotnej Žehni, ale aj v neďalekých obciach (Abranovce, Tuhrina, Mirkovce, Červenica, Varhaňovce), je potrebné rezervovať v obci priestory pre úradovňa polície.

Žiaduce je prijať spoločnú koncepciu pre všetky exist. obecné objekty z hľadiska ich adaptácie, resp. prestavby. Návrh ÚPN-O predpokladá rozsiahlu prestavbu objektu požiarnej zbrojnice na Obecno-spoločenský dom - s obecným úradom (OcÚ), viacúčelovou sálou, s rezervou pre umiestnenie úradovne polície. Požiarna zbrojnica a lekáreň by zostali súčasťou rekonštruovanej budovy; pošta by mohla byť premiestnená do objektu Jednoty po uvoľnení miestností OcÚ (alternatívne je tu možné umiestniť aj úradovňu polície), prípadne do objektu starej školy.

V m.č. Dúbrava je v rámci kult.-spol. subcentra uvažované s prevádzkovými priestormi OcÚ, spolu s klubovňou a gr.-kat. farou.

7.3. Výroba

Z výrobných činností v riešenom území sú najvýznamnejšie poľnohospodárstvo, ťažba stav. kameňa a výrobné služby.

Z poľnohospodárskej výroby je zastúpená rastlinná i živočíšna výroba, avšak vo výrazne redukovanom rozsahu. Po rozpade spoločného RD Mirkovce – Žehňa jednotlivé objekty na hospodárskom dvore majú nových majiteľov, plocha dvora okolo objektov je prenajímaná. Nachádzajú sa tu, resp. v návrhovom období zamýšľajú zriadiť tieto prevádzky:

- chov ošípaných (cca 2 x 100 ks)

- chov psov (6-8 ks)

- spracovanie biomasy na energ. účely, triedenie a spracovanie druhotných surovín (olejov, plastov), spracovanie mlieka a ovocia (zámer)

Hosp. dvor má vhodnú polohu medzi oboma sídelnými časťami i dostatočný odstup od obytnej zástavby. ÚPN-O preto navrhuje umiestňovať ďalšie výrobné zariadenia, ktoré z hygienických a priestorových dôvodov nemôžu byť vnútri obytnej zóny, práve sem.

V juhovýchodnej časti katastra v lokalite Čierny dol (príjazd je z k.ú. Tuhrina) - v návaznosti na nevyhradené ložisko andezitu, sa vykonáva ťažba kameňa na stavebné účely. Využitie tohto územia po ťažbe na zriadenie veľkej regionálnej skládky odpadu je pre obyvateľov obce neprijateľné, tento investičný zámer nakoniec nebol zaradený do *POH PK na r. 2010 – 2015*. Nový areál Drvičky a triedičky kameniva - ako náhrada za zamýšľaný záber ťažobného priestoru skládkou – bol uvažovaný Pod Stavencom (má vydané územné rozhodnutie). Jeho vybudovanie

sa však stalo bezpredmetné; ÚPN-O uprednostňuje exploatáciu existujúcich plôch na Čiernom dole. Vymedzenie areálu povrchovej ťažby a úpravy kameňa je tu v rozsahu reálneho stavu; rešpektuje *Rozhodnutie o využívaní územia ložiska nevyhradeného nerastu*.

V západnej časti katastra sa nachádza prevádzka definovaná ako *nakladanie s vedľajšími živočíšnymi produktmi kateg.1 uved. v čl.8 nariadenia ES č.1069/2009 po ich zbere - prekladanie a možné dočasné skladovanie*, schválená Rozhodnutím Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy (RVaPS) Prešov z 28.3.2013 na dobu do 31.3.2014. Zámer fixácie tohto medziskladu kadavérov, či dokonca jeho transformácia na kafilériu nie sú obyvateľmi susednej obce Abranovce, ani obyvateľmi Žehne (m.č. Dúbrava) podporované, čo rešpektuje aj ÚPN-O. Bude potrebné nájsť náhradu s dlhodobejšou perspektívou; aj predĺženie platnosti Rozhodnutia RVaPS po jeho uplynutí je chápané ako dočasné riešenie. Z hľadiska funkčného využitia je tu v návrhu ÚPN-O umožnené situovanie prevádzok charakteru živočíšnej i priemyselnej výroby; bližšie konkretizovanie však nie je úlohou ÚPD.

Areál objektov (skladov) osobitného určenia v severozáp. časti k.ú. Žehňa, izolovaný v lese, sa predpokladá využiť na individuálny cestovný ruch (ICR); uvažuje sa tu výstavba rekreačných chát a domčekov s využitím existujúcej dopravnej a tech. infraštruktúry.

Na území obce majú najväčšie predpoklady rozvoja tie výrobné podnikateľské aktivity, ktoré budú spracovávať miestne suroviny: drevovýroba, kamenárstvo, energetické zhodnocovanie biomasy, malé pekárne, rozrábky mäsa, výrobné mliečnych špecialít, stavebné a dopravné služby.

Hygienicky náročné prevádzky nezlučiteľné s bývaním je uvažované umiestniť do priestoru býv. hospodárskeho dvora; čisté a nehlukné prevádzkami je možné zriadiť aj uprostred súvislej obytnej zástavby.

7.4. Rekreácia, cestovný ruch

Zariadenia verejného cestovného ruchu (CR) ani viazaného CR určené pre dlhodobý pobyt turistov v katastri obce nie sú. V ÚPN-O sa ani nenvrhujú, nakoľko tu nie je prírodné prostredie tej najvyššej bonity, ani umelo vytvorené rekr. zariadenie potrebné k celoročnému prevádzkovaniu (vodná plocha či lyžiarsky vlek).

Individuálna rekreácia je zastúpená vo forme rekreačných chalúp - sezónne obývaných rod. domov, a tiež vo forme chatiek či rekr. domčekov. Jej ďalší rozvoj je umožnený v býv. areáli špeciálneho určenia, a tiež na východnom okraji jadrovej obce, kde už táto funkcia je založená.

Nevylučuje sa ani rozvoj špecifickej agroturistiky - chov koní, psov, vtákov pri objektoch-rančoch s väčším pozemkom v okrajových častiach sídla (pomerne kompaktná zástavba nevytvára optimálne podmienky na štandardnú agroturistiku).

Za perspektívny považuje ÚPN-O rozvoj cykloturistiky (vzhľadom k vysokému počtu ciest III.triedy). Navrhovaná je výstavba cyklotrasy odbočkou zo Slánskej magistrály v Kokošovciach, s pokračovaním po ceste II06806 cez Abranovce do Žehne a ďalej po ceste 3446 (III/06811) cez Tuhriu, Lučinu do Červenice, kde cyklotrasa vedená pozdĺž cesty 3440 (III/0682) cez Sigord a Zlatú Baňu už je vyznačená. Dynamický CR (mototuristiku, cykloturistiku) je potrebné previazať s prehliadkou kult. pamiatky, príp. s ochutnávkou nejakej miestnej špeciality.

Pre každodennú rekreáciu obyvateľov obce sú navrhnuté športoviská v rámci nového areálu školy, pri róm. osade a v m.č. Dúbrava.

Existujúci futbalový areál východne od obce - izolovaný, majetkoprávne nevysporiadaný - je uvažované ponechať vzhľadom k ochrane už vynaložených investícií. Z praktických dôvodov (kvôli dostupnosti a spoločenskej kontrole) je však navrhnutý nový futbalový a športový komplex, a to medzi m.č. Dúbrava a jadrovou časťou obce.

Objektmi malej architektúry navrhujeme dotvoriť verejno-oddychové priestranstvá, a to v zmysle schváleného projektu *Revitalizácia centra obce Žehňa*.

8. Vymedzenie zastavaného územia obce

Zastavané územie obce budú naďalej tvoriť zastavaná územia 2 sídelných častí:

- jadrová časť obce Žehňa
- miestna časť (m.č.) Dúbrava

Jadrová časť obce Žehňa

Úpravu hranice zastavaného územia, stanovenej k 1. 1. 1990, bude potrebné vykonať:

- na severe zahrnutím obytnej zástavby pod VZ Stavenec a pod abranovskou cestou
- na východe zahrnutím lokality Nad r.k. kostolom s výstavbou RD, rekr. domčekov a chát, tiež existujúceho nevysporiadaného futbalového ihriska
- na juhovýchode zahrnutím Novej róm osady
- na juhu zahrnutím navrhovaného areálu ZŠ pre 1.-9. roč. s učiteľskými bytovkami
- na západe zahrnutím lokality Pri malom cintoríne s navrhovanou výstavbou RD a tiež novonavrhovaného futbalového areálu

M.č. Dúbrava

Úpravu súčasnej hranice zastavaného územia tu bude potrebné vykonať:

- na severe zahrnutím rozostavaného súboru rod. domov Dúbrava-Kopanica
- na východe zahrnutím dostavby línie RD
- na západe zahrnutím navrhovaných obyt. súborov RD Dúbrava-západ a Dúbrava-K cintorínu, tiež celooobecnej ČOV

9. Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území

9.1. Ochranné pásma

Pri umiestňovaní objektov je potrebné rešpektovať tieto pásma hygienickej ochrany (PHO) a prevádzkovo-bezpečnostné ochranné pásma (OP):

- PHO vodných zdrojov ver. vodovodu I. a II. stupňa (podľa graf. vymedzenia)
- PHO ČOV 25 m (pri uzavretej - zakrytej technológii, zakrytých objektoch v zmysle STN 756401)
- OP pohrebiska 50 m, kde sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy
- OP pozdĺž ciest III. triedy mimo zast. časti obce v šírke 20 m na obe strany od osi cesty
- hranicu územia ohrozeného povodňami urč. na zákl. informácie o povodniach v minulých rokoch (do doby určenia inund. územia, v zmysle §20 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami)
- OP bez zástavby o šírke min. 10 m na účely údržby a opráv pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významných vodných tokov Oľšava a Trstianka a 5 m u ostatných vodných tokov (Drienovský potok, odvodňovací kanál)
- OP vzdušného el. vedenia VVN 2x400 kV 25 m od krajného vodiča (pás šírky 60 m)
- OP vzduš. el. vedenia VN 10 m od krajného vodiča; v súvislých lesných priesekoch 7 m
- OP PR Mirkovská kosatcová lúka 100 m od vymedzenej PR, kde má platiť 3. stupeň úz. ochrany (v samotnej PR 4. stupeň)
- OP 50 m pre zástavbu od lesa; pri výstavbe vnútri OP lesa je potrebné rešpektovať nasledovné podmienky:
 - o V prípade ak výstavbou dôjde k poškodeniu lesa (lesného pozemku, lesného porastu) je stavebník povinný vykonať opatrenia na nápravu alebo uhradiť s tým spojené náklady.
 - o Majitelia pozemkov v riešenej lokalite budú rešpektovať výkon činností súvisiacich s obhospodarovaním susedných LP, ako aj podmienky vlastníka a obhospodarovateľa LP, v ktorom ochrannom pásme je stavba plánovaná alebo zrealizovaná.
 - o Majitelia pozemkov v riešenej lokalite si v plnom rozsahu uvedomujú riziko ohrozenia života a zdravia osôb, ako aj riziko vzniku škôd na predmetných nehnuteľnostiach v OP lesa hroziace v prípade pádu stromov susedného lesného porastu, ktoré vyplýva z realizácie nízkopodlažnej zástavby – RD v tesnej blízkosti lesa.
- ochranné a bezpečnostné pásma podzemných vedení inž. sietí podľa príslušných legislatívnych predpisov a STN (podrobne uvedené v jednotl. kapitolách text. časti)

Za smerné je žiaduce pokladať:

- PHO živ. výroby s nízkokapacitným charakterom: 50 m od areálu, resp. 50 - 80 m od zariadenia (objektu) ustajňujúceho 50 -100 ks úžitkových zvierat (v zmysle Prílohy č. 9/1986 k Acta hygienica, epidemiologica et mikrobiologica, str.20)
- PHO od výrobných areálov 50 m (s prevádzkami v neuzavretých - nezakrytých objektoch)

9.2. Chránené a osobitne vymedzené územia

Ako chránené územia a plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods.4 Vyhlášky Min. ŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD sa vymedzujú.

1. Chránené územia prírody

a) PR Mirkovská kosatcová lúka (4. stupeň úz. ochrany v zmysle zákona o OPaK; 100 m od vymedzenej PR 3. stupeň).

b) Chránené vtáacie územie (CHVÚ) Slanské vrchy sústavy NATURA 2000

2. Nevyhradené ložisko andezitu v rozsahu vydaného úz. rozhodnutia o využívaní územia (v juhovýchodnej časti katastra v lokalite Čierny dol)

3. Plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu ohrozené svahovými deformáciami (blokové polia, svahové prúdy, zosuvy) v jadrovej časti sídla - podľa §20 ods.3 geolog. zákona sa toto zistenie definuje ako riziko stavebného využitia.

Ďalšie územia vyžadujúce zvýšenú ochranu, napr. územia so stavebnou uzáverou, sa v ÚPN-O nevy vymedzujú.

10. Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami

a) Obrana štátu

V riešenom území sa nebudú nachádzať objekty ani plochy súvisiace so záujmami obrany štátu; požiadavky na ich vytvorenie v ÚPN-O nie sú známe. Bývalý areál špeciálneho určenia v lese na severozápade katastra prestal slúžiť svojmu účelu a bol odpredaný ako nadbytočný majetok súkromnému investorovi. V ÚPN-O je navrhnuté jeho nové funkčné využitie - ako plocha rekreácie a CR s výstavbou chatiek a rekr. domčekov, s využitím existujúcej dopravnej a tech. vybavenosti.

b) Civilná ochrana (CO)

CO v ÚPN-O navrhujeme riešiť v súlade so zák. č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a s vyhl. MV SR č. 532/2006 o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotech. požiadaviek a tech. podmienkach zariadení CO v platnom znení. V zmysle týchto predpisov bude na území obce zabezpečené úkrytie pre kategórie:

- obyvateľstvo (predovš. v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v byt. i rod. domoch jestv. i v novonavrhovaných, s využitím suterénnych priestorov)

- zamestnanci práv. a fyz. osôb podnikateľov a osoby prevzaté do starostlivosti (vo vyčlenených priestoroch školských zariadení a zar. obč. vybavenosti).

V súvislosti s tým je potrebné využiť existujúci plán úkrytia obyvateľstva. (Spracovanie samostatnej doložky CO k ÚPN obce vyhl. č. 55/2001 o obsahu ÚPP a ÚPD nepožaduje).

c) Ochrana pred povodňami

V súčasnosti neexistujú žiadne preventívne opatrenia v zmysle zákona č.7/2010 o ochrane pred povodňami (Predbežné hodnotenie povodň. rizika, Mapa povodň. ohrozenia, Mapa povodň. rizika, Plán manažmentu povodň. rizika).

V ÚPN-O (pozri kapitolu 11.1) sú navrhnuté protipovodňové opatrenia na miestnych tokoch na ochranu celého zastavaného územia - existujúceho aj novonavrhnutého - pred 100-ročnou vodou. Ako regulatívy sú tiež súčasťou záväznej časti ÚPN-O a v zmysle spomínaného zákona majú byť jedným z nástrojov integrovaného manažmentu krajiny.

d) Požiarna ochrana (PO)

Urbanistický návrh zástavby umožňuje prízjazd požiarnych vozidiel po komunikácii min. šírky 3 m pri únosnosti zaťaženia 1 nápravou min. 80 kN ku každému objektu do vzdialenosti 20 m.

V kapitole Zásobovanie vodou (11.2) je riešené potrebné množstvo vody aj na požiarne účely.

e) Ochrana pred zosuvmi

Jadrovú časť sídla ohrozujú svahové deformácie: blokové polia, svahové prúdy, zosuvy. Podľa §20 ods.3 geolog. zákona sa toto zistenie definuje ako riziko stavebného využitia.

V m.č. Dúbrava je stabilné podložie.

Všetku novonavrhovanú výstavbu na území so svahovými deformáciami ÚPN-O podmierňuje kladným výsledkom inžiniersko-geologického prieskumu (IGP). Toto územie ÚPD vyznačuje a

vymedzuje ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods.4 písm.o) Vyhlášky Min. ŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD.

Všeobecne na svahoch s tendenciou zosuvu je žiaduce vyhnúť sa väčším výkopom; nad zástavbou je potrebné vybudovať záchytné priekopy.

11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES) a ekostabilizačných opatrení

11.1. Ochrana prírody, ÚSES

Celý kataster obce je v prvom stupni územnej ochrany, kde sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny (v zmysle 2. časti platného zák. č. 543/2002 Z.z. OPaK). Výnimku tvorí enkláva Prírodnej rezervácie (PR) Mirkovská kosatcová lúka, kde platí 4. stupeň úz. ochrany; v jej ochr. pásme 100 m 3. stupeň. Východná časť katastra je súčasťou Chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Slanské vrchy sústavy NATURA 2000. Predmetom záujmu ochrany prírody sú tiež lesné biotopy európskeho a národného významu (bukové a jedľovo-bukovo kvetnaté lesy, dubové nátržníkové lesy; dubovo-hrabové lesy karpatské), rovnako travinno-bylinné biotopy eur. a nár. významu (nížinné a podhorské kosné lúky; psiarkové aluviálne lúky).

Návrh rešpektuje už vykonané zásahy v CHVÚv súvislosti s ťažbou a úpravou kameňa na základe vydaného úz. rozhodnutia o využívaní územia. Vymedzenie areálu povrchovej ťažby a úpravy kameňa je tu v rozsahu reálneho stavu; rešpektuje *Rozhodnutie o využívaní územia ložiska nevyhradeného nerastu*. Ďalšie činnosti navrhnuté do CHVÚ je možné realizovať len za podmienky, že investorovi bude pred vydaním územného rozhodnutia a pred vydaním povolenia na vykonávanie banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom vydané orgánom ochrany prírody a krajiny stanovisko podľa § 28 zákon a OPaK, z ktorého po zhodnotení vplyvu činnosti na predmet ochrany CHVÚ vyplynie, že navrhovaná činnosť nemá významný negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ. Z uvedeného dôvodu plochy/činnosti navrhnuté v tomto ÚPN a situované do územia CHVÚ Slanské vrchy je nutné považovať za podmienene uskutočniteľné. Návrhu ďalších nových funkčných plôch vnútri CHVÚ sa ÚPN-O snažil čo najviac vyhnúť. Zásah s rozlohou 2,890 ha predstavuje iba 0,3 % z plochy CHVÚ v katastri obce Žehňa (865,127 ha) a sotva 0,01% z celkovej výmery 46 069,6476 ha CHVÚ Slanské vrchy.

Zásah je len tam, kde neexistujú priechodné alternatívy umiestnenia týchto plôch na iných lokalitách a kde je možné využiť exist. dopravnú a tech. infraštruktúru: Róm. osada-rozšírenie, s lokálnou ČOV na potoku Balka (s využitím exist. kanalizačného zberača), výstavba komunitného centra, doplnenie na obojstrannú zástavbu RD pod novonavrhovaným areálom ZŠ pre 1.- 9. roč. (pri exist. MK s inž. sieťami), majetkoprávne vysporiadanie existujúceho futbalového areálu a jeho ďalšie využitie ako areálu zdravia. Pripustený je iba taký rozsah, aby zásah nemal na územie CHVÚ významný vplyv z hľadiska ochrany biotopov tých druhov vtákov, pre ktoré sa CHVÚ vyhlasuje.

Na ploche existujúceho, majetkoprávne nevysporiadaného futbalového ihriska v CHVÚ, ponechaného ako plocha športu, návrh neumiestňuje žiadne nové stavby typu budov.

Polyfunkčnú plochu bývania a rekreácie v lokalite Stavenec odsadzuje od CHVÚ tak, aby medzi hranicou CHVÚ a touto funkčnou plochou zostal pás minimálne 25 m široký ako prechodná zóna (ekotón) medzi lesom a ostatnou krajinou, to zn. neumožňuje zastavanie tohto pásu pre objekty bývania alebo rekreácie.

Návrh ÚPN-O sa vyhýba tiež zásahom, ktoré by mohli poškodiť alebo zničiť biotopy eur. a nár. významu, keďže vyžadujú osobitný súhlas príslušného orgánu OPaK.

Najhodnotnejším prírodným prvkom v riešenom území sú lesy v severozápadnej a vo východnej časti katastra; ako prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES) sú komponentmi biokoridorov nadregionálneho a regionálneho významu.

Značnú prírodnú hodnotu majú aj niektoré významné miestne toky, zvlášť Olšava a Drienovský potok. Tie nepretekajú zastavaným územím, takže voda je tu málo znečistená a brehové porasty výraznejšie nenarušené. Môžu preto plniť dôležitú úlohu hydrických biokoridorov.

ÚSES v riešenom území majú tvoriť tieto prvky:

A. Nadregionálny biokoridor (NRBk) Kokošovce – Niereše – Obišovce

Je prevzatý do RÚSES ÚPN VÚC Prešovského kraja z NÚSES; prechádza severozápadnou časťou k.ú. Žehňa. Ide o remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine.

B. Regionálne biocentrum (RBc) Gímešský potok

Je súčasťou NRBk Kokošovce – Niereše – Obišovce; zaberá záp. časť rieš. územia. Ide prevažne o lesné spoločenstvami buka a duba na vlhkom podklade.

C. Regionálny biokoridor (RBk) Kokošovce - Abranovce - Verecina – Dubina

Prechádza juhovýchodnou časťou k.ú. Žehňa; jeho hlavná časť tvorí kostru RÚSES ÚPN VÚC Košického kraja. Ide o lesný komplex okolo homej Olšavy a potoka Trstianka s ich brehovými porastmi, s dubo-bučinami na extrémnych stanovištiach a dubo-hrabinami.

D. Miestne biocentrá (MBC)

D.1 - MBc Dúbrava

D.2 - MBc Stavenec

D.3 - MBc Vrátna-Čierny dol

Ide o lesné porasty, kde drevinné zloženie je blízke prirodzenej potenciálnej vegetácii (PPV) - lesné biotopy eur. a nár. významu.

E. Miestne biokoridory (MBk)

E.1 - MBk Drienovský potok

E.2 - MBk Balka

Ide predovšetkým o sprievodnú zeleň Drienovského potoka a potoka Balka s ich prítokmi - o NDV, na prepojenie MBc.

F. Interakčné prvky (IP)

Ide o travinno-bylinné biotopy eur. a nár. významu, trvalé trávne porasty, mokrade, enklávy lesa a NDV, záhrady. Plnia funkciu protieróznu, retenčnú (TTP), ako aj funkciu biodiverzity (NDV, mokrade so svojou geobiocenózou).

Jestvujúce i novonavrhované plochy verejnej zelene v intraviláne obce majú slúžiť pre realizáciu náhradnej výsadby za asanovanú zeleň.

Vymedzená je tiež plocha na zalesnenia ako náhrada za záber lesných pozemkov (LP).

11.2. Ochrana kultúrneho dedičstva

V katastri obce Žehňa sa nachádzajú tieto národné kultúrne pamiatky (NKP) evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slovenskej republiky (ÚZPF SR):

- *Kostol a krypta* (evidované v ÚZPF SR pod č.405/1-2); NKP pozostávajúca z 2 pamiatkových objektov:

Kostol - ev.a.v.- románsky z pol. 13. storočia, prístavba veže a sakristie a zaklenuťie lode zo 17. stor. (parc.č.2)

Krypta (mauzóleum Keczerovcov) – novorenesančná stavba so štvorcovým pôdorysom z 2. pol. 19. stor. spolu so *zaniknutým cintorínom a ohradným múrom* (parc.č.1/1,2)

Pri akejkoľvek stavebnej činnosti na ploche tejto NKP je nutné dodržať ustanovenia §32 zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

V riešenom území možno predpokladať archeologické nálezy na týchto lokalitách:

- Historické jadro obce - územie s predpokladanými archeolog. nálezmi:z obdobia stredoveku až novoveku (najstaršia písomná zmienka o obci je z 30. rokov 14. stor.)
- Plocha osady Dúbrava - územie s predpokladanými archeolog. nálezmi:z novoveku
- Poloha *Za záhrady až Dedovské* – sídlisko s doloženou hutníckou činnosťou z praveku a včasného stredoveku

Ako bližšie nelokalizované polohy s ojedinelými nálezmi sa uvádzajú:

- *Pod rázsochou* - bližšie nelokalizovaná zaniknutá stredoveká obec Rázsocha (písomné správy z 15. storočia)
- Severozápadne od osady Dúbrava – mohyla z neskorej doby kamennej

Pri akejkoľvek stavebnej či inej hosp. činnosti zabezpečuje podmienky ochrany archeolog. nálezísk v zmysle pam. zákona Krajský pamiatkový úrad Prešov v spolupráci s prísl. stav. úradom v územnom a stavebnom konaní.

Z ďalších objektov s architektonickými, historickými a kultúrnymi hodnotami ÚPN-O pokladá za vhodné posúdiť ako pamätihodnosť obce kamennú sochu svätca na nároží v m.č. Dúbrava (navrhuje jej premiestnenie na lokálny cintorín, keďže svojou polohou v rozhládovom trojuholníku tvorí dopravnú závalu).

12. Návrh verejného dopravného a technického vybavenia

12.1. Doprava

a) CESTNÁ DOPRAVA

Nadradená cestná sieť

Návrh vychádza z existujúcej dopravnej situácie. Obec je križovatkou ciest III. triedy: 3446 (III/06811) Záborské - Žehňa - Tuhrina, 3325 (III/050201) Žehňa-Dúbrava – Mirkovce, 3444 (III/06806) Žehňa - Abranovce a 3447 (III/06812) Žehňa – Lesiček. Cesta 3446 (III/06811) sa pri priem. parku Záborské napája na cestu 3445 (III/06810) Prešov – Petrovany – Drienov, a tá krátkym úsekom cez diaľničnú križovátku Prešov-juh na diaľnicu D1. Dopravné spojenie s krajským mestom sa ešte zrýchli po realizácii rýchlostnej komunikácie - východného obchvatu Prešova, kde trasa od D1 po Záborské povedie v koridore exist. cesty 3446 (III/06811).

Cesta 3446 (III/06811) je v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110 navrhnutá v týchto parametroch:

- mimo zast. územia v úseku po jadrovú časť obce v kat. C 7,5/60

- v zast. území v kat. MZ 8,5 (8,0)/50 vo funkčnej triede B3

- mimo zast. územia v úseku od rómskej osady po futbalový areál v kat. C 7,5/50

Aby boli naplnené parametre tejto cesty, rieši ÚPN-O odstránenie niekoľkých bodových a líniových dopravných závad:

- Upravuje smerové oblúky - mimo intravilánu medzi Dúbravou a Záborským pri hranici s k.ú. Dulova Ves, pri hosp. dvore, pri futbalovom areáli; v intraviláne pri malom cintoríne.

(V úseku od futbalového areálu po odbočku na Lesiček, kde kvôli konfigurácii terénu nie je možná úprava cesty na uvedené parametre, sa uvažuje s osadením výstražných značiek).

- Navrhuje samostatné zastávkové pruhy na autobusových zastávkach

- Rieši spojitý chodník nielen pozdĺž prieťahu cesty zastavaným územím, ale aj v extraviláne medzi oboma sídelnými časťami (kvôli bezpečnosti presunu osôb najmä vo večerných odinách)

- Upravuje neprehľadné križovatky s miestnymi komunikáciami - v Dúbrave pri soche svätca (tú navrhuje premiestniť k zastávke pri TS3 alebo ku gr.kat. kostolu), v centre na odbočke k starému kostolu, oproti hlavnému cintorínu

Cesta 3444 (III/06806) Žehňa - Abranovce v súčasnosti nemá vyhovujúce šírkové usporiadanie ani v intraviláne ani v extraviláne (šírka vozovky je 5 – 5,5 m); nevyhovujúce je tiež jej vypojenie na cestu 3446 kvôli nevhodne umiestnenému objektu zastávky v rozhládovom trojuholníku.

V ÚPN-O je navrhnutá v týchto parametroch:

- mimo zast. územia v kat. C 7,5/60

- v zast. území v kat. MZ 8,5 (8,0)/40 vo funkčnej triede B3

Zlepšenie dopravných pomerov na tejto ceste je riešené nasledovne:

- Upravuje sa trasa komunikácie pri vyústení na cestu 3446 tak, aby pre hromadnú autobusovú dopravu liniek Žehňa – Tuhrina a Žehňa – Abranovce v oboch smeroch mohli fungovať spoločné zastávky, so spoločným čakacím prístreškom, bez prebehovania cez cestu pri prestupovaní.

- Rozširuje sa vozovka v extraviláne (kde nie sú stiesnené priestorové pomery), aby jazdné pruhy spĺňali aspoň minimálne parametre pre prejazd autobusov hromadnej dopravy (3 m)

- Rieši sa spojitý chodník pozdĺž prieťahu cesty zastavaným územím kvôli bezpečnosti premávky

Hromadná doprava

Pre hromadnú osobnú autobusovú dopravu, ktorá je trasovaná po cestách III. triedy, sú zriadené 2 obojsmerné autobusové zastávky v m.č. Dúbrava a 2 obojsmerné zastávky v jadrovej časti

obce. Zastávka je tiež na rázcestí Tuhrina - Lesíček. Prístrešky zastávok (spoločné pre oba smery) nemajú vysokú architektonickú úroveň; objekt zastávky v križovatke ciest 3446 (III/06811) a 3444 (III/06806) dokonca vytvára bodovú dopravnú závalu.

Návrh ÚPN-O ponecháva existujúci počet zastávok, tiež ich polohu – s výnimkou zastávok, u ktorých kvôli vybudovaniu samostatných zastávkových pruhov bude nutný posun mimo rozhladových trojuholníkov prilahlých križovatiek: v m.č. Dúbrava pri plánovanej ČOVv smere na Záborské, pri rómskej osade v smere na Tuhriu.

Zriadenie zastávky pri hospodárskom dvore zatiaľ nie je uvažované; dochádzka väčšieho počtu pracovníkov do areálu však výhľadovo túto potrebu môže vyvolať.

Miestne a účelové komunikácie

Existujúce miestne komunikácie majú rôznorodé šírkové usporiadanie - v závislosti od priestorových pomerov.

V súlade so zásadami verejného dopravného vybavenia v zmysle platného stavebného zákona návrh zabezpečuje vyhovujúci príjazd ku všetkým jestv. i novonavrnutým objektom.

Nové miestne komunikácie sú navrhované v zmysle STN 736110 v kategórii MO 6,5/30 a MOK 3,75/30 (s výhybňami); u slepých komunikácií sú navrhnuté obrátky.

Jestvujúce miestne komunikácie navrhujeme rovnako šírko upraviť podľa uvedenej STN, a to v závislosti od priestorových možností.

Parkovacie plochy, garáže

Parkovacie miesta sú vytvorené iba pred OcÚ (4 miesta), rozostavané je parkovisko pred novým – rímskokat. kostolom. Parkovať sa dá aj v centre na mikronámestí, stánia však nie sú vymedzené horizontálnym značením. Miesta na parkovanie chýbajú predovšetkým pred ďalšími zariadeniami občianskej vybavenosti: pred ZŠ, MŠ, ev. kostolom, bistro, poštou+lekárňou, zdrav. ambulanciou, ale tiež pri hlavnom cintoríne s domom smútku a pri športovom areáli.

Návrh odstraňuje tento nedostatok vytvorením niekoľkých nových verejných parkovísk tak, aby flexibilne slúžili viacerým zariadeniam OV počas celého dňa. S vybudovaním parkovacích miest sa uvažuje tiež v rámci pozemkov jednotlivých zariadení.

Vzhľadom k požadovanej kategórii ciest III. triedy prechádzajúcich obcou sa v ÚPN-O nenavrhujú parkovacie stánia priamo na týchto komunikáciách.

Garáže je uvažované riešiť v spoločnej hmote v rámci rodinných, resp. bytových domov.

Prehľad odstavných a parkovacích miest podľa lokalít:

Lokalita	Počet stání jestv.	navrhovaných
Obchod Jednota + pošta (+úradovňa polície)	4	3
OcÚ(+úradovňa polície) + lekárneň + zdrav. stredisko		8 (7+1imobil)
Rím.kat . kostol	10	
Komunitné centrum		5 (4+1imobil)
Hlavný cintorín + dom smútku		8
OcÚ(+úradovňa polície) + lekárneň + zdrav. stredisko		8 (7+1imobil)
Pešia zóna + dom služieb + ev. zbor + klubovne		6 (5+1imobil)
MŠ + bistro		2 + 2
ZŠ pre 1.-9.roč		12 (11+1imobil)
Futb. areál		12 + 1 bus
Hosp. dvor		9
Kult.-spol. centrum Dúbrava + gr.kat. kostol		4 (3+1imobil)
Cintorín + kult.-prev.objekt Dúbrava		5
Detský útulok Dúbrava		4
Spolu	14	88(83+5imobil)+1bus

b) ŽELEZNIČNÁ DOPRAVA

Riešeným územím železničná trať neprechádza a ani v návrhovom období sa s jej vybudovaním nepočíta. Najbližšou žel. zastávkou zostane hlavná železničná stanica Prešov.

c) LETECKÁ DOPRAVA

Zariadenie leteckej dopravy v riešenom území nie je, do katastra obce však zasahuje ochranné pásmo Letiska Mirkovce pre letecké práce v poľnohospodárstve. Ide o ochranné pásmo s obmedzením stavieb vzdušných vedení VN a VVN (kde vedenie musí byť riešené podzemným káblom). V ÚPN-O je toto ochranné pásmo (OP) vyznačené a rešpektované.

d) CYKLISTICKÁ DOPRAVA

Značená cyklotrasa obcou nevedie. ÚPN-O navrhuje napojiť sa na neďalekú Slanskú cyklomagistrálu v obci Kokošovce cestou 3444 (III/06806), následne vytvoriť cez Žehňu malý okruh cez Lesíček do Zlatej Bane, alebo veľký - cez Tuhřinu do Červenice a k opálovým baniam pod Dubníkom.

Navrhované cyklistické trasy sú vyznačené aj v širších vzťahoch.

e) PEŠIE KOMUNIKÁCIE

S projekčnou prípravou a s výstavbou chodníka okolo cesty 3446 (III/06811) sa začalo iba v poslednom období (v m.č. Dúbrava). ÚPN-O rieši spojený chodník nielen v prietahu tejto komunikácie oboma zastavaným časťami obce (v úsekoch s autobusovými zastávkami obojstranný), ale aj medzi nimi (kvôli bezpečnosti presunu osôb najmä vo večerných hodinách). Rovnako je riešený spojený jednostranný chodník pozdĺž cesty 3444 (III/06806), a to až po novonavrhovanú lokalitu výstavby RD Stavenec.

Pešie spevnené priestranstvá sú vytvorené na križovatke oboch ciest a pred zariadeniami občianskej vybavenosti.

Značované turistické chodníky katastrom obce nevedú. ÚPN-O navrhuje napojiť Žehňu na exist. turistickú trasu, ktorá vedie z Abranoviec cez Bodoň do Zlatej Bane.

f) HLUKOVÉ POMERY

Hluk na ceste 3446 (III/06811)

Údaje zo Sčítania dopravy v r. 2010 o intenzite dopravy na ceste 3446 (III/06811) v obci Žehňa nie sú reprezentatívne a transparentné, keďže sú k dispozícii iba údaje za úsek cesty od križovatky s cestou 3326 (III/06810) (spred priem. parku Záborské) po cestu 3325 (III/050201) (v m.č. Dúbrava). Údaje zodpovedajú skôr doprave po priem. park Záborské, príp. po obec Záborské; úsek Záborské - Dúbrava má určite nižšie intenzity (pri ich odhade je vhodné sa oprieť o Sčítania 2005, kedy priem. park ani obytné zóny IBV v Záborskom ešte neboli vybudované, resp. o údaje cesty 3325).

Výsledky Sčítania 2010, resp. 2005 uvádzajú na ceste 3446 (sčítací úsek 04960) tieto ročné priemerné denné intenzity:

	3446 (r.2010)	3446 (r.2005)	3325 (r.2010)	výpočt.ú.
T – nákl. automobily a privesy	516 voz./24 hod.	233	84	150
O – os. a dodáv. automobily	1510 „	863	450	750
M – motocykle	3 „	6	2	3
Celkom (S - počet skut. voz.):	2029 voz./24 hod.	1102	536	903

$$\text{podiel nákl. dopravy } N\% = \frac{N}{S} \cdot 100 = \frac{150}{903} \cdot 100 = 16,61\%$$

$$\text{priemerná denná hodinová intenzita dopravy } n_d = \frac{S}{16} \cdot 0,93 = \frac{903}{16} \cdot 0,93 = 52 \text{ voz./hod.}$$

Úsek 1: hranica k.ú. Záborské – sev. okraj inravilánu m.č. Dúbrava

Výpočet je vykonaný podľa Metodických pokynov pre výpočet hluku z dopravy (VÚVA Praha, UP Brno, 1991), a to pre dennú dobu vo výške 2 m nad terénom. výpočtová rýchlosť $v = 70$ km/hod; pozdĺžny sklon cesty s 2,5%; asfaltový kryt

$$F_1 = 3,5 : \left(-\frac{13,081}{v} + 5,497 \right) = 3,5 : \left(-\frac{13,081}{70} + 5,497 \right) = 0,659$$

$$F_2 = 1,13; F_3 = 1,0; n_d = 52 \text{ voz./hod.}$$

$$X = F_1 \cdot F_2 \cdot F_3 \cdot n_d = 0,659 \cdot 1,13 \cdot 1,0 \cdot 52 = 38,72284$$

$Y = 10 \cdot \log X + 40 = 10 \cdot \log 38,72284 + 40 = \underline{55,9 \text{ dB (A)}}$ - ekv. hladina hluku vo vzd. 7,5 m od osi cesty

Úsek 2: sev. okraj inravilánu m.č. Dúbrava – zač. cesty III/050201(odbočka do Žehne)

výpočtová rýchlosť $v = 50 \text{ km/hod}$; pozdĺžny sklon cesty 3,5%; asfaltový kryt

$$F_1 = 2,1 : \left(-\frac{13,081}{v} + 5,497\right) = 2,3 : \left(-\frac{13,081}{50} + 5,497\right) = 0,401$$

$F_2 = 1,21$; $F_3 = 1,0$; $n_d = 52 \text{ voz./hod}$.

$$X = F_1 \cdot F_2 \cdot F_3 \cdot n_d = 0,401 \cdot 1,21 \cdot 1,0 \cdot 52 = 25,23092$$

$$Y = 10 \cdot \log X + 40 = 10 \cdot \log 25,23092 + 40 = \underline{54,0 \text{ dB (A)}}$$

Z uvedeného vyplýva, že prípustná hladina hluku pre obytnú zástavbu 60 dB nie je v m.č. Dúbrava prekročená.

V jadrovej časti obce, kde je intenzita dopravy nižšia ako na posudzovanom úseku, hladina hluku pre obytnú zástavbu 60 dB tiež nebude prekročená. To však nemožno tvrdiť pre školské a zdrav. zariadenia, kde je prípustná hladina hluku 50 dB. Ohrozená je predovš. ZŠ (pre 1.-4. roč.), čo bol v ÚPN-O jedným z dôvodov návrhu inej polohy pre novú plneorganizovanú ZŠ (pre 1.-9. roč.).

g) OCHRANNÉ PÁSMA

Pozdĺž ciest III. triedy – 3446 (III/06811), 3325 (III/050201), 3444 (III/06806) a 3447 (III/06812) - je potrebné v zmysle cestného zákona č. 135/1965 mimo zastavanej časti obce rešpektovať ochranné pásmo v šírke 20 m na obe strany od osi cesty.

12.2. Vodné hospodárstvo

12.2.1. VODNÉ TOKY, ODVEDENIE ZRÁŽKOVÝCH VÔD

Vodné toky a plochy

Obec Žehňa z hydrogeologického hľadiska spadá do základného povodia č. 3-32-04- Torusy a do čiastkového povodia č. 4-32-04-136- potoka Balka. Miestna časť Dúbrava spadá do čiastkového povodia č. 4-32-04-134 Drienovský potok

Z vodohospodársky významných vodných tokov v správe SVP sú tu Olšava a Trstianka (na východnom, resp. juhových. okraji katastra); z ostatných - drobných tokov je to Drienovský potok (z juhu tangujúci m.č. Dúbrava). Mimo správu SVP je potok Balka so svojimi bezmennými prítokmi (východne a južne od jadrovej časti sídla).

Potoky nemajú korytá dimenzované na požitie Q100-ročnej vody. Priamo zastavaným územím obce však žiadny väčší vodný tok nepreteká.

Vodné plochy - nádrže sa v riešenom území nenachádzajú.

Odvodňovacie kanály

V k.ú. obce sa nachádza odvodňovací kanál (evid.č. 5407 063 001) v správe š.p. Hydromeliorácie, vybudovaný v r.1967 v celk. dĺžke 0,709 km v rámci stavby *Odvodnenie pozemkov JRD Žehňa*. Návrh ÚPN-O doň nezasahuje.

Dažďová kanalizácia

Obec nemá vybudovaný systém dažďovej kanalizácie. Zrážkové vody zo spevnených pláň v zastavanom území sú odvádzané otvorenými odvodňovacími priekopami do miestnych potokov; iba úsek v centre obce medzi bistrom a MŠ je z dôvodu stiesnených priestorových pomerov vedený v kanalizačnom potrubí (chýba tu však lapač splavenín a tak je potrubie zanášané).

S výstavbou dažďovej kanalizácie uvažuje návrh ÚPN-O najmä v úsekoch pozdĺž ciest 3446 (III/06811) a 3444 (III/06806), kde rieši výstavbu chodníka.

Návrh tech. riešenia:

Úpravy na kapacitu Q100-ročnej vody bude potrebné riešiť:

- na bezmennom potoku v centre medzi súčasnou ZŠ a MŠ, ako aj na jeho severnom prítoku pri trafostanici a malom cintoríne (väčšia časť toku tu prechádza záhradami takže pôjde o verejno-

súkromnú stavbu)

- na Drienovskom potoka pri križovatke ciest 3446 (III/06811) a 3325 (III/050201), ako aj na jeho severnom prítoku tečúcom východným intravilánom m.č. Dúbrava (väčšia časť toku tu tiež prechádza záhradami, a teda pôjde o kombináciu verejnej a súkromnej investície)
- na potoku Balka pri futbalovom areáli

Ďalej bude potrebné:

- Rešpektovať prirodzené inundačné územia tokov (za také považovať aj územie zaplavené v minuloročných povodniach), v zmysle §20 zákona č. 7/2010 o ochrane pred povodňami rešpektovať v nich obmedzenia výstavby (prípadnú výstavbu je tu možné pripustiť iba za podmienky zabezpečenia protipovodňovej ochrany pred prietokom Q100).
- Ponechať pozdĺž oboch brehov miestnych tokov pre potreby úpravy a údržby koryta (v zmysle § 49 ods.2 zák. č.364/2004 Z.z. o vodách a platnej STN) ochranné pásmo bez zástavby šírky:
 - min. 10 m u vodohospodársky významných vodných tokov (Olšava, Trstianka)
 - min. 5 m u ostatných vodných tokov (Drienovský potok, odvodň. kanál)
- Riešiť opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok do recipientu po realizácii navrhovanej zástavby nebol zvýšený oproti pôvodnému stavu a aby nebola zhoršená kvalita vody (ust. §36 ods.13 zák. č.364/2004 Z.z. o vodách a pož. NV SR č. 269/2010 Z.z., to zn. so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok)

12.2.2. ZÁSOBOVANIE VODOU

Obec Žehňa má vybudovaný verejný vodovod od roku 1985, ktorý je v správe VVS. Vodným zdrojom pre obec sú miestne pramene č.1,2,3,4 nachádzajúce sa v beprostrednej blízkosti zastavaného územia obce.

Prameň č. 1-Stavenec ($Q_{P1} = 0,5$ l/s) sa nachádza severovýchodne nad zastavaným územím obce a voda z neho gravitačne priteká do vodojemu. Pramene č. 2-Pod horúcou ($Q_{P2} = 0,6$ l/s), 3-Dluha ($Q_{P3} = 0,45$ l/s) a 4-Biela studňa ($Q_{P4} = 0,2$ l/s) sa nachádzajú juhovýchodne pod zastavaným územím obce. Voda z nich je sústredená v zbernej záchytky pri prameni č.2 a odtiaľ vytláčaná do vodojemu.

Prameň č.4 sa v súčasnosti nevyužíva, pramene č.2 a 3 sú často ohrozované antropogénnou činnosťou obyvateľov rómskej osady.

Celkový povolený odber miestnych zdrojov (prameňov) stanovený rozhodnutím:

$$Q_P = Q_{P1} + Q_{P2} + Q_{P3} + Q_{P4} = 0,5 + 0,6 + 0,45 + 0,2 = 1,75 \text{ l/s}$$

Celkový povolený odber využívaných miestnych zdrojov (prameňov) stanovený rozhodnutím:

$$Q_{PV} = Q_{P1} + Q_{P2} + Q_{P3} = 0,5 + 0,6 + 0,45 = 1,55 \text{ l/s}$$

Rozhodnutím OÚ v Prešove č. 1608/2003/1160/VO-Ba zo dňa 6.10.2003 bol stanovený povolený odber zo 4 prameňov $Q_P = 1,82$ l/s; $157,3$ m³/deň; $57\,400$ m³/rok.

Kapacita ČS je $Q = 2,0$ l/s

Objem vodojemu je 100 m³ s max. hladinou na úrovni $465,30$ m n.m. a minimálnou hladinou na úrovni $461,30$ m n.m.

Z vodojemu je obec zásobovaná gravitačne potrubím DN 150 a DN 100 (polyetylén D 110).

Rozvody vody sú vedené v uličných koridoroch vedľa miestnych komunikácií.

Z obecného vodovodu je zásobovaná obec Žehňa a jej miestna časť Dúbrava. Trasa vodovodného vedenia do m.č. Dúbrava vedie pozdĺž cesty 3446 (III/06811).

Verejný vodovod je aj v rómskej osade. Zásobovanie vodou je tu v zmysle projektu „Žehňa-oprava vodovodnej siete“ (Ing. M. Milčo), ktorý si dala spracovať správcovská spoločnosť VVS a ktorý ráta s napojením jednotlivých objektov cez vodomerné systémy – šachty (pôvodne bolo v osade 1 spoločné odberné miesto – výtokový stojan, r.1996 bol kvôli neplatičom odpojený).

V rámci vodovodu sú navrhnuté aj dva nadzemné hydranty. Rozvody v dĺžke 120 m DN 80 mm sú z rúr PVC.

V roku 2002 spracovala spol. ISPO s.r.o Prešov projektovú dokumentáciu „Žehňa – Rozšírenie inžinierskych sietí“. V rámci uvedeného projektu sa rieši aj predĺženie jestvujúcich rozvodov vody do nových lokalít IBV v miestnej časti Dúbrava, a to prostredníctvom novonavrhovaných

vodovodných rádov – Rad1 a Rad2. Oba rady sú navrhnuté z materiálu PE a profilu D 90. V rámci uvedených rádov sú navrhnuté aj požiarne hydranty .

Aktuálne údaje za r.2013 z prevádzky vodovodu v obci Žehňa podľa evidencie VVS a.s.:

Celkový počet obyvateľov	1047
Počet napojených obyv. na verejný vodovod	647 (61,8% z celk. počtu obyv.)
Množstvá vody fakturované	15 259 m ³ /rok, t.j.64,6 l/os/deň
- z toho domácnosti	14 406 m ³ /rok, t.j.64,0 l/os/deň

Výpočet potreby pitnej a úžitkovej vody pre bytový fond:

Je vykonaný podľa Vyhl. Min. ŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo 14.11.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o tech. požiadavkách na návrh vodovodov a kanalizácií v projekt. dokumentácii. (r. 2030 je návrhovým rokom ÚPN-O, r.2040 predstavuje výhľad 10 rokov po návrh. období)

Špecifická potreba vody :

Byty s lokálnym ohrevom teplej vody a vaňovým kúpeľom:	135 l/osoba,deň (60% obyv.)
Ost. byty pripojené na ver. vodovod, vrát. bytov so sprch. kútom:	100 l/osoba,deň (40% obyv.)
Základná vybavenosť - obec do 1000 obyv:	15 l/osoba,deň
- obec 1000 - 5000 obyv.:	25 l/osoba,deň
aprox. hodnota (vážený priemer):	15,1 l/osoba,deň

Spolu: $0,6 \cdot 135 + 0,4 \cdot 100 + 15,1 = 136,1$ l/osoba,deň

Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu (je prípustné 25%-né špecif. zníženie potreby vody).

Špecifická potreba vody je potom: $136,1 \cdot 0,75 = 102,1$ l/osoba,deň

Súčasná priem. spotreba vody (68,2 l/osoba,deň) je oproti výpočtovej špecifickej potrebe nižšia až o jednu tretinu.

K návrhovému roku 2030 sa už verejná kanalizácia v obci uvažuje.

Priemerná potreba vody Q_p (l/s):

r.2011: $1007 \text{ ob.} \times 102,1 \text{ l/os.d} = 102815 \text{ l/deň} = 1,19 \text{ l/s}$

r.2030: $1200 \text{ ob.} \times 136,1 \text{ l/os.d} = 163320 \text{ l/deň} = 1,89 \text{ l/s}$

r.2040: $1300 \text{ ob.} \times 136,1 \text{ l/os.d} = 176930 \text{ l/deň} = 2,05 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody $Q_m = Q_p \times k_d$ (pre obce s 1000 - 5000 obyv. $k_d = 1,6$) (l/s):

r.2011: $102815 \text{ l/deň} \times 1,6 = 164504 \text{ l/deň} = 1,90 \text{ l/s}$

r.2030: $163320 \text{ l/deň} \times 1,6 = 261312 \text{ l/deň} = 3,02 \text{ l/s}$

r.2040: $176930 \text{ l/deň} \times 1,6 = 283088 \text{ l/deň} = 3,28 \text{ l/s}$

Pričom k_d = súčiniteľ dennej nerovnomernosti.

Maximálna hodinová potreba vody $Q_h = Q_m \times k_h$ ($k_h = 1,8$):

r.2011: $164504 \text{ l/deň} \times 1,8 = 296107 \text{ l/deň} = 3,43 \text{ l/s}$

r.2030: $261312 \text{ l/deň} \times 1,8 = 470362 \text{ l/deň} = 5,44 \text{ l/s}$

r.2040: $283088 \text{ l/deň} \times 1,8 = 509558 \text{ l/deň} = 5,90 \text{ l/s}$

Pričom k_h = súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti.

Ročná potreba pitnej vody:

r.2011: $Q_r = Q_p \times 365 = 102815 \times 365 = 37527,5 \text{ m}^3/\text{rok}$

r.2030: $Q_r = Q_p \times 365 = 163320 \times 365 = 59611,8 \text{ m}^3/\text{rok}$

r.2040: $Q_r = Q_p \times 365 = 176930 \times 365 = 64579,5 \text{ m}^3/\text{rok}$

Posúdenie kapacity vodného zdroja:

Celková kapacita miestnych zdrojov (prameňov):

$Q_P = Q_{P1} + Q_{P2} + Q_{P3} + Q_{P4} = 0,5 + 0,6 + 0,45 + 0,2 = 1,75 \text{ l/s}$

Celková kapacita využívaných miestnych zdrojov (prameňov):

$Q_{PV} = Q_{P1} + Q_{P2} + Q_{P3} = 0,5 + 0,6 + 0,45 = 1,55 \text{ l/s}$

Na základe porovnania vypočítanej max. dennej potreby v r. 2030 ($Q_m = 3,02 \text{ l/s}$) resp. r.2040 ($Q_m = 3,28 \text{ l/s}$) a celkovej kapacity vodných zdrojov ($Q_P = 1,75 \text{ l/s}$; resp. $Q_{PV} = 1,55 \text{ l/s}$) možno

konštatovať, že vodné zdroje (VZ) nie sú dostatočné pre návrhové, resp. výhľadové obdobie. Pri 100%-nom napojení obyvateľov obce nevyhovujú ani pre priemernú potrebu k návrhovému roku 2030. Pri zohľadnení faktu, že u prameňa č.2 a č.3 nie je zaručená hygienická bezpečnosť a že prameň č.4 sa nevyužíva, vychádza celkové hodnotenie ešte nepriaznivejšie.

V budúcom období preto bude potrebné riešiť ďalšie vodné zdroje. Ponúkajú sa tieto možnosti:

- ďalší miestny VZ - prameň (získaný hydrogeologickým vrtom; zatiaľ nevykonaným)
- využitie miestneho VZ Abranovce (prepojením VDJ Abranovce a VDJ Žehňa)
- VZ Starina (napojením na verejný vodovod v obci Záborské, Dulova Ves alebo Petrovany)

Z lokalít, kde by bolo možné nájsť ďalší miestny VZ, sa ako perspektívna javí Stavenec II (pri prameni Drienovského potoka na hranici k.ú. Žehňa – Abranovce). Nevýhodou sú nemalé náklady na vŕt a neistý výsledok vynaloženia prostriedkov.

Využitie VZ Abranovce ($Q = 2,0$ l/s) je podmienené súhlasom susednej obce. Schválený ÚPN-O Abranovce rieši zásobovanie vodou výlučne z tohto prameňa, takže pri väčšom rozvoji obce významná rezerva pre Žehňu nezostane. Prepojenie VDJ Abranovce (150 m³; dno $515,00$ m n.m) s VDJ Žehňa, kde voda by tiekla gravitačne - je perspektívne najmä pri výhľadovom napojení Kokošoviec a Abranoviec na VZ Starina.

Návrh ÚPN-O za najreálnejšie doplnenie kapacít VZ pokladá využitie VN Starina napojením sa na verejný vodovod v obci Záborské (od zamýšľaného VDJ Záborské, resp. od jestv. vetvy vodovodu). Výtlačné potrubie by viedlo pozdĺž západného okraja cesty 3446 (III/06811) k navrhovanému VDJ Žehňa-Dúbrava (100 m³; dno $406,00$ m n.m), ktorý by zásoboval novourbanizované zóny (Dúbrava, Mirkovce-Niereše, pôv. areál MNO SR), resp. cez čerp. stanicu a výtlačok do VDJ Žehňa II (50 m³; dno $484,00$ m n.m) aj jadrovú obec Žehňa.

Potreba požiarnej vody $Q_{pož}$:

Podľa STN 73 0873 Požiarny vodovod čl.21 je potreba požiarnej vody pre byt. výstavbu do 3 nadzem. podlaží $6,7$ l/s. Podľa čl.36 tejto normy je výpočtová doba trvania požiaru v obci, kde nie je stála požiarna pohotovosť, 3 hodiny.

$$Q_{pož1} = 6,7 \text{ l/s} \times 3 \text{ h} = 72,4 \text{ m}^3 \text{ (1 obec)}$$

Výpočet objemu vodojemu $Q_v = Q_m \times 0,6$ (min. 60%) + $Q_{pož}$:

$$\text{r. 2011: } 164,5 \text{ m}^3/\text{d} \times 0,6 + 72,4 \text{ m}^3 = 98,7 + 72,4 = 171,1 \text{ m}^3$$

$$\text{r. 2030: } 261,3 \text{ m}^3/\text{d} \times 0,6 + 72,4 \text{ m}^3 = 156,8 + 72,4 = 229,2 \text{ m}^3$$

$$\text{r. 2040: } 283,1 \text{ m}^3/\text{d} \times 0,6 + 72,4 \text{ m}^3 = 169,8 + 72,4 = 242,2 \text{ m}^3$$

Súčasná kapacita vodojemu (100 m³) vyhovuje len pre prípad nepoužívania pitnej vody na požiarne účely.

ÚPN-O navrhuje vybudovať v jadrovej časti obce vodojem Žehňa II s kapacitou 50 m³, ktorý by zásoboval výstavbu nad novým rím.kat. kostolom a Novú osadu; súčasne by prepojením dopĺňal rezervoár existujúceho VDJ Žehňa I.

V severozápadnej časti k.ú. je navrhnutý VDJ Žehňa-Dúbrava s kapacitou 100 m³, ktorý by zásoboval celú m.č. Dúbrava, navrhovanú obyť. zónu Mirkovce-Niereše i možnú výstavbu v pôv. areáli MNO SR.

Celková akumulačná kapacita, navrhovaná v ÚPN-O:

$$V = VDJ_{\text{ŽEHŇA I}} + VDJ_{\text{ŽEHŇA II}} + VDJ_{\text{ŽEHŇA-DÚBRAVA}} = 100 + 50 + 100 = 250 \text{ m}^3$$

Potrebný hydrodynamický tlak (min.):

Podľa STN 92 0400, najnepriaznivejšie umiestnené odberné miesto má mať hydrostatický pretlak $0,25$ MPa. Podľa STN 75 5401, pri zástavbe do dvoch nadzemných podlaží stačí pretlak $0,15$ MPa. Podľa STN 75 5401, maximálny pretlak v najnižších miestach siete nemá prevyšovať $0,6$ MPa max. $0,7$ MPa (zodpovedá to hodnote 60 m, resp. 70 m vodného stĺpca).

Posúdenie daného územia:

Kóta max. zástavby (Žehňa) 470,00 m.n.m.

Kóta min. zástavby (Dúbrava) 362,00 m n.m.

VDJ Žehňa I

Kóta dna vodojemu	461,30 m n.m.
Kóta max. hladiny vodojemu	465,30 m n.m.
<i>VDJ Žehňa II</i>	
Kóta dna vodojemu	484,00 m n.m.
Kóta max. hladiny vodojemu	487,00 m n.m.
<i>VDJ Žehňa I</i>	
Kóta dna vodojemu	406,00 m n.m.
Kóta max. hladiny vodojemu	410,00 m n.m.

Ochranné pásma vodných zdrojov:

V súvislosti s novou legislatívou - vyhl. MVŽP č.29/2005 Z.z. došlo v r.2013 k prehodnoteniu ochranných pásiem (OP) vodných zdrojov v rieš. území; jeho výsledkom bola úprava hraníc OP II. stupňa. Aktuálne je platné Rozhodnutie Okresného úradu Prešov, odb. starostlivosti o ŽP č.OÚ-PO-OS ZP3-2013/ 00164-04/VK zo dňa 3. 12. 2013 na ochranné pásma vodárenských zdrojov (VZ), ktorým sa mení povolenie č.45/1974 zo dňa 3. 12. 21974 výstavby vodovodu v obci Žehňa s povoleným odberom a určuje ochr. pásmo I. a II. stupňa VZ Žehňa, prameňa Stavenec, Pod horúcou a Dluha na zákl. dokumentácie s.r.o. Geometra SK Košice z júla 2011. Uvedené OP sú vyznačené vo výkresovej časti.

Pre zabezpečenie pásiem hygienickej ochrany (PHO) sú stanovené nasledujúce podmienky pre hospodárske využitie plôch nachádzajúcich sa v OP:

V PHO I. stupňa, ktoré má byť oplotené, je zákaz akejkolvek výstavby s výnimkou zariadení na odber a úpravu vody, zákaz vykonávania poľnohosp. činnosti vrát. pasenia hosp. zvierat (s výnimkou kosenia a zberu TTP), zákaz manipulovať s trhavinami, toxickými a ropnými látkami.

V PHO II. stupňa sa zakazuje:

Zriaďovanie rekreácie, prevádzanie geologických a melioračných prác, ťažby zeminy, umiestňovanie cintorínov, mrchovnísk, skladov odpadov, skladov chemických látok, ropných produktov, hnojísk, parkovísk, mycích rámp, mechanizačných stredísk, uskladňovanie surového hnoja hovädzieho dobytká, kompostovaného hnoja ošipaných, tekutého hnoja ošipaných, umiestňovanie silážnych objektov, a silážnych štiav, skladovanie a používanie pesticídov, priemyselných hnojív a horečnato-vápenatých substrátov. Pasenie dobytká a oviec je možné iba za predpokladu častejšieho striedania plôch.

V PHO II. stupňa sa povoľuje:

Vykonávať závlahu čistou vodou, hnojiť priemyselnými hnojivami možno iba v znížených dávkach (dusíkaté hnojivá v delených dávkach možno používať len čase vegetácie, aby sa zamedzilo ich úniku do spodných vôd; pre hnojenie nesmie byť použité dusíkaté vápno, močovina a bezvodý čpavok). Pri chemickej ochrane možno použiť len prípravky uvedené v platnom zozname povolených prípravkov pre ochranu rastlín. Pred aplikáciou pesticídov v ochrannom pásme je potrebné si vyžiadať súhlas orgánu hygienickej služby a vodohospodárskeho orgánu.

Návrh technického riešenia:

Kapacita vodných zdrojov pre návrhové obdobie je nedostatočná. ÚPN-O rieši ich doplnenie ako aj rozšírenie akumuláčnej kapacity v k.ú. Žehňa nasledovne:

Navrhuje vybudovať prívod vody z uvažovaného vodojemu Záborské (prípadne z existujúcej hydrofórovej stanice v tejto obci), napojený na VN Starina. Ďalej navrhuje nový vodojem Žehňa-Dúbrava (100 m³, kóta dna 406,00 m n.m.), z ktorého by bola zásobovaná jednak m.č. Dúbrava, jednak projekčne pripravovaná obytná zóna Mirkovce-Niereše; s výhľadom zásobovania aj obytnej skupiny RD v areáli muničného skladu po jeho odkúpení súkromným investorom od MO SR. Z hranice tlakového pásma tohto vodojemu by bola voda čerpacou stanicou vytláčaná do vodojemu a Žehňa II prepojeného s VDJ Žehňa I.

Napojenie Žehne na VZ Starina z Dulovej Vsi cez Kokošovce a Abranovce v návrhovom období je menej reálne: zo schválených ÚPD týchto obcí vyplýva, že Abranovce uvažujú iba s vlastným vodným zdrojom, rovnako Kokošovce (Sigord) - hoci konštatujú jeho nedostatočnosť. Prepojenie vodojemu Žehňa s vodojemom Abranovce (150 m³, kóta dna 515,00 m n.m.) stojí za zváženie (v graf. časti ÚPN-O je vyznačené ako výhľadové), keďže miestny prameň Abranovce-Borovieňik s výdatnosťou 2 l/s poskytuje istú rezervu aj pre Žehňu (počet obyv. Abranoviec je polovičný

oproti Žehni). V Žehni by potom nebolo potrebné budovať vodojem Žehňa II (50 m³, kóta dna 484,00 m n.m.) s ďalším tlakovým pásmom – lokality s navrhovanou obytnou výstavbou Stavenec a Nad r.k. kostolom by mohli byť zásobované priamo z prepájacieho potrubia (voda by tu tiekla gravitačne). Abranovce však majú tiež dosť veľký potenciál rastu, takže ich miestny zdroj bude prednostne využívaný vlastnými obyvateľmi. Investícia do prepojenia oboch vodojemov by však nebola nezmyselná vzhľadom k výhľadovému napojeniu obcí Kokošovce i Abranovce na VN Starina.

Menej reálne je aj napojenie na VN Starina z obce Petrovany; prírodné potrubie by viedlo neurbanizovaným územím.

Miestne vodné zdroje v obci Žehňa uvažuje ÚPN-O využívať v obmedzenom rozsahu; spoľahlivú hygienickú ochranu nie je možné zabezpečiť u P2-Pod horúcou a P3-Dluha. Naliehavosť nových plôch pre bývanie Rómov, nepriechodnosť lokality pre Novú osadu nad cestou III/3446 mimo pásma hygienickej ochrany (PHO) 2. stupňa pre odpor vlastníkov - sa vo výslednom riešení premietli do návrhu rozšírenia rómskej osady juhovýchodným smerom na pozemkoch vnútri PHO 2°. A hoci sa tu uvažuje s odkanalizovaním zástavby (s využitím už vybudovaného kanalizačného zberača ústiaceho do potoka Balka a s návrhom lokálnej ČOV), v ÚPN-O sa predpokladá vyradenie týchto VZ zo systému verejného vodovodu.

Novú obytnú výstavbu v lokalite Stavenec ÚPN-O rieši mimo PHO I. i II. stupňa miestneho vodného zdroja (P1- Stavenec), takže by mal zostať súčasťou verejného vodovodu.

12.2.3. ODKANALIZOVANIE

Splašková kanalizácia

Obec nemá verejnú splaškovú kanalizáciu. Pre jej realizáciu boli spracované projektové dokumentácie, ktoré riešili samostatne jadrovú časť obce Žehňa s osadou Dúbrava a samostatne rómsku osadu.

Pre Obec bol spracovaný realizačný projekt v roku 2006 pod názvom – „ČOV a kanalizácia Žehňa – Dúbrava.“ (Irpó Prešov). V tomto projekte je ČOV umiestnená v miestnej časti Dúbrava pri križovatke ciest 3325 a 3446. Recipientom je blízko pretekajúci Drienovský potok.

Navrhovaný je typ ČOV BIOCLAR 500 EO - mechanickobiologická čistiareň s terciárnym stupňom dočistenia. Stavebné objekty ČOV tvoria: vstupná čerpacia stanica, kontajnerová ČOV typu 2xB250, kalojem, terciárny stupeň čistenia - bubnový mikrositový filter, merný objekt, odtokové potrubia, výustný objekt.

Hydrotech. výpočet projektovanej kanalizácie a ČOV

Počet EO 500
 Špecifická potreba vody 120 l/obyv./deň
 Priemerný denný prítok $Q_{24} = 60\text{m}^3/\text{d}$
 Znečistenie BSK5 = 30 kg/deň

$$Q_p = 500 \times 120 \text{ l/os/d} = 60\,000 \text{ l/d}$$

$$Q_p = 60\,000 \text{ l/d} = 0,69 \text{ l/s}$$

$$Q_{\text{max.d}} = Q_p \times k_d = 0,69 \times 1,5 = 1,04 \text{ l/s}$$

$$Q_{\text{max.h}} = Q_{\text{max.d}} \times k_h = 1,04 \times 4,4 = 4,58 \text{ l/s}$$

Splašková kanalizácia je navrhovaná gravitačná z potrubia PVC-U korugované DN 300.

Garantované parametre na odtoku z ČOV po terciárnom čistení:

parameter	jednotka	priemerná hodnota	maximálna hodnota
BSK5	mg/l	10	30
CHSK	mg/l	40	70
NL	mg/l	5	15

Poloha ČOV v tesnom susedstve obytnej zástavby v m.č. Dúbrava spôsobuje nepriechodnosť realizácie tohto projektu. ÚPN-O preto presúva celoobecnú ČOV ďalej na juhozápad, mimo kontakt so zastavaným územím. Vyvolá to potrebu aktualizácie pôvodnej projekt. dokumentácie, predloženie riešenia, avšak priechodnosť realizácie.

Projekt pre odkanalizovanie rómskej osady bol spracovaný v roku 2003 (ing.Ivan Bača). Rómska osada bola riešená formou samostatných malých domových ČOV typu BIO CLEANER BCA pre každý pripojený dom, celkom 29 ks. Z čistiarní mala byť prečistená odpadná voda gravitačnou kanalizáciou DN 300mm zvedená cez výustný objekt do potoka Balka situovaného pod osadou. Jednotlivé ČOV mali byť v správe užívateľov; kanalizácia v správe VVS.

Kanalizácia však nie je dosiaľ dobudovaná, vrátane hlavného zberača a výustného objektu, takže celý systém likvidácie splaškových vôd v rómskej osade je nefunkčný.

Dôvodom riešenia samostatnej kanalizácie v tejto časti obce boli jednak terénne podmienky, jednak potreba urýchleného odstránenia problému znečisťovania terénu a podzemných vôd v ochrannom pásme vodného zdroja, v ktorom sa rómska osada nachádza.

Realizácia oboch uvedených projektov odkanalizovania v obci Žehňa však narazila na nedostatok financií. Z projektu odkanalizovania rómskej osady sa realizovala iba časť kanalizačnej stoky bez vyústenia do potoka. Domové ČOV nie sú inštalované.

Z verejnej kanalizácie jadrovej časti obce Žehňa a m.č. Dúbrava nie je realizované nič.

V decembri 2013 spracoval Bačaprojekt s.r.o. Prešov štúdiu *Odkanalizovanie rómskej osady*; odvedenie splaškových vôd je tu riešené do navrhovanej ČOV, dimenzovanej pre 450 EO. V aktualizovanom riešení, ktoré nanovo situuje ČOV pod II. PHO VZ Dluha + Pod Horúcou, je navrhnutá kapacita až 1000 EO. Splaškové vody po vyčistení sú odvedené do potoka Balka.

Návrh technického riešenia:

ÚPN-O navrhuje nasledovný systém odkanalizovania:

Čistiareň odpadových vôd (ČOV) na recipiente Drienovský potok v m.č. Dúbrava riešiť ako celoobecnú (s min. kapacitou 1300 EO); ČOV na recipiente Balka pre róm. osadu (s kapacitou 1000 EO) - s využitím existujúceho potrubia - ako dočasnú lokálnu (do vybudovania celoobecnej kanalizácie a ČOV). Zladené je tak stanovisko VVS a.s. z prerokovania ÚPN-O požadujúce jedinú ČOV a potreba okamžitého riešenia odkanalizovania róm. osady kvôli ochrane miestneho vodného zdroja.

Kanalizačná sieť je prispôsobená schéme zástavby a konfigurácii terénu; k prehodnoteniu trás oproti projektu dochádza pod ev. kostolom. Značné úseky kanalizácie na južnom okraji intravilánu v projekte vedú neurbanizovaným územím; ÚPN-O za efektívnejšie pokladá zrušenie celej vetvy vedúcej cez hosp. dvor a jej náhradu tlakovou kanalizáciou, s čerpadlami kapacity 2 x 5 l/s.

Navrhované je tiež kanalizačné prepojenie od ČOV Balka do zberača celoobecnej kanalizácie.

Z dôvodu finančnej náročnosti výstavby vlastnej ČOV pri Drienovskom potoku možno v prípade nezískania št. dotácie ako s alternatívou uvažovať realizáciu tlak. kanalizácie ústiacej do kan. siete obce Záborské (s využitím voľnej kapacity prešovskej ČOV).

Exist. kanalizačné potrubie pod róm. osadou je potrebné presne vytýčiť na podklade KN-C.

Ochranné pásmo:

K bezprostrednej ochrane verejného vodovodu alebo verejnej kanalizácie pred poškodením a na zabezpečenie ich prevádzkyschopnosti sa vymedzuje pásmo ochrany, ktorým sa rozumie priestor v bezprostrednej blízkosti verejného vodovodu alebo verej. kanalizácie. Podľa §19 ods.(2) zákona č. 442/2002 Z.z. pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany:

- 1,5 m pri verejnom vodovode a ver. kanalizácii do priemeru 500 mm.

- 2,5 m pri verejnom vodovode a ver. kanalizácii nad priemer 500 mm.

Pásmo hygienickej ochrany (PHO) ČOV (pri uzavretej - zakrytej technológii, zakrytých objektoch) je v zmysle STN 75 6401 25 m.

12.3. Zásobovanie plynom, vykurovanie

12.3.1. Zásobovanie plynom

Rozbor súčasného stavu:

Obec Žehňa je zásobovaná z STL plynovodu, vedúceho z RS Drienov 3000 m³/hod. pozdĺž ciest 3325 (III/050201), 3446 (III/06811) a 3444 (III/06806) cez centrum obce Žehňa do Kokošoviec, pokračujúc na Hanisku, kde sa napája na regulačnú stanicu RS Haniska 2000 m³/hod.

Z uvedeného STL plynovodu sa v obci Žehňa napája STL distribučná sieť s PN 200 kPa. V osade Dúbrava je rozvod realizovaný NTL rozvodom s PN 2,1 kPa.

Miestna distribučná sieť STL a NTL je vybudovaná z materiálu OCL a PE. Distribučné rozvody plynu sú trasované v krajnici cesty

V rámci projektu „Žehňa – rozšírenie inžinierskych sietí“, ktorý v roku 2002 vypracovala firma ISPO s.r.o. Prešov, bolo riešené rozšírenie existujúcej distribučnej siete v Žehni aj osade Dúbrava. Rozšírenie siete sa tu navrhuje prostredníctvom 5 vetiev na zabezpečenie potrieb novej výstavby. V rámci projektu je riešená aj plynifikácia rómskej osady. Vetvu NTL plynovodu D50 v uličke m.č. Dúbrava, napájajúcu sa neďaleko regulátora tlaku plynu STL/NTL, navrhuje projektant okrem predĺženia pretlakovať z NTL na STL.

Stanovenie odberového množstva plynu v obci Žehňa podľa smernice GR SPP č. 10/2000

Údaj o odberateľoch plynu	Merná jednotka	Počet b.j. r. 2011	Počet b.j. r. 2030
Počet domácností	bj	180	240
Percento plynifikácie	%	80	90
Počet odberateľov	odb.	144	216

V závislosti na teplotnom pásme sú pre Žehňu pre kategóriu domácnosť stanovené nasledujúce výpočtové hodnoty:

Ročný odber plynu: $Q_r = 4\,400 \text{ m}^3/\text{rok, domácnosť}$
Maximálny hodinový odber plynu: $Q_{h \text{ max}} = 1,5 \text{ m}^3/\text{hod., domácnosť}$

Odberateľ	Rok 2011		Rok 2030	
	Ročná spotreba (m ³ /rok)	Hodinová spotr. (m ³ /hod)	Hodinová spotr. (m ³ /hod)	Hodinová spotr. (m ³ /hod)
Kategória domácností	633 600	216	950 400	324
Maloodber (odhad 10% domácn.)	63 000	22	95 040	32
Odber Žehňa spolu	700 000	238	1 045 440	356

Návrh tech. riešenia

V ÚPN-O je navrhované plynifikovať všetky nové obytné skupiny, vrátane rozšírenia rómskej osady (kvôli zabráneniu živelným výrubom).

V m.č. Dúbrava je žiaduce prejsť na stredotlak, predovš. pri novej zástavbe v južnej a západnej časti.

Pre novonavrhovanú zástavbu sa doplnia STL plynovody D90 až 50 mm, ktoré sa pripoja na existujúce potrubia. Trasovanie plynovodov je riešené v zelenom pásme alebo chodníku v rámci verejného komunikačného koridoru.

Ochranné a bezpečnostné pásma

Podľa zákona o energetike č. 251/2012 Z.z. v platnom znení je potrebné dodržať tieto ochranné a bezpečnostné pásma (OP; BP):

- OP STL plynovodu s menovitou svetlosťou do 200 mm 4 m na obe strany od osi potrubia mimo zastavané územie obce
- OP distribučných STL plynovodov v zastavanom území obce s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa 1 m od osi plynovodu na oboch stranách

- BP STL plynovodu s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaným na voľnom priestranstve a na nezastavanom území 10 m od osi plynovodu na obidve strany

12.3.2. Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom v obci je v súčasnosti riešené decentralizovane lokálnymi kotolňami.

Palivovú základňu tvorí na cca 80 % zemný plyn a na 20 % ostatné médiá (predovš. tuhé palivo).

Významnejšie centrálné zdroje tepla sa v riešenom území nenachádzajú.

ÚPN-O predpokladá, že min. 10% bytov a všetky objekty individuálnej rekreácie budú v návrhovom období vykurované odpadovým drevom.

12.4. Elektrická energia

Stav

VN vedenia

Katastrom obce Žehňa prechádza jednoduché 22 kV vdušné vedenie č.314 v smere Mirkovce – Abranovce. Z neho sa odpája vetva zásobujúca obce Tuhrina a Lesíček, ktorá čiastočne prechádza zastavaným územím obce (jeho južnou časťou). Vedenie je uložené na betónových podperách. Obyvatelia Žehne sú z tohto vedenia el. energiou zásobovaní prostredn. 3 transformačných staníc (TS1 až TS3); z nich jedna je v osade Dúbrava, 2 v jadrovej časti obce. Ďalšie trafostanice v okrajových častiach katastrálneho územia (k.ú.) slúžia pre účelové zariadenia a nemajú podstatný význam pre zásobovanie obyvateľstva. Transformačné stanice sú napojené vzdušnými 22kV prípojnými vedeniami.

Popis existujúcich trafostaníc:

Označ.	Poloha	Kapacita (kVA)	Kapacita (kVA)	Typ	Majiteľ	Pozn.
TS 1	Žehňa-Pri malom cint.	250	400	2-stĺpová	VSD	
TS 2	Žehňa-Centrum	160	400	2 ¹ / ₂ -stĺpová	VSD	
TS 3	Dúbrava-Stred	100	400	4-stĺpová	VSD	
TS _{MO}	Pri býv.areáli MO SR	nezist.		priehradová	nezist.	
TS _{TUHR}	Pri Olšave pred Tuhrinou	nezist.		2-stĺpová	nezist.	
TS _{DRV}	Pri proj.drvičke Stavenec	nezist.		1-stĺpová	súkr.	nevyuž.
TS _{HD}	Na hosp. dvore	-		2 ¹ / ₂ -stĺpová	nezist.	nefunk.
	Spolu	510				

Technický stav exist. distribučných trafostaníc zásobujúcich obyv. obce je dobrý a umožňuje v prípade potreby zvýšenie výkonu transformátorov.

V areáli hospodárskeho dvora sa nachádza 2¹/₂-stĺpová transformačná stanica, v ktorej nie je inštalovaný transformátor. TS nie je v správe VSD a.s.; jej vlastník nie je známy. Jestvujúce prevádzky v areáli HD sú napojené z rozvodnej NN siete obce.

V areáli špeciálneho určenia - mimo obytnej zóny obce - je trafostanica osobitne zabezpečujúca dodávku elektriny do tohto zariadenia. Je mimo správy VSD a.s.; jej výkon je nezistený.

V novom areáli drvičky kameniva (s vydaným úz. rozhodnutím) bola pôvodne uvažovaná výstavba blokovej betónovej trafostanice. Zrealizovaná je vzdušná VN prípojka a 1-stĺpová TS. Výstavba novej drvičky je však neaktuálna kvôli nepriechodnosti zámeru výstavby skládky odpadu Žehňa na pozemkoch súčasného areálu ťažby a spracovania kameňa. TS je preto nevyužívaná a do budúcnosti možno očakávať jej demontáž.

Pri Olšave pred Tuhrinou v juhových. cípe k.ú. je umiestnená TS, slúžiaca pre izolovaný RD (trvale obývaný) a zrejme aj pre exist. areál ťažby kameňa Čierny dol.

Nadradená el. sieť VVN, ZVN

Katastrálnym územím obce Žehňa prechádza jestvujúce 2x400 kV vedenie V477/478 Lemešany – Krosno. Vedenie prechádza centrálnym priestorom katastra v smere sever-juh mimo zastava-ného územia obce medzi miestnou časťou Dúbrava a jadrovou časťou obce Žehňa.

NN sieť

Distribučná NN sieť je vzdušná. Hlavné rozvody sú realizované vodičmi AlFe 4x70mm²; podperné body sú betónové.

V r. 2012 bola v osade Dúbrava vykonaná kompletná rekonštrukcia rozvodnej siete.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je riešené výbojkovými svietidlami na stožiaroch NN rozvodu.

Návrh

Bilancia výkonov k roku 2030

Podľa pravidiel pre elektrizačnú sústavu č. 2 sa kategórie bytového odberu delia na:

- stupeň A, elektrina na osvetlenie a prenosné spotrebiče,
- stupeň B1, detto A + príprava pokrmov elektrinou,
- stupeň B2, detto B1 + ohrev TUV elektrinou
- stupeň C1, detto B2 + vykurovanie elektrinou

Keďže v Žehni je zrealizovaná plynofikácia obce, prevažná časť bytov je zaradená do stupňa A.

n = 353 ... celkový počet bytov v návrhovom r. 2030

- v kategórii A: 75% b.j. ($n_1 = 353 \cdot 0,75 = 265$ b.j.); $P_{S1} = 1,7$ kVA

$$P_1 = P_{S1} \cdot n_1 = 1,7 \cdot 265 = 450,5 \text{ kVA}$$

- v kategórii B1: 15% b.j. ($n_2 = 353 \cdot 0,15 = 53$ b.j.); $P_{S2} = 2,4$ kVA

$$P_2 = P_{S2} \cdot n_2 = 2,4 \cdot 53 = 127,2 \text{ kVA}$$

- v kategórii B2: 7,5% b.j. ($n_3 = 353 \cdot 0,075 = 26$ b.j.); $P_{S3} = 3,0$ kVA

$$P_3 = P_{S3} \cdot n_3 = 3,0 \cdot 26 = 78,0 \text{ kVA}$$

- v kategórii C1: 2,5% b.j. ($n_4 = 353 \cdot 0,025 = 9$ b.j.); $P_{S2} = 7,0$ kVA

$$P_4 = P_{S2} \cdot n_4 = 7,0 \cdot 9 = 63,0 \text{ kVA}$$

Celkové podielové zaťaženie bytového fondu:

$$S_{\text{byt}} = P_1 + P_2 + P_3 + P_4 = 405,5 + 127,2 + 78,0 + 63,0 = \underline{673,7 \text{ kVA}}$$

b) Podielové zaťaženie pre občiansku a technickú vybavenosť + výrobu a služby

Predpokladaná spotreba elektrickej energie v obci k návrhovému r.2030:

Spotrebiteľ	Spotreba	Jednotka
Byty	673,7	kVA
MŠ 350 m ² x 25 W/m ²	8,75	kVA
Det. útulok Dúbrava 200 m ² x 25 W/m ²	5,00	kVA
Obecné zar.v býv.ZŠ 1-4 410 m ² x 25 W/m ²	10,25	kVA
ZŠ 1-4 1300 m ² x 25 W/m ²	32,5	kVA
Spoločenský dom (OcÚ + lek.) 500 m ² x 25 W/m ²	12,5	kVA
Potraviny + pošta 500 m ² x 25 W/m ²	12,5	kVA
Komunitné centrum 200 m ² x 25 W/m ²	5,00	kVA
Rímskokatolícky kostol 270 m ² x 15 W/m ²	4,05	kVA
Evanjelický kostol 220 m ² x 15 W/m ²	3,30	kVA
Gréckokat. kostol 220 m ² x 15 W/m ²	3,30	kVA
Dom smútku 160 m ² x 15 W/m ²	2,40	kVA
Zdrav. stred. 200 m ² x 25 W/m ²	5,00	kVA
Ev.farský úrad 100 m ² x 25 W/m ²	2,50	kVA
Bistro 120 m ² x 25 W/m ²	3,00	kVA
Kult.-spol. centrum Dúbrava 200 m ² x 15 W/m ²	3,00	kVA

Verejné osvetlenie	10,00	kVA
Ost. zariadenia (ČS, prevádzky na hosp. dvore)	40,00	kVA
Celkom P_c	836,75	kVA

P_c - celkové maximálne zaťaženie obce

Posúdenie trafostaníc (TS), Hlavné úlohy na riešenie

Existujúci výkon TS:

$$P_{TS} = P_{TS1} + P_{TS2} + P_{TS3} = \underline{510 \text{ kVA}}$$

$$P_{TS} \leq P_c$$

Z uvedeného vyplýva, že exist. výkon trafostaníc nepostačuje budúcej spotrebe

VN vedenia - návrh

Hoci existuje možnosť inštalácie výkonnejších transformátorov na exist. trafostaniciach, z dôvodu minimalizácie napäťových strát ÚPN-O preferuje vybudovanie nových kioskových trafostaníc rady 250 kVA priamo v centrách budúcej spotreby. Nové VN-prípojky v zastavanom území (existujúcom i navrhovanom) sú riešené zemným káblom.

Exist. vzdušná prípojka k TS2 je v návrhu ÚPN-O nahradená káblovou, keďže súčasné ochr. pásmo vzdušného el. vedenia VN blokuje zástavbu v tejto lokalite.

Celk. prehľad existujúcich a navrhovaných trafostaníc v k.ú. Žehňa:

Označ.	Poloha	Výkon (kVA)		Kapacita (kVA)	Typ	Majiteľ	Pozn.
		Stav	Návrh				
TS 1	Žehňa-Pri malom cint.	250		400	2-stĺpová	VSD	
TS 2	Žehňa-Centrum	160		400	2 ¹ / ₂ -stĺpová	VSD	
TS 3	Dúbrava-Stred	100		400	4-stĺpová	VSD	
TS 4	Nad r.k. kostolom		250	250	kiosková		
TS 5	Róm. osada-rozšírenie		250	250	kiosková		
TS 6	Dúbrava-západ		250	250	kiosková		
TS 7	Stavenec		250	250	kiosková		
TS _{MO}	Pri býv.areáli MO SR	odhad 50			priehradová	súkr.	
TS _{TUHR}	Pri Oľšave pred Tuhrinou	odhad 50			2-stĺpová	nezist.	
TS _{DRV}	Pri proj.drvičke Stavenec	nezist.			1-stĺpová	súkr.	nevyuž.
TS _{HD}	Na hosp. dvore	-	50		2 ¹ / ₂ -stĺpová	súkr.	na obnovu
	Spolu	510+100	1050				

Sekundárne rozvody NN

Nové trasy sekundárnych rozvodov navrhujeme realizovať kábelmi 1-NAYY-J 4x150 mm², ktoré budú uložené v zemi. Prípojky k novým rodinným domom budú realizované cez odbočkové spojky zemným káblom 1-NAYY-J 4x25 mm², cez poistkové skrine s elektromerovým rozvádzačom, umiestneným v oplatení RD v zmysle smernice VSE a.s. č. 9/95.

Bytové domy, objekty obč. vybavenia väčšieho výkonu ako aj väčšie prevádzky výrobných služieb navrhujeme napojiť priamo z trafostaníc samostatnými káblami.

U existujúceho vzdušného el. vedenia NN navrhujeme realizovať všetky vodiče prierezu 70 mm². Nefunkčné vzdušné el vedenie na drevených stĺpoch od centra obce smerom na Tuhrinu navrhujeme demontovať; ponechať iba stĺpy pre závesný kábel k futbalovému areálu.

Verejné osvetlenie (VO)

Verejné osvetlenie nových ulíc je navrhované zemným káblom AYKY-J 4x16 mm², ktorý bude uložený v zemi. Osvetľovacie stožiare budú oceľové, svietidlá výbojkové do 70 W - SHC.

Ovládanie VO bude časovými spínačmi, ktoré budú osadené v rozvádzačoch verej. osvetlenia typu RVO. Ovládanie bude automatické.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo vzdušného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je:

- 25m na obe strany od krajného vodiča pri napätí od 220kV do 400kV vrátane,
- 15 m pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane.
- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane; v súvislých lesných priesekoch 7 m,

V ochrannom pásme vzdušného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky, vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m, uskladňovať ľahko horľavé, alebo výbušné látky, vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku, vykonávať činnosti ohrozujúce el. vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy.

Ochranné pásmo transformačnej stanice s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

V ochr. pásme transformačnej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky transformačnej stanice.

12.5. Telekomunikácie

a) Telefón

Obec Žehňa je podľa telekomunikačného členenia zaradená do oblasti RCSI Prešov - MTO Kokošovce, kde je situovaná aj automat. tel. ústredňa (ATÚ). Obec Žehňa je na ATÚ napojená miestnym úložným káblom trasovaným pozdĺž cesty 3444 (III/06806) k sieťovému rozvádzaču, osadenému na križovatke ciest 3446 (III/06811) a 3444. Odtiaľ je vyvedený vzdušný rozvod do jadrovej časti obce a do m.č. Dúbrava.

Začiatkom roku 2013 bola v m.č. Dúbrava vykonaná rekonštrukcia vzdušných rozvodov. Do konca roka 2013 sa plánuje realizovať rekonštrukciu aj v obci Žehňa. Na r. 2013 je plánovaná tiež rekonštrukcia ATÚ v obci Kokošovce spojená, so zvýšením jej kapacity.

Zámery mobilných operátorov na vybudovanie telekom. staníc v k.ú. Žehňa nie sú známe.

Pri riešení nových miestnych komunikácií v ÚPN-O je rezervovaný priestor aj pre uloženie telekomunikačných káblov; existujúce vzdušné vedenia v zastavanom území sa navrhuje uložiť do zeme.

Diaľkový kábel (DK)

V m.č. Dúbrava je po východnej strane cesty 3446 (III/06811) a 3325 (III/050201) v smere Záborské – Mirkovce trasovaný metalický diaľkový telef. kábel. V návrhu ÚPN-O je rešpektovaný.

b) Televízny signál (TVS), rádiový signál

V obci je príjem TVS a rádiového signálu zabezpečený prostredníctvom televíznej vysielačnej stanice Dubník a rozhlasových vysielačov VS Prešov. Kvalita prijímaného TV signálu v obci je vyhovujúca.

V návrhovom období sa predpokladá rovnaký spôsob príjmu TVS.

c) Miestny rozhlas (MR)

Obec má zriadený MR; rozvod je realizovaný po celom zastavanom území obce vzdušnými rozvodmi na samostatných oceľových stožiaroch. Ústredňa je lokalizovaná v objekte OcÚ.

V ÚPN-O je navrhované riešiť MR bezdrôtovým systémom, reproduktory osadiť na stĺpoch vzdušnej el. siete NN, resp. verejného osvetlenia. MR je uvažované zaviesť vo všetkých nových lokalitách výstavby RD i BD.

Ochranné pásma

Pre vzdušné telekom. vedenia ochranné pásma určuje STN 333300 v časti 6: Križovanie a súbeh vzdušných telekom. vedení s vedeniami NN, VN a VVN.

U káblových telekom. vedení je ochranné pásma 1 m na každú stranu od okraja kábla v zmysle STN 736005 pre súbeh a križovanie podzemných inžinierskych vedení.

13. Koncepcia starostlivosti o životné prostredie

a) Ovzdušie

Obec leží mimo globálnych zdrojov priemyselných emisií. Veľké ani stredné zdroje znečistenia ovzdušia (kotle s výkonom nad 5 MW) v obci nie sú. Kvalita vzduchu nie je negatívne ovplyvňovaná ani vykurovaním objektov tuhým palivom (v zimnom období), pretože celá obec je už plynofikovaná, vrát. m.č. Dúbrava.

V ÚPN-O je preferované vykurovanie objektov na báze zemného plynu; vykurovanie tuhým palivom sa predpokladá iba u cca 10% bytov a u objektov individuálnej rekreácie (sezónneho bývania).

b) Čistota vody

Čistota miestnych potokov sa nesleduje.

Zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou je z verejného vodovodu; ako zdroj pitnej vody slúžia 4 miestne dislokované pramene. Z nich 1 sa nevyužíva, 2 ďalšie sú ohrozované antropogénnou činnosťou (vnútri PHO 2. stupňa je rómska osada). Podiel obyv. napojených na ver. vodovod je cca 64 %.

Miestne vodné zdroje (VZ) v obci Žehňa uvažuje ÚPN-O naďalej chrániť a využívať. Novú obytnú výstavbu (RD, BD) vnútri PHO VZ I. i II. stupňa navrhuje všeobecne nepovoliť a nové lokality situovať mimo týchto ochr. pásiem. Počíta sa s nárastom podielu napojenia na verejný vodovod - najmä Rómov, rieši sa doplnenie vodných zdrojov (výdatnosť súčasných je hraničná) i zvýšenie akumulačnej kapacity vodojemov; vodovod sa navrhuje zaviesť aj do lokalít s novou obytnou výstavbou.

Obec nemá vybudovanú verejnú kanalizáciu. Spracovaná je projektová dokumentácia na výstavbu splaškovej kanalizácie s vlastnou ČOV, umiestnenou v m.č. Dúbrava na recipiente Drienovský potok; územné rozhodnutie vydané nie je. V rómskej osade je zrealizovaný kanalizačný zberač, ústiaci do potoka Balka pod vodným zdrojom, na ktorý sa mali pripojiť domové prípojky cez domové ČOV. Tie však chýbajú a nečistené splašky priamo cez kan. zberač končia v potoku.

ÚPN-O navrhuje nasledovný systém odkanalizovania:

Čistiareň odpadových vôd (ČOV) na recipiente Drienovský potok v m.č. Dúbrava riešiť ako celoobecnú; ČOV na recipiente Balka pre starú aj novú róm. osadu - s využitím existujúceho potrubia - ako dočasnú lokálnu (do vybudovania celoobecnej kanalizácie a ČOV).

Z dôvodu finančnej náročnosti výstavby vlastnej ČOV pri Drienovskom potoku sa nevyklučuje ani možnosť realizácie tlak. kanalizácie ústiacej do kan. siete obce Záborské (s využitím voľnej kapacity prešovskej ČOV).

c) Pôda

V okolí jadrovej časti obce sú evidované zosuvné územia. Všetku novonavrhovanú výstavbu na území so svahovými deformáciami ÚPN-O podmierňuje kladným výsledkom inžiniersko-geologického prieskumu (IGP).

Tiež prejavy erózie pôdy sú takmer výlučne na týchto lokalitách. Z hľadiska kultúry sú to väčšinou trvalé trávne porasty (TTP), časť z nich je už zalesnená náletovou zeleňou. Na najsvahovitejších pozemkoch s omou pôdou je potrebné vybudovať odvodnenia, alebo premeniť tieto pozemky na TTP.

Radón

Katastrálne územie Žehňa patrí do kategórie nízkeho a stredného radónového rizika; jeho elimináciu možno zabezpečiť základnými stavebo-technickými prostriedkami (izoláciou proti zemnej vlhkosti).

d) Hluk

Hluk v obci bude predovšetkým z cestnej dopravy. Touto problematikou sa zaoberá kapitola 12.1.f). V súčasnosti hlukom najohrozenejšie zariadenie pri ceste 3446 (III/06811) - ZŠ (kde je prípustná hladina hluku iba 50 dB) - navrhuje ÚPN-O premiestniť do inej, tichšej polohy.

Hluk z príp. bodových zdrojov (píla – gátor) navrhujeme eliminovať ich dôsledným opláštením. Hluk naftového agregátu v lokalite Čierny dol, kde je ťažba a úprava kameňa, sa obmedzí návrhom fotovoltaickej elektrárne, ktorá pokryje významnú časť spotreby elektriny.

e) Odpad

V riešenom území dochádza predovšetkým k produkcii komunálneho odpadu (KO). V katastri obce sa nenachádza žiadna skládka, ktorá by vyhovovala platnému zákonu o odpadoch. Ako odvezená je evidovaná skládka východne od obce, nad cestou III/3446 v smere na Tuhrinu.

V Oznámení o strategickom dokumente pri príprave Programu odpadového hospodárstva Prešovského kraja (POH PK) na roky 2010 – 2015 (je v štádiu prerokovania), sa uvažovalo v k.ú. Žehňa v lokalite Čierny dol umiestniť regionálnu skládku KO na pozemkoch súčasnej ťažby andezitu. S týmto investičným zámerom však obyvatelia Žehne i Tuhriny (v jej katastri je dopravné napojenie zamýšľanej skládky) nesúhlasili; tento nesúhlas vyjadrili v petícii z verejného zhromaždenia k Oznámeniu o strategickom dokumente. Zámer vybudovať skládku odpadov Žehňa nakoniec nebol zaradený do smernej časti POH PK na r. 2010 – 2015.

Argumenty pre nesúhlas so skládkou sú:

- dramatické zvýšenie prejazdov ťažkých nákladných vozidiel obytným územím, ba dokonca centrom obce Žehňa; zničenie cesty 3446 (III/06811) ako hlavnej príjazdovej komunikácie do obcí Žehňa, Tuhrina i Lesíček
- akútna hrozba poškodzovania priľahlých lesných pozemkov (zanášanie odpadu, nebezpečenstvo lesných požiarov)
- výrazný zásah do CHVÚ Slanské vrchy; významný negatívny vplyv z hľ. ochrany biotopov tých druhov vtákov, pre ktoré sa CHVÚ vyhlasuje.

V návrhovom období je potrebné sa zamerať - v rámci preferovania materiálového zhodnocovania odpadov pred energetickým - na využitie druhotných surovín a na minimalizáciu produkcie KO vyvázaného na skládku, to zn. na jeho triedenie. V súlade so zákonom o odpadoch č. 223/2001 Z.z. je potrebné tiež zabezpečiť zber oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a elektroodpadov.

Návrh ÚPN-O vymedzuje v rámci areálu bývalého roľníckeho družstva na tieto účely plochu pre zberný dvor a kompostovisko.

Predpokladané množstvo produkovaného KO v r. 2030 - počet obyvateľov 1200:

(podľa priemerovania metodiky autorov Petra a Nesvadbu:

(vidiecka výstavba RD s plynom ... 120 kg/osoba/rok)

$$G = 120 \cdot 1200 = 144\,000 \text{ kg}$$

Obyvatelia obce musia byť vybavení dostatočným počtom smetných nádob (zvlášť v rómskej osade); u štandardnej zástavby rod. domami má na 1 RD pripadať min. 1 smetná nádoba (110 l). Splaškové vody je potrebné likvidovať v zmysle kapitoly 11.3).

Ostatné odpady (napr. kadavéry zo ŽV, oleje a pod.) je potrebné likvidovať v súlade s technologickými predpismi.

Všetky divé skládky v intraviláne i v priľahlom extraviláne obce je nutné odstrániť; na postihnutých miestach vykonať rekultiváciu.

f) Zeleň

Systém zelene v obci je tvorený najmä súkromnou zeleňou. V podstatne menšej miere je v intraviláne zastúpená verejná zeleň a vyhradená zeleň. Líniová zeleň je len pozdĺž miestnych potokov, ochranná izolačná zeleň okolo areálov buď chýba, alebo je nekompaktná.

Hlavné úlohy pri tvorbe zelene v obci možno v rámci ÚPN-O zhrnúť do týchto bodov:

- akcentovať centrum obce dotvorením plôch verejnej zelene pri zariadeniach občianskej vybavenosti v zmysle schváleného projektu *Revitalizácia centra obce Žehňa*.
- všade tam, kde to umožnia šírkové pomery (šírka zeleného pásu min. 1,5m) vysadiť pozdĺž komunikácií sprievodnú líniovú zeleň
- založiť izolačnú zeleň okolo areálu hosp. dvora (po vybudovaní ver. kanalizácie aj areálu ČOV); doplniť enklávy izolačnej zelene na cintorínoch, na pozemku ZŠ a MŠ
- výsadbu náhradnej zelene za asanované dreviny riešiť na existujúcich a novonavrhovaných plochách verejnej zelene, resp. ako ochrannú a izolačnú zeleň v rámci iných funkčných plôch (pri výsadbe uplatniť predovš. domáce dreviny)

14. Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V juhovýchodnej časti katastra v lokalite Čierny dol sa nachádza nevyhradené ložisko andezitu, kde sa vykonáva ťažba kameňa na stavebné účely. Využitie tohto územia po ťažbe na zriadenie veľkej regionálnej skládky odpadu je nutné považovať (z dôvodu nesúhlasu obyv. obce) za neprijateľné. Nový areál Drvičky a triedičky kameniva - ako náhrada za zámýšľaný záber ťažobného priestoru skládkou - bol uvažovaný Pod Stavencom. Bolo už vydané územné rozhodnutie, no stalo sa bezpredmetným.

V ÚPN-O sa teda v zmysle §12 ods.4 Vyhlášky Min. ŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD vymedzuje:

- Nevyhradené ložisko andezitu v rozsahu vydaného *Rozhodnutia o využívaní územia ložiska nevyhradeného nerastu* (v juhovýchodnej časti katastra v lokalite Čierny dol)

15. Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou

Za plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu je potrebné považovať plochy ohrozené svahovými deformáciami (blokové polia, svahové prúdy, zosuvy) v jadrovej časti sídla - podľa §20 ods.3 geolog. zákona sa toto zistenie definuje ako riziko stavebného využitia.

Pre vodné toky v k.ú. obce nie je v zmysle §46 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskor. predpisov orgánom štátnej vodnej správy určený rozsah inundačného územia; do doby jeho určenia sa má vychádzať z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami, za čo sa považujú aj informácie o povodniach v minulých rokoch.

Sanácia a rekultivácia bude potrebná po ukončení ťažby andezitu na území, kde v súčasnosti prebieha ťažba a úprava kameňa.

Ďalšie územia vyžadujúce zvýšenú ochranu, napr. územia so stavebnou uzáverou, sa v ÚPN-O nevymedzujú.

Problematike zvýšenej ochrany ost. prírodných zdrojov v k.ú. Žehňa - lesov, poľnohospodárskej pôdy, vodných zdrojov, vodných tokov - sa podrobne venujú iné, samostatné kapitoly.

16. Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na iné účely

a) Poľnohospodárska pôda (PP)

1.Podklady a metodika

K vyhodnoteniu perspektívneho použitia PP na iné účely v rámci ÚPN-O Žehňa boli použité tieto podklady:

- Katastrálna mapa, resp. Register obnovej evidencie pozemkov (ROEP) obsahujúci:
 - polohopis parciel registra C s hranicou zastavaného územia k 1. 1. 1990
 - mapu určeného operátu registra E s hranicami vlastníkov
 - hranice a kódy bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ)
- Komplexný výkres priestor. usporiadania a funk. využívania územia s vyznačením VPS + návrh dopravy (M 1 : 10 000)

- Zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohosp. pôdy
- Vyhláška MP č. 508/2004, ktorou sa vykonáva §27 zák. č. 220/2004
- Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy (PP)
- Vyjadrenie š.p. Hydromeliorácie v rámci zadania pre sprac. ÚPN-O Žehňa (z 27. 11. 2013), s orientačným vyznačením odvodň. kanála a plôch drenáže v rieš. území

2. Charakteristika poľnohosp. pôdy a poľnohosp. výroby

Riešené územie leží na úpätí Slanských vrchov; západná časť má charakter vyššej pahorkatiny, východná časť členenej vrchoviny. Podklad tvoria sopečné horniny; sú tu hnedé lesné, hnedozemné a illimerizované pôdy. Nadmorská výška katastra je od 340 m (na juhozápade) po 648 m n.m. (na juhovýchode). Z klimatologického hľadiska ide o oblasť mierne teplú

V štruktúre poľnohosp. pôdy v katastri obce prevláda orná pôda, výrazne sú zastúpené aj trvalé trávne porasty (TTP). V intraviláne sú to sady a záhrady.

Podľa §12 zákona číslo 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je potrebné rešpektovať poľnohospodársku pôdu ako limitujúci faktor územného rozvoja riešeného územia, osobitne chrániť najkvalitnejšiu poľnohosp. pôdu v katastrálnom území podľa kódu BPEJ, uvedenú v prílohe číslo 2 nariadenia vlády Slovenskej republiky číslo 58/2013 Z.z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodársku pôdu, ktorou je pôda s kódom BPEJ 0757002, 0757202, 0761242, 0771202, 0771203, 0771232, 0771242, 0771243, 0811002.

Z investícií zameraných na zvýšenie úrodnosti poľnohosp. pôdy v k.ú. Žehňa boli v minulosti vybudované odvodňovací kanál (je v správe š.p. Hydromeliorácie) a drenážny odvodň. systém. (vlastník je neznámy, navyše pri uvažovanej životnosti takýchto stavieb 25 rokov sa predpokladá, že systém už nie je funkčný).

Väčšia poľnohosp. organizácia na riešenom území nepôsobí; po rozpade spoločného RD Mirkovce – Žehňa jednotlivé objekty na hospodárskom dvore majú nových majiteľov, plocha dvora okolo objektov je prenajímaná. Nachádzajú sa tu, resp. sa v návrhovom období zamýšľajú zriadiť tieto prevádzky:

- chov ošípaných (cca 2 x 100 ks)
- chov psov (6-8 ks)
- spracovanie biomasy na energ. účely, triedenie a spracovanie druhotných surovín (olejov, plastov), spracovanie mlieka a ovocia (zámer)

3. Zdôvodnenie navrhovaného riešenia a vyhodnotenie záberu PPF

Návrh ÚPN-O reaguje na decentralizačný trend osídlenia, keď rozvoj zaznamenávajú obce s dobrou dopravnou väzbou na sídelné centrá (v našom prípade mesto Prešov, ale aj Košice). Preto je v obci v návrhovom období uvažované s pomerne rozsiahlym rozvojom obytnej funkcie, no očakáva sa tiež rozvoj funkcie výroby (miestneho aj nadmiestneho významu), rekreácie (predovš. individuálnej), občianskej (sociálnej), dopravnej a technickej vybavenosti.

Pri návrhu rozvoja obce bol zámer uprednostniť výstavbu v rámci súčasného zastavaného územia, čo najmenej narušovať organizáciu PP, zabezpečiť celistvosť honov a ich sprístupnenie poľnohosp. mechanizmami, chrániť PP najlepšej kvality a chrániť funkčnosť zariadení na zachovanie a zvýšenie úrodnosti pôd.

4. Vyhodnotenie záberu PP

Zábery PP v riešenom území boli rozdelené na 18 lokalít podľa prevládajúceho funkčného využitia pozemkov:

1 – 10	plochy bývania
11 – 13	plochy obč. vybavenosti
14 – 17	plochy dopravnej a tech. infraštruktúry
18	plochy na zalesnenie

V rámci ÚPN-O z celkového záberu 39,535 ha v k. ú. Žehňa činí záber poľnohospodárskej pôdy 37,258 ha.

Z toho: - v zastavanom území k 1.1.1990: 8,679 ha

- mimo zastavaného územia k 1.1.1990: 28,579 ha

Záber osobitne chránenej poľnohosp. pôdy v k. ú. Žehňa (podľa kódov BPEJ uvedených v prílohe číslo 2 NV SR č. 58/2013 Z.z.) činí 10,119 ha.

Za záber tejto pôdy bude potrebné v zmysle uvedeného Nariadenia uhradiť odvody (s výnimkou stavieb uvedených v §4). Výška odvodov závisí:

- od bonitnej skupiny PP

- od polohy pozemku (v nadväznosti na zastavanú plochu v obci sa znižujú o 30%)

Funkčné zavlaha v riešenom území nie sú.

Vzhľadom na to, že životnosť odvodnení (25 rokov) je prekročená a ich údržba sa nevykonáva, nemožno pokladať existujúce zariadenia za funkčné.

b) Lesné pozemky (LP)

1. Výmera lesných pozemkov a členenie lesov podľa kategórií a druhu vlastníctva LP podľa katastrálnych území

Riešené územie ÚPN-O tvorí jediné katastrálne územie – k.ú. Žehňa.

V k.ú. Žehňa je podľa KN celková rozloha lesných pozemkov 154,438 ha.

Z hľadiska kategorizácie ide prevažne o hospodárske lesy; v lokalite Stavenec sa nachádzajú aj lesy osobitného určenia (plnia najmä funkciu ochrany vodných zdrojov).

Vlastníkmi a správcami lesných pozemkov sú: miestny urbariát, Lesy SR š.p., právnické osoby (Agromelio s.r.o.), fyzické osoby.

2. Vyhodnotenie regulatívov dotýkajúcich sa lesných pozemkov vyplývajúcich z vyšších stupňov územnoplánovacích dokumentácií

Vyšším stupňom územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD) pre Územný plán obce (ÚPN-O) Žehňa je ÚPN VÚC Prešovského kraja v znení Zmien a doplnkov (ZaD) 2009, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom PSK uznesením č.588/2009 dňa 27.10.2009, ich záväzná časť bola vyhlásená VZN PSK č.17/2009 schváleným Zastupiteľstvom PSK uznesením č.589/2009 dňa 27.10.2009 s účinnosťou od 6.12.2009.

V záväznej časti tejto nadradenej ÚPD sú nasledovné regulatívy týkajúce sa ÚPN-O Žehňa:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a životného prostredia

1.8 rešpektovať poľnohosp. pôdu a lesy ako obmedzujúci faktor urbanistického rozvoja územia

1.15 v oblasti sociálnej infraštruktúry

1.15.3.6 vytvárať územnotechnické podmienky bývania, obč. vybavenia a realizácie tech. infraštruktúry marginalizovaných skupín obyvateľstva

4. V oblasti ekostabilizačných opatrení

4.1 pri umiestňovaní investícií (rozvojových plôch) prioritne využívať zastavané územia obcí alebo plochy v náväznosti na zast. územia a stav. investície umiestňovať prioritne do tzv. hnedých plôch. Nevytvárať nové izolované celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obcí

8. V oblasti hospodárstva

8.3 V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

8.3.5 neproduktívne a nevyužiteľné poľnohospodárske pozemky zalesňovať a pri zalesňovaní využívať pôvodné (domáce) druhy drevín

3. Údaje o predpokladanom rozsahu využívania lesných pozemkov na iné účely a údaje o súvisiacom rozsahu vyňatia alebo obmedzenia využívania LP z plnenia funkcií lesov s uvedením ich navrhovaného funkčného využitia podľa etáp

Katastrálne územie	Lokalita	Kategória lesa	Vlastník	Plocha vyňatia (ha)	Plocha obmedzeni a (ha)	Navrhovaná funkcia
Žehňa	Úprava oblúka cesty 3446	Hospodársky	Lesy SR	0,003		Pl. dopr. a tech. infr.
Žehňa	Futb. areál pri Balke	Hospodársky	Miestny urbariát	0,989		Plocha športu

Žehňa	Kameňolom-prijazd	Hospodársky	Agromelio	0,026		Pl. ťažby, výr. a skladov
Žehňa	Prijazd k p.č. 420	Hospodársky	Súkr.	0,144		Pl. dopr. a tech. infr.
Spolu				1,162		

Obmedzenie ďalšieho využívania LP sa nepredpokladá. Naopak k obmedzeniu dôjde u navrhovanej plochy rekreácie a CR v býv. areáli špeciálneho určenia a u zástavby v lokalite Stavenec-Pod lesom (s objektmi sezónneho či trvalého bývania a s navrhovaným vodojemom), a to vzhľadom k polohe vnútri ochranného pásma (OP) lesa 50 m.

V súlade s platnou legislatívou (§10, ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch) rešpektovať pri výstavbe na navrhovaných funkčných plochách v OP lesa nasledovné podmienky:

- V prípade ak výstavbou na predmetnom území lokality dôjde k poškodeniu lesa (lesného pozemku, lesného porastu) je vlastník územia povinný vykonať opatrenia na nápravu alebo uhradiť s tým spojené náklady.
- Majitelia pozemkov v riešenej lokalite budú rešpektovať výkon činnosti súvisiacich s obhospodarovaním susedných LP, ako aj podmienky vlastníka a obhospodarovateľa LP, v ktorom ochrannom pásme je stavba plánovaná alebo zrealizovaná.
- Majitelia pozemkov v riešenej lokalite si v plnom rozsahu uvedomujú riziko ohrozenia života a zdravia osôb, ako aj riziko vzniku škôd na predmetných nehnuteľnostiach v OP lesa hroziace v prípade pádu stromov susedného lesného porastu, ktoré vyplýva z realizácie nízkopodlažnej zástavby – RD v tesnej blízkosti lesa.

4. Grafické znázornenie predpokladaného rozsahu a etáp realizovania využitia lesných pozemkov na iné účely s vyznačením ochranného pásma lesov

Je v priloženom výkrese č.8: Perspektívne použitie PP a LP na iné účely (M 1:10 000).

5. Zdôvodnenie spoločenskej a ekonomickej nevyhnutnosti navrhovaného využívania lesných pozemkov na iné účely

Záber LP u 1. lokality predstavuje návrh úpravy smerového oblúka cesty III/3446 medzi m.č. Dúbrava a obcou Záborské kvôli zvýšeniu bezpečnosti cestnej premávky.

Záber LP u 2. lokality súvisí so snahou majetkoprávne vysporiadať existujúce futbalové ihrisko.

Záber LP u 3. lokality súvisí so snahou zdokumentovať a vymedziť existujúce prevádzkové prepojenie v areáli kameňolomu, dať do súladu reálny stav s KN.

Záber LP u 4. lokality súvisí so snahou zdokumentovať a vymedziť prístup k existujúceho objektu na parcele č. 420, dať do súladu reálny stav s KN.

6. Návrh pozemkov určených na zalesnenie

V ÚPN-O Žehňa je navrhnuté zalesnenie časti parcely KN-C č. 399 s rozlohou 1,378 ha. Ide o trvalé trávne porasty (TTP); vlastníkom tejto parcely je miestny urbariát.

Náletová drevinná vegetácia na TTP východne od rómskej osady má už skôr charakter LP ako PP, preto sa tu odporúča prehodnotenie evidovanej kultúry v KN.

17. **Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych, územnotechnických dôsledkov**

Environmentálne dôsledky:

Návrh odstraňuje, resp. zmierňuje negatívne dôsledky urbanizácie na jednotlivé zložky ŽP.

Čistotu ovzdušia reguluje preferovaním vykurovania na báze plynu, nepodporuje zámer výstavby veľkej regionálnej skládky vo východnej časti katastra v lokalite Čierny dol, ani zámer fixácie medziskladu kadavérov v západnej časti katastra - či dokonca jeho transformácia na kafilériu.

Čistotu pitnej vody pre verejný vodovod rieši zabezpečením napojenia na spoľahlivý vodný zdroj (VN Starina) a sčasti aj ochranou miestnych vodných zdrojov (Stavenec); to sa netýka úplne ochrany VZ Dluha a Pod horúcou, kde sa kvôli postojom vlastníkov pozemkov umiestňuje nová

bytová výstavba Rómov do PHO 2. stupňa týchto VZ, s predpokladom ich vyradenia zo systému verejného vodovodu. Čistotu miestnych vodných tokov rieši splaškovou kanalizáciou s ČOV. Hluk z cesty 3446 (III/06811) zasahujúci príľahlú ZŠ pre 1.-4. roč. eliminuje vymedzením nového školského areálu pre plneorganizovanú ZŠ (pre 1.-9. roč.).

Rešpektovaná je tiež ochrana prírody (PR Mirkovská kosatcová lúka, CHVÚ Slanské vrchy) i kultúrnych hodnôt (NKP Kostol a krypta, archeolog. lokality).

Ekonomické dôsledky:

Pre ekonomické aktivity sa prednostne využívajú existujúce areály.

Sociálne dôsledky:

Z hľadiska štandardu bývania návrh zmierňuje priepasť medzi sociálne slabým a väčšinovým obyvateľstvom rezervovaním lokality pre novú výstavbu, s plným vybavením sociálnou, dopravnou a technickou infraštruktúrou. Doplnená je tiež občianska vybavenosť celej obce, rozšírené sú možnosti každodennej rekreácie a športu.

Územno-technické dôsledky:

Riešenie ÚPN-O rešpektuje trasy a zariadenia dopravnej a tech. vybavenosti vyššieho významu z ÚPD regiónu, rovnako ich ochranné pásma.

18. Návrh záväznej časti

A. Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

A.1. Priestorové usporiadanie

A.1.1. Za limitujúce skutočnosti pre priestorový rozvoj obce v jednotlivých smeroch pokladať:

Jadrové časť obce

- na severe PHO I. a II. stupňa vodného zdroja - prameňa Stavenec, resp. Drienovský potok
- na východe les (osobitného určenia), tvoriaci súčasne hranicu CHVÚ Slanské vrchy
- na juhu PHO vodných zdrojov - prameňov Pod horúcou a Dluha, za hranicou PHO II. stupňa možnosť napojenia na zamýšľanú verejnú kanalizáciu
- na západe ochr. pásmo hosp. dvora (živ. výroby), resp. trasy VN a VVN

Všetky novonavrhované lokality výstavby v tejto časti rieš. územia sú na pozemkoch ohrozených svahovými deformáciami, preto je tu ďalšie povoľovanie výstavby nutné podmieniť vykonaním geologického prieskumu!

M.č. Dúbrava

- na severe ochranné pásmo miestneho cintorína
- na východe ochr. pásmo vzdušného el. vedenia VVN
- na juhu Drienovský potok resp. PHO zamýšľanej ČOV
- na západe osobitne chránenú poľnohospodársku pôdu využívanú na p.h. veľkovýrobu

A.1.2. Za centrum obce považovať verejné priestory lemované historicky najstaršou zástavbou v jadrovej časti sídla, kde sú aj objekty základnej občianskej vybavenosti. Jeho ťažiskom je križovatka ciest 3446 (III/06811) a 3444 (III/06806); na juhu je ohraničené priestranstvom medzi starým ev. kostolom a materskou školou, na severe lievikom námestia pri ceste na Abranovce, na východe hlavným citorínom s domom smútku, zahrňajúc priestranstvo pozdĺž cesty na Tuhrinu pri predajni Jednota, bytovom dome so 6 b.j., zdravotnom stredisku, požiarnej zbrojnici, pošte, lekárni.

A.2. Funkčné využívanie územia

A.2.1. Rešpektovať existujúce funkčné zónovanie, nové prevádzky a zariadenia umiestniť prednostne v rámci nevyužívaných funkčných plôch, až následne v príľahlých polohách. Uprednostniť zástavbu lokalít s čiastočne prítomnou, resp. s projekčne pripravenou dopravnou a technickou infraštruktúrou.

A.3. Výroba

A.3.1. Rozvoj výrobných činností oprieť o využitie miestnych zdrojov. Z tohto aspektu majú prioritu poľnohospodárstvo (rastlinná i živočíšna výroba, výrobné potravín), lesné hospodárstvo (drevovýroba, energetické zhodnocovanie biomasy), vodné hospodárstvo (zabezpečenie zdrojov pitnej vody), ťažba a spracovanie stavebného kameňa (andezitu),

odpadové hospodárstvo (zhodnocovanie druhotných surovín), výrobo-obslužné prevádzky dopravy a tech. infraštruktúry.

- A.3.2. Priestorovo a hygienicky náročné výrobné prevádzky prednostne umiestňovať do areálu hospodárskeho dvora, ktorý má výhodnú polohu medzi oboma sídelnými časťami obce, dostatočný odstup od obytnej zóny, dobrú dopravnú prístupnosť, možnosti vybavenia tech. infraštruktúrou.
- A.3.3. U areálu prevádzky na západnom okraji katastra, definovanej ako *nakladanie s vedľajšími živočíšnymi produktmi po ich zbere - prekladanie a možné dočasné skladovanie* hľadať náhradu s dlhodobejšou perspektívou. Nepodporovať zámer fixácie tohto medziskladu kadavérov, či dokonca jeho transformáciu na kafilériu. Umožniť tu situovanie prevádzok charakteru živočíšnej i priemyselnej výroby, avšak s akceptovateľným vplyvom na životné a obytné prostredie obce..
- A.3.4. Kameňolom s ťažbou andezitu v lokalite Čierny dol stabilizovať v súčasnom rozsahu vychádzajúcom z Rozhodnutia o využívaní územia; zabrániť živelnej exploatacii priľahlých pozemkov bez majetkoprávneho vysporiadania. Upustiť od výstavby Drvičky a triedičky kameniva Pod Stavencom - ako náhrady za zamýšľaný záber ťažobného priestoru regionálnou skládkou odpadu.

A.4. Bývanie

- A.4.1. Uprednostniť prestavbu staršieho, najmä neobývaného bytového fondu a využiť všetky prázdne parcely, preluky a nadmerné záhrady v zastavanom území.
- A.4.2. Z hľadiska foriem bývania – výstavbu štandardných bytov realizovať najmä v samostatne stojacich rodinných domoch (RD). V náväznosti na nový areál školy je možné riešiť aj výstavbu bytových domov (BD). Pri návrhu bytov pre sociálne zaostalejšie obyvateľstvo uplatniť štruktúry zamerané na úsporu pozemku a minimalizáciu živelnosti, t.j. skupinové formy RD.
- A.4.3. U bývania integrovaného so službami presadzovať tieto regulatívy:
- služby s čistými a nehluknými prevádzkami dovoliť zriadiť aj uprostred súvislej obytnej zástavby, optimálne v opticky frekventovanej polohe.
 - hygienicky závadné prevádzky nezlučiteľné s bývaním vymiestniť do priestoru mimo kompaktnej obytnej zástavby na plochy rezervované v ÚPN-O pre funkciu výroby.

A.5. Rekreačia a cestovný ruch (CR)

- A.5.1. Pre každodennú rekreačnú a oddych obyvateľov obce vybudovať ďalšie rekreačno-športové zariadenia v náväznosti na nové obytné zóny (m.č. Dúbrava, Nová osada) a objekty obč. vybavenosti (v centre obce, v novom šk. areáli, pri futbal. ihrisku)
- A.5.2. Umožniť rozvoj individuálnej rekreačnej, a to:
- vo forme rekreačných chalúp revitalizáciou neobývaných rod. domov
 - vo forme rekreačných domčekov výstavbou v príľahlých polohách obytnej zástavby, resp. v už založených areáloch.
- S výstavbou súkromných chát vo voľnom, dosiaľ nedotknutom prírodnom prostredí neuvažovať.
- A.5.3. Posilniť dynamický cestovný ruch v obci vybudovaním značených cyklistických trás a turistického chodníka, s napojením na existujúcu sieť.

A.6. Občianska vybavenosť (OV)

- A.6.1. Pre zvýšenie obytného štandardu v obci rozšíriť druhy a kapacity zariadení základnej OV (predšk. príprava, ZŠ, zdrav. stredisko); prestavbou a modernizáciou existujúcich objektov zvýšiť ich reprezentatívnosť (OcÚ, kult. dom, pošta, lekáreň). Z dôvodu návrhu plneorganizovanej základnej školy 1.-9. roč. vymedziť (v hlukom nezaťaženej polohe) nový pozemok.

B. Prípustné, obmedzujúce a vylučujúce podmienky využitia jednotlivých plôch

- B.1. Za záväzné funkčné využitie územia považovať návrh grafickej časti ÚPN-O, výkr. č. 2, 3.

B.2. Plochy ťažby, výroby a skladov

- B.2.1. Sú určené pre ťažbu surovín, ich úpravu, pre priemyselnú výrobu, výrobné služby nezlučiteľné s bývaním z dôvodu priestorovej a hygienickej náročnosti, sklady netoxického materiálu; súčasne tiež pre prevádzky súvisiace so zabezpečením produkcie a odbytu. Prípustné je umiestnenie zariadení dopravnej a tech. infraštruktúry, firemných zariadení s charakterom obč. vybavenosti, rekreácie či športu, ale tiež firemného služobného bytu.
- B.2.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestnenie prevádzok hygienicky závadnej priemyselnej výroby z odvetvia ťažkého priemyslu, skladovanie odpadu (s výnimkou odpadu určeného k spracovaniu na území obce ako druhotná surovina), najmä skladovanie či spracovanie toxického, výbušného a rádioaktívneho materiálu.

B.3. Plochy dopravnej a tech. infraštruktúry

- B.3.1. Sú určené pre verejné cestné a pešie komunikácie, trasy inž. sietí, pre zariadenia dopravnej a tech. infraštruktúry (DI a TI). Prípustné je zrealizovanie oplotenia z dôvodu zabezpečenia ochrany zariadení DI a TI.
- B.3.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestnenie objektov a zariadení, ktoré by mohli zabrániť resp. podstatne obmedziť zabezpečenie funkčnosti či údržby.

B.4. Plochy bývania – rodinných domov

- B.4.1. Sú určené na rodinné bývanie v rodinných domoch (RD), so štandardným vybavením. V rámci plochy RD je aj garážové stojisko, resp. plocha na odstavenie vozidla. Pripustiť je tu možné:
- integráciu so zariadeniami občianskej vybavenosti s hygienicky nezávadnou prevádzkou
 - drobnochov v rozsahu vlastnej spotreby.
 - využitie na individuálnu chatovú rekreáciu (ICHR) vo forme rekreačných chalúp a rekr. domčekov
 - zriadenie sociálneho bývania pre obyvateľov obce v hmotnej núdzi (pre postihnutých živelnými pohromami, pre obeť domáceho násillia)
- B.4.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať
- umiestňovanie hygienicky závadných prevádzok, skladovanie nebezpečných materiálov s rizikom havárie či zamorenia
 - chov úžitkových zvierat nad rámec vlastnej spotreby či útulky zvierat
 - polohu vnútri záplavovej hladiny Q100, resp. výstavbu v takejto polohe bez zrealizovania úpravy príľahlého vodného toku na kapacitu Q100-ročnej veľkej vody

B.5. Plochy bývania – bytových domov

- B.5.1. Sú určené na bývanie v bytových domoch (BD), t.j. v objektoch pozostávajúcich min. zo 4 bytov so spoločným hlavným vstupom z verejnej komunikácie (§43b ods. 2 stavebného zákona), so štandardným vybavením. V rámci plochy BD je pre každý byt aj garážové stojisko, resp. plocha na odstavenie vozidla. Pripustiť je tu možné:
- integráciu so zariadeniami obč. vybavenosti s hygienicky nezávadnou prevádzkou
 - umiestnenie zariadení pre každodennú rekreáciu a šport
 - drobnochov v rozsahu vlastnej spotreby.
 - zriadenie sociálneho bývania pre obyvateľov obce v hmotnej núdzi (pre postihnutých živelnými pohromami, pre obeť domáceho násillia)
- B.5.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať
- umiestňovanie hygienicky závadných prevádzok, skladovanie nebezpečných materiálov s rizikom havárie či zamorenia
 - chov úžitkových zvierat nad rámec vlastnej spotreby či útulky zvierat

B.6. Plochy rekreácie a cestovného ruchu (CR)

B.6.1. Sú určené pre zariadenia slúžiace na verejnú a individuálnu rekreáciu.

Pripustiť je tu možné:

- a) výstavbu objektov sezónneho bývania či individuálnej chatovej rekreácie (rekreačné chaty, rekr. domčeky) s parametrami jednoduchej stavby v zmysle §139b stavebného zákona (so zast. pl. do 300 m², s 1 nadzem. podlažím., 1 podzem. podl., s podkrovím)
- b) súvisiacu dopravnú a tech. vybavenosť, ihriská, vodné plochy, zeleň

B.6.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať

- a) umiestňovanie hygienicky závadných prevádzok, skladovanie nebezpečných materiálov s rizikom havárie či zamorenia
- b) chov zvierat nad rámec rekr. účelu

B.7. Plochy občianskej vybavenosti (OV) - sociálnej infraštruktúry

B.7.1. Sú určené na umiestnenie zariadení pre školstvo a výchovu, kultúru a osvetu, zdravotníctvo, maloobchod, verejné stravovanie, nevýrobné a výrobné služby, verejnú správu. Pripustné je:

- a) umiestnenie zamestnaneckého (správcovského) bytu
- b) využitie plôch a objektov jedného druhu občianskej vybavenosti na iný druh
- c) umiestnenie súvisiacich zariadení charakteru každodennej rekreácie a športu, ako aj dopravnej a tech. vybavenosti (parkoviská, malá architektúra)
- d) využitie ako plôch zelene

B.7.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestňovanie hygienicky závadných prevádzok, skladovanie nebezpečných materiálov s rizikom havárie či zamorenia.

B.8. Plochy športu

B.8.1. Sú určené na umiestnenie zariadení pre každodennú rekreáciu, oddych a šport samotných obyvateľov obce či pasantov, ako aj súvisiacich zariadení s charakterom občianskej vybavenosti (klub, bufet, služby), príslušenstva (šatne), dopravnej a technickej infraštruktúry (parkovisko, studňa na polievanie); nevylučuje sa umiestnenie správcovského bytu.

Pripustné je využitie ako plôch zelene.

B.8.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestňovanie akýchkoľvek prevádzok a skládok.

B.9. Plochy lesov - lesné pozemky (LP)

B.9.1. Sú určené pre súvislý porast stromovej drevinnej vegetácie, v súlade s vymedzeným druhom pozemku podľa katastra nehnuteľností.

Pripustné je tu umiestnenie zariadení charakteru každodennej rekreácie a športu (posilňovňa v prírode), doplnkových zariadení občianskej vybavenosti (malá architektúra), dopravnej a tech. infraštruktúry (neasfalt. chodníky, retenčné zariadenia dažď. vody), a to v prípade, že nenarušia zámery vlastníka či správcu LP.

B.9.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestnenie akýchkoľvek objektov, prevádzok a zariadení, obmedzujúcich lesohospodársku činnosť, resp. nedodržovanie platného lesohospodárskeho plánu.

B.10. Plochy prírodnej a verejnej zelene

B.10.1. Sú určené pre zeleň prírodného charakteru s voľným prístupom (náletové lesy, líniová zeleň pozdĺž vodných tokov a komunikácií), pre parkovo upravenú zeleň verejných priestranstiev.

Pripustné je tu umiestnenie zariadení charakteru každodennej rekreácie a športu (posilňovňa v prírode), doplnkových zariadení občianskej vybavenosti (malá architektúra), dopravnej a tech. infraštruktúry (chodníky, zjazdové chodníky, retenčné zariadenia dažďovej vody).

B.10.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestňovanie akýchkoľvek objektov s pobytom osôb (bývania, obč. vybavenosti, individ. rekreácie, výroby) a

skládok (s výnimkou mobilných kontajnerov pre komunálny odpad s riadeným odvozom).

B.11. Plochy súkromnej zelene pri obytnej zástavbe, záhrady

- B.11.1. Sú určené na výsadbu okrasnej i úžitkovej zelene pri funkčných plochách bývania, na sady a záhrady.
Prípustné je tu umiestnenie drobných stavieb a zariadení na spracovanie dopestovaných produktov, resp. na skladovanie náradia.
- B.11.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestňovanie hygienicky závažných prevádzok, činností s rizikom havárie, zamorenia či likvidácie hodnotných porastov vysokej zelene.

B.12. Plochy cintorínov

- B.12.1. Sú určené na pochovávanie ako plochy vyhradenej zelene.
Prípustné je umiestnenie súvisiacich zariadení občianskej vybavenosti (domu smútku), dopravnej a tech. infraštruktúry (chodníky, výtoky vody), supulkrálnej architektúry (hrobky, kaplnky).
- B.12.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestňovanie akýchkoľvek prevádzok a skládok; využívanie podzemnej vody na pitné účely.

B.13. Plochy poľnohospodárskej pôdy

- B.13.1. Sú určené na rastlinnú veľkovýrobu ako orná pôda a trvalé trávne porasty (TTP).
Prípustné je tu sezónne využitie TTP na rekreačné účely (pobytová lúka, hypodrom), sezónne ustajnenie oviec a dobytku, realizácia zúrodňovacích opatrení, vytváranie poľných ciest a dočasných skládok komodít súvisiacich s pestovaním plodín.
- B.13.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať realizovanie činností vedúcich ku kontaminácii a degradácii pôdy, resp. činností na ktoré je potrebné mať súhlas s vyňatím z poľnohospodárskeho pôdneho fondu (PPF).

B.14. Vodné plochy, plochy vodných tokov

- B.14.1. Hlavnou tu má byť vodohospodárska funkcia (ochrana územia pred povodňami, chov rýb), doplnkovou funkcia zelene (brehové porasty).
Prípustné je využívanie tohto územia na každodennú rekreáciu a šport, umiestnenie dopravnej infraštruktúry (chodníky, cyklistické chodníky, účelové komunikácie pre údržbu koryta a pož. ochranu), tech. infraštruktúry (zariadenia a trasy inž. sietí). Ťažba stav. materiálu (štrk, piesok), či odber úžitkovej vody sú prípustné - a to iba so súhlasom správcu - za podmienky nepoškodzovania stromových porastov, rešpektovania protipovodňovej ochrany, resp. dodržania minimálnych hygienických prietokov.
- B.14.2. Za neprípustné podmienky využitia týchto plôch je nutné pokladať umiestnenie objektov bývania či obč. vybavenosti (s výnimkou malej architektúry), zariadení výroby (priemyselnej či poľnohospodárskej), akýchkoľvek skládok, ako aj činností vedúcich ku kontaminácii vôd či podstatnému narušeniu vodného režimu.

B.15. Polyfunkčné plochy

Sú určené ako vhodné na využitie pre viac ako jednu funkciu uvedenú v B.2 až B.14.
Prípustné je využitie na každú z určenej kombinácie funkcií:

B.15.1. Plochy zariadení poľnohospodárskej výroby / plochy ťažby, výroby a skladov

- B.15.1.1. Sú určené pre zariadenia rastlinnej a živočíšnej výroby (v rámci ÚPN-O nie sú zastúpené ako monofunkčné plochy), pre prevádzky manipulujúce s produktmi týchto výrob resp. zabezpečujúce produkciu a odbyt.
Rovnako je možné ich využitie na hygienicky nenáročnú priemyselnú výrobu a sklady netoxického materiálu.
Prípustné je umiestnenie zariadení dopravnej a tech. infraštruktúry.

Za obmedzujúce podmienky využitia treba pokladať:

- a) nutnosť vytvorenia pásov ochrannej a izolačnej zelene v rámci funkčnej plochy.
- b) reguláciu živočíšnej výroby z hľadiska kapacity a štruktúry chovu úžitkových zvierat (pri chove ošípaných a hov. dobytká neísť nad existujúce ustajňovacie kapacity)

B.15.1.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať na jednej strane veľkochov úžitkových zvierat, na druhej strane hygienicky škodlivú priemyselnú výrobu z odvetvia ťažkého priemyslu, skladovanie odpadu (s výnimkou bioodpadu určeného k spracovaniu na území obce ako druhotná surovina), najmä skladovanie či spracovanie toxického, výbušného a rádioaktívneho materiálu.

B.15.2. Plochy rekreácie a CR / Plochy bývania - rodinných domov

B.15.2.1. Sú určené pre zariadenia slúžiace na verejnú a individuálnu rekreáciu, ale tiež pre trvalé bývanie v rodinných domoch.

Pripustiť je tu možné výstavbu objektov trvalého či sezónneho bývania – individuálnej chatovej rekreácie (rekreačné chaty, rekr. domčeky) s parametrami jednoduchej stavby v zmysle §139b stavebného zákona (so zast. pl. do 300 m², s 1 nadzem. podlažím., 1 podzem. podl., s podkrovím)

B.15.2.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať

- a) umiestňovanie hygienicky závadných prevádzok, skladovanie nebezpečných materiálov s rizikom havárie či zamorenia
- b) chov zvierat nad rámec rekr. účelu resp. chov zvierat nad rámec vlastnej spotreby (u trvalého bývania)

B.15.3. Plochy bývania rod. domov / plochy obč. vybavenosti

B.15.3.1. Sú určené ako vhodné na využitie pre obe funkcie; v kombinácii s bývaním pre umiestnenie základnej obč. vybavenosti neverejnoprospešného charakteru (obchod, služby). Ide o plochy v uzlových polohách navrhovanej obytnej výstavby v m.č. Dúbrava, ako aj o plochy v centre obce Žehňa pozdĺž cesty na Tuhrinu.

Nároky na parkovanie zákazníkov majú byť riešené v rámci vlastnej polyfunkčnej plochy.

B.15.3.2. Za podmienky vylučujúce využitie týchto plôch je nutné pokladať umiestňovanie komerčných prevádzok hygienicky nekompatibilných s bývaním.

C. Zásady umiestnenia dopravného a technického vybavenia

C.1. Doprava

C.1.1. Cestu 3446 (III/06811) homogenizovať podľa vyznačených parametrov (vo výkr. č.2,3) v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110 a odstrániť na nej hlavné bodové a líniové dopravné závady:

- upraviť smerové oblúky (mimo intravilánu medzi Dúbravou a Záborským pri hranici s k.ú. Dulová Ves, pri hosp. dvore, pri futbalovom areáli; v intraviláne pri malom cintoríne).
- vybudovať samostatné zastávkové pruhy na autobusových zastávkach
- riešiť spojitý chodník nielen pozdĺž prieťahu cesty zastavaným územím, ale aj v extraviláne medzi oboma sídelnými časťami (kvôli bezpečnosti presunu osôb najmä vo večerných hodinách)
- upraviť neprehľadné križovatky s miestnymi komunikáciami: v Dúbrave pri soche svätca (tá sa premiestni na dôstojnejšie miesto), v centre na odbočke k starému kostolu, oproti hlavnému cintorínu

C.1.2. Cestu 3444 (III/06806) Žehňa - Abranovce šírkoivo upraviť na parametre umožňujúce hromadnú autobusovú dopravu (HAD) a eliminovať tu ďalšie dopravné závady:

- riešiť nevyhovujúce vypojenie na cestu 3446 (nevhodne umiestnený objekt zastávky v rozhládovom trojuholníku); optimálne tak, že pre HAD liniek Žehňa – Tuhrina a Žehňa – Abranovce v oboch smeroch by fungovali spoločné zastávky (so spoločným čakacím prístreškom, bez prebehovania cez cestu pri prestupovaní)
- riešiť spojitý chodník pozdĺž prieťahu cesty zastavaným územím

C.1.3. Upraviť miestne obslužné a účelové komunikácie na požadované šírkové, resp. technické

parametre v súlade s STN 73 6110; pozdĺž hlavných miestnych komunikácií (MK) vybudovať k zariadeniam základnej obč. vybavenosti spojitý chodník.

- C.1.4. Dobudovať verejné parkoviská pred zariadeniami občianskej vybavenosti (OV) tak, aby flexibilne slúžili viacerým zariadeniam OV počas celého dňa; u súkromných zariadení zabezpečiť parkovanie na vlastnom pozemku.

C.2. Vodné hospodárstvo

C.2.1. Úprava vodných tokov

- C.2.1.1. Zrealizovať úpravu miestnych tokov v zastavanom území obce dimenzovanú na prietok Q100-ročnej veľkej vody. Úpravy riešiť:

- na bezmennom potoku v centre medzi súčasnou ZŠ a MŠ, ako aj na jeho severnom prítoku pri trafostanici a malom cintoríne (väčšia časť toku tu prechádza záhradami takže pôjde verejno-súkromnú stavbu)
- na Drienovskom potoku pri križovatke ciest 3446 (III/06811) a 3325 (III/050201), ako aj na jeho severnom prítoku tečúcom východným intravilánom m.č. Dúbrava (väčšia časť toku tu tiež prechádza záhradami, a teda pôjde o kombináciu verejnej a súkromnej investície)
- na potoku Balka pri futbalovom areáli

- C.2.1.2. Ponechať pozdĺž oboch brehov miestnych tokov pre potreby úpravy a údržby koryta (v zmysle §49 ods.2 zák. č.364/2004 Z.z. o vodách a platnej STN) ochranné pásmo bez zástavby šírky:

- min. 10 m u vodohospodársky významných vodných tokov (Olšava, Trstianka)
- min. 5 m u ostatných vodných tokov (Drienovský potok, odvodň. kanál)

- C.2.1.3. Riešiť opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok do recipientu po realizácii navrhovanej zástavby nebol zvýšený oproti pôvodnému stavu a aby nebola zhoršená kvalita vody (ust. §36 ods.13 zák. č.364/2004 Z.z. o vodách a pož. NV SR č. 269/2010 Z.z., to zn. so zabezpečením zachytávania plávajúcich látok)

C.2.2. Zásobovanie vodou

- C.2.2.1. Riešiť doplnenie vodných zdrojov (VZ) pre verejný vodovod v obci ako aj rozšírenie akumulačnej kapacity vodojemu. Zabezpečenie dostatočného a spoľahlivého vodného zdroja (ako reálny sa javí iba prívod z VN Starina) pokladať za podmienku ďalšieho rozvoja obce, a to vzhľadom na predpoklad vyradenia miestnych VZ Pod horúcou a Dluha z hygienických dôvodov.

- C.2.2.2. Zabezpečiť ochranu miestnych vodných zdrojov, ktoré budú naďalej využívané v systéme verejného vodovodu, dodržiavaním aktuálne vymedzených pásiem hygienickej ochrany (PHO) I. a II. stupňa v zmysle Rozhodnutia OÚ Prešov, odb. starostlivosti o ŽP z 3. 12. 2013.

- C.2.2.3. Zvýšiť podiel napojenia na verejný vodovod; vodovod zaviesť aj do lokalít s novonavrhovanou obytnou výstavbou.

C.2.3. Splašková kanalizácia

- C.2.3.1. Vybudovať v obci verejnú splaškovú kanalizáciu (v zmysle výkresov č.4,5); možnosť napojenia a odvedenia splaškov do čistiarne odpadových vôd (ČOV) pokladať za podmienku výstavby nových obytných súborov.

Čistiareň odpadových vôd (ČOV) na recipiente Drienovský potok v m.č. Dúbrava riešiť ako celoobecnú; ČOV na recipiente Balka pre starú aj novú róm. osadu - s využitím existujúceho potrubia - ako dočasnú lokálnu (do vybudovania celoobecnej ČOV).

Z dôvodu finančnej náročnosti výstavby vlastnej ČOV pri Drienovskom potoku nevyklúčiť ani možnosť realizácie tlakovej kanalizácie ústiacej do kanalizačnej siete obce Záborské (s využitím voľnej kapacity prešovskej ČOV).

- C.2.3.2. Vetvy v novonavrhovaných lokalitách zástavby napojiť na projektované a existujúce trasy

C.2.4. Dažďová kanalizácia

C.2.4.1. Dažďové vody v čo najväčšej miere ponechať na vsiaknutie do terénu (bod C.2.1.3); terén vyspáďovať tak, aby nevsiaknuté dažďové vody boli odvedené do rigolov, priekop, dažďovej kanalizácie a následne do miestnych tokov.

C.3. Elektrická energia

C.3.1. Rešpektovať nadradené trasy el. vedení VVN a VN v k.ú. Žehňa, vrátane ich ochranných pásiem (v zmysle výkresov č.2,3,4,5)

C.3.2. V súčasných lokalitách s nárastom odberu prednostne využiť voľnú kapacitu existujúcich trafostaníc (TS); u nových lokalít výstavby - z dôvodu energetickej efektívnosti - riešiť výstavbu nových TS v centrách spotreby.

C.3.3. VN-prípojky k TS cez zastavané územie riešiť káblom uloženým v zemi a trasovaným verejným priestranstvom; rovnako zemným káblom riešiť el. vedenia NN v nových lokalitách výstavby.

C.4. Telekomunikácie

C.4.1. Telefón (TF)

C.4.1.1. Umožniť rozšírenie účastníckych telefónnych staníc z jestv. rozvodu; pri riešení nových miestnych komunikácií - rovnako pri úpravách jestvujúcich - rezervovať priestor aj pre uloženie telekomunikačných káblov.

C.4.2. Miestny rozhlas (MR)

C.4.2.1. MR riešiť bezdrôtovým systémom, reproduktory osadiť na stĺpoch vzdušnej el. siete NN, resp. verejného osvetlenia. MR zaviesť vo všetkých nových lokalitách obytnej výstavby.

C.4.3. Televízny signál (TVS)

C.4.3.1. V návrhovom období uvažovať rovnaký spôsob prijmu TVS, to zn. prostredníctvom individuálnych TV antén.

C.5. Plyn, vykurovanie

C.5.1. Z hľadiska ekológie presadzovať ako hlavné vykurovacie médium zemný plyn; plyn využívať na kúrenie, varenie i prípravu teplej úžitkovej vody (TÚV). Plynofikovať všetky nové obytné skupiny - vrátane novej rómskej osady (kvôli zabráneniu živelným výrubom); napojiť sa na jestv. potrubia. V m.č. Dúbrava prejsť na stredotlak, predovš. pri novej zástavbe v južnej a západnej časti osady (v zmysle výkresov č.4,5).

C.5.2. U objektov individuálnej rekreácie, prípadne aj u bytov pre sociálne zaostalejšie skupiny obyvateľov pripustiť vykurovanie odpadovým drevom, pilinami, či briketami (o výrobu tohto artiklu usilovať priamo v obci vzhľadom na dobré surovinové zázemie i dostatok pracovnej sily).

D. Zásady ochrany prírody, kultúrneho dedičstva, využitia prírodných zdrojov

D.1. Ochrana prírody, územný systém ekologickej stability (ÚSES)

D.1.1. V k.ú. Žehňa zabezpečiť ochranu enklávy Prírodnej rezervácie (PR) Mirkovská kosatcová lúka (výkr. č.2,6,7), kde v zmysle zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (OPaK) platí 4. stupeň územnej ochrany (v jej ochr. pásme 100 m 3. stupeň). Na zvyšnom území katastra zabezpečiť 1. základný stupeň, kde sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny (v zmysle 2. časti zákona OPaK).

D.1.2. Vo východnej časti katastra rešpektovať Chránené vtáčie územia (CHVÚ) Slanské vrchy sústavy NATURA 2000 (výkr. č.2,3,6,7). Návrhu nových funkčných plôch vnútri CHVÚ sa čo najviac vyhnúť. Zásah uvažovať len tam, kde je žiaduce využiť exist. dopravnú a tech. infraštruktúru (rozšírenie róm. osady s využitím exist. kanalizačného zberača a výstavba komunitného centra, doplnenie na obojstrannú zástavbu pod novonavrhovaným areálom ZŠ pre 1.- 9. roč. pri exist. MK s inž. sieťami, majetkoprávne vysporiadanie existujúceho

futbalového areálu a jeho ďalšie využitie ako areálu zdravia). Pripustiť iba taký rozsah, aby zásah nemal na územie CHVÚ významný vplyv z hľadiska ochrany biotopov tých druhov vtákov, pre ktoré sa CHVÚ vyhlasuje.

Ďalšie činnosti navrhnuté do CHVÚ v súvislosti s ťažbou a úpravou kameňa je možné realizovať len za podmienky, že investorovi bude pred vydaním územného rozhodnutia a pred vydaním povolenia na vykonávanie banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom vydané orgánom ochrany prírody a krajiny stanovisko podľa § 28 zákona OPaK, z ktorého po zhodnotení vplyvu činnosti na predmet ochrany CHVÚ vyplynie, že navrhovaná činnosť nemá významný negatívny vplyv na predmet ochrany CHVÚ. Z uvedeného dôvodu plochy/činnosti navrhnuté v tomto ÚPN a situované do územia CHVÚ Slanské vrchy je nutné považovať za podmienienečne uskutočniteľné.

Na ploche existujúceho, majetkoprávne nevysporiadaného futbalového ihriska v CHVÚ, ponechaného ako plocha športu, neumiestňovať žiadne nové stavby typu budov.

D.1.3. Zbytočne nenarúšať ďalšie lokality záujmu ochrany prírody - lesné biotopy európskeho a národného významu (prakticky všetky lesy v katastri), rovnako lúčno-bylinné biotopy eur. a nár. významu. Vyhýbať sa zásahom, ktoré by mohli spomínané biotopy poškodiť alebo zničiť uvedomujúc si, že vyžadujú osobitný súhlas príslušného orgánu OPaK.

D.1.4. Miestny systém ekologickej stability (MÚSES), vychádzajúci z regionálneho ÚSES ÚPN VÚC, majú tvoriť tieto prvky:

A. Nadregionálny biokoridor (NRBk) Kokošovce – Niereše – Obišovce

Je prevzatý do RÚSES ÚPN VÚC Prešovského kraja z NÚSES; prechádza severozápadnou časťou k.ú. Žehňa. Ide o remízky, trávne porasty a pripotočné spoločenstvá v poľnohospodársky využívanej krajine.

B. Regionálne biocentrum (RBc) Gímešský potok

Je súčasťou NRBk Kokošovce – Niereše – Obišovce; zaberá záp. časť rieš. územia. Ide prevažne o lesné spoločenstvami buka a duba na vlhkom podklade.

C. Regionálny biokoridor (RBk) Kokošovce - Abranovce - Verecina – Dubina

Prechádza juhovýchodnou časťou k.ú. Žehňa; jeho hlavná časť tvorí kostru RÚSES ÚPN VÚC Košického kraja. Ide o lesný komplex okolo hornej Oľšavy a potoka Trstianka s ich brehovými porastmi, s dubo-bučinami na extrémnych stanovištiach a dubo-hrabinami.

D. Miestne biocentra (MBc)

D.1 - MBc Dúbrava

D.2 - MBc Stavenec

D.3 - MBc Vrátna-Čierny dol

Ide o lesné porasty, kde drevinné zloženie je blízke prirodzenej potenciálnej vegetácii (PPV) - lesné biotopy eur. a nár. významu.

E. Miestne biokoridory (MBk)

E.1 - MBk Drienovský potok

E.2 - MBk Balka

Ide predovšetkým o sprievodnú zeleň Drienovského potoka a potoka Balka s ich prítokmi - o NDV, na prepojenie MBc.

F. Interakčné prvky (IP)

Ide o trávno-bylinné biotopy eur. a nár. významu, trvalé trávne porasty, mokrade, enklávy lesa a NDV, záhrady. Plnia funkciu protieróznou, retenčnú (TTP), ako aj funkciu biodiverzity (NDV, mokrade so svojou geobiocenózou).

D.1.5. Jestvujúce i novonavrhované plochy verejnej zelene v intraviláne obce využiť pre realizáciu náhradnej výsadby za asanovanú zeleň.

D.1.6. Polyfunkčnú plochu bývania a rekreácie v lokalite Stavenec odsadiť od CHVÚ tak, aby medzi hranicou CHVÚ a touto funkčnou plochou zostal pás minimálne 25 m široký ako prechodná zóna (ekotón) medzi lesom a ostatnou krajinou, to zn. neumožniť zastavenie tohto pásu pre objekty bývania alebo rekreácie.

D.2. Kultúrne dedičstvo

D.2.1. Udržiavať a na účely CR využívať jedinú národnú kult. pamiatku (NKP) evidovanú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu Slov. republiky (ÚZPF SR), v registri

nehnutelných NKP (pod č.405/1-2):

- *Kostol a krypta* pozostávajúca z 2 pamiatkových objektov:

Kostol - ev.a.v.- románsky z pol. 13. storočia, prístavba veže a sakristie a zaklęcie lode zo 17. stor. (parc.č.2)

Krypta (mauzóleum Keczerovcov) - novorenesančná stavba so štvorcovým pôdorysom z 2. pol. 19. stor. spolu so zaniknutým cintorínom a ohradným múrom (parc.č.1/1,2).

Pri akejkoľvek stavebnej činnosti na ploche tejto NKP dodržať ustanovenia §32 zákona č. 49/2002 o ochrane pamiatkového fondu.

D.2.2. Byť pripravení, že pri investičnej činnosti v riešenom území možno predpokladať archeologické nálezy - zvlášť v týchto lokalitách:

- Historické jadro obce - územie s predpokladanými archeolog. nálezmi: z obdobia stredoveku až novoveku (najstaršia písomná zmienka o obci je z 30. rokov 14. stor.)

- Plocha osady Dúbrava - územie s predpokladanými archeolog. nálezmi: z novoveku

- Poloha *Za záhrady až Dedovské* – sídlisko s doloženou hutníckou činnosťou z praveku a včasného stredoveku

Ako bližšie nelokalizované polohy s ojedinelými nálezmi:

- *Pod rázsochou* - bližšie nelokalizovaná zaniknutá stredoveká obec Rázsocha

- Severozápadne od osady Dúbrava – mohyla z neskorej doby kamennej

Z tohto dôvodu rešpektovať zákon o ochrane pamiatkového fondu č. 49/2002 a stavebný zákon č. 50/1976, §127; metodicky a odborne spolupracovať s kompetentným úradom štátnej správy (krajským pamiatkovým úradom).

D.2.3. Pri rekonštrukciách objektov – pamiatkovo nechránených, ako aj pri novostavbách uprednostniť tradičné architektonické tvary a materiály.

D.3. Prírodné zdroje, nerastné suroviny

D.3.1. Nevyhradené ložisko andezitu (ťažba kameňa na stavebné účely) v lokalite Čierny dol využívať v súlade so záujmami ochrany prírody a krajiny, vzhľadom na polohu v CHVÚ Slanské vrchy. Využitie tohto územia po ťažbe na zriadenie veľkej regionálnej skládky odpadu považovať (z dôvodu nesúhlasu obyv. obce) za neprijateľné.

D.3.2. Ďalšie prírodné zdroje v k.ú. Žehňa - lesy, poľnohospodársku pôdu, vodné zdroje, vodné toky - využívať racionálne, aby bola zabezpečená ich obnoviteľnosť.

E. Zásady starostlivosti o životné prostredie

E.1. Ovzdušie

E.1.1. V oboch sídelných častiach obce preferovať vykurovanie objektov plynom. Vykurovanie tuhým palivom uvažovať iba u objektov individuálnej rekreácie, prípadne u bytov pre sociálne zaostalejšie skupiny obyvateľov na okraji zastavaného územia.

E.1.2. Kvôli prevencii proti zápachu nepodporovať v západnej časti katastra zámer fixácie medziskladu kadavérov, či dokonca jeho transformáciu na kafilériu.

Čistenie odpadových vôd riešiť v uzavretých opláštených objektoch.

Pri ustajňovacích objektoch živočíšnej výroby (ŽV) na hospodárskom dvore dodržiavať ochranný technologický režim nakladania s exkrementmi.

E.2. Voda

E.2.1. Zabezpečiť spoľahlivé zásobovanie obyvateľov obce pitnou vodou z verejného vodovodu; riešiť doplnenie vodných zdrojov, rozšírenie akumulačnej kapacity. Zabezpečiť ochranu miestnych vodných zdrojov dodržiavaním aktuálne vymedzených pásiem hyg. ochrany (PHO) I. a II. stupňa

E.2.2. Problém čistoty miestnych tokov riešiť výstavbou splaškovej kanalizácie, s čistením odpadových vôd pred vypustením do recipientu.

E.3. Pôda

E.3.1. Výstavbu na území so svahovými deformáciami v okolí jadrovej časti obce podmieniť

kladným výsledkom inžiniersko-geologického prieskumu (IGP).

- E.3.2. Elimináciu radónového rizika zabezpečiť základnými stavebno-technickými prostriedkami - izoláciou proti zemnej vlhkosti (k.ú. Žehňa totiž patrí do kategórie nízkeho a stredného Rn-rizika)

E.4. Hluk

- E.4.1. Hlukom najohrozenejšie zariadenie - základnú školu pri ceste 3446 (III/06811), kde je prípustná hladina hluku iba 50 dB - premiestniť do inej, tichšej polohy.
E.4.2. Hluk z bodových zdrojov je potrebné eliminovať umiestnením do objektu s vyhovujúcim opláštením.

E.5. Odpad

- E.5.1. V katastri obce sa nenachádza žiadna skládka komunálneho odpadu (KO), ani priemyselného či dokonca nebezpečného odpadu - a so zriadením žiadnej takejto skládky neuvažovať ani v návrhovom období. Nepodporovať zámer výstavby regionálnej skládky odpadu Žehňa - Čierny dol v areáli súčasnej ťažby andezitu, ktorý nenašiel podporu obyvateľov obce a nakoniec nebol zaradený ani do Programu odpadového hospodárstva (POH) Prešovského kraja na r. 2010 – 2015.
E.5.2. Do budúca sa zamerať - v rámci preferovania materiálového zhodnocovania odpadov pred energetickým - na využitie druhotných surovín a na minimalizáciu produkcie KO vyváženého na skládku, to zn. na jeho triedenie. Na tieto účely vybudovať v obci zberný dvor; zabezpečiť tiež zber oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a elektroodpadov. Na nakladanie s biologicky rozložiteľnými odpadmi rezervovať plochu pre obecné kompostovisko.
E.5.3. Zlikvidovať všetky divé skládky; na postihnutých miestach vykonať rekultiváciu
E.5.4. Umiestnenie drobného stavebného odpadu nasmerovať na plochy s potrebou väčších terénnych úprav, napr. hrádze vodných tokov
E.5.5. Odpad z výroby a iný špecifický odpad riešiť v súlade s technologickým postupom danej prevádzky vo vlastnej réžii podnikateľského subjektu

E.6. Zeleň

- E.6.1. Všade tam, kde to umožnia šírkové pomery (šírka zeleného pásu min. 1,5 m) vysadiť pozdĺž komunikácií sprievodnú líniovú zeleň; líniovú zeleň doplniť tiež v narušených úsekoch pozdĺž miestnych vodných tokov
E.6.2. Akcentovať centrum obce dotvorením plôch verejnej zelene pri zariadeniach občianskej vybavenosti v zmysle schváleného projektu *Revitalizácia centra obce Žehňa*.
E.6.3. Založiť izolačnú zeleň okolo areálu hosp. dvora (po vybudovaní ver. kanalizácie aj okolo areálu ČOV); doplniť enklávy izolačnej zelene na cintorínoch, na pozemku ZŠ a MŠ.
E.6.4. Výsadbu náhradnej zelene za asanované dreviny riešiť na existujúcich a novonavrhovaných plochách verejnej zelene, resp. ako ochrannú a izolačnú zeleň v rámci iných funkčných plôch.
Pri výsadbe uplatniť predovš. domáce dreviny.

F. Vymedzenie zastavaného územia obce

- F.1. Zastavané územie obce budú naďalej tvoriť zastavaná územia 2 sídelných častí:

- jadrová časť obce Žehňa
- miestna časť (m.č.) Dúbrava

Jadrová časť obce Žehňa

Úpravu hranice zastavaného územia, stanovenej k 1. 1. 1990, bude potrebné vykonať:

- na severe zahrnutím obytnej zástavby pod VZ Stavenec a pod abranovskou cestou
- na východe zahrnutím lokality Nad r.k. kostolom s výstavbou RD, rekr. domčekov a chát, tiež existujúceho nevysporiadaného futbalového ihriska
- na juhovýchode zahrnutím Novej róm osady
- na juhu zahrnutím navrhovaného areálu ZŠ pre 1.-9. roč. s učiteľskými bytovkami

- na západe zahrnutím lokality Pri malom cintoríne s navrhovanou výstavbou RD a tiež novovonavrhovaného futbalového areálu

M.č. Dúbrava

Úpravu súčasnej hranice zastavaného územia tu bude potrebné vykonať:

- na severe zahrnutím rozostavaného súboru rod. domov Dúbrava-Kopanica
- na východe zahrnutím dostavby línie RD
- na západe zahrnutím navrhovaných obyt. súborov RD Dúbrava-západ a Dúbrava-K cintorínu, tiež celoobecnej ČOV

(Hranica zastavaného územia je stanovená vo výkresoch č. 2, 3).

G. Vymedzenie ochranných pásiem, chránených území, asanácie

G.1. Ochranné pásma

G.1.1. Pri umiestňovaní objektov rešpektovať tieto pásma hygienickej ochrany (PHO) a prevádzkovo-bezpečnostné ochranné pásma (OP):

- PHO vodných zdrojov verejného vodovodu I. a II. stupňa (podľa graf. vymedzenia vo výkresoch č. 2, 3, 4)
- PHO ČOV 25 m (pri uzavretej - zakrytej technológii, zakrytých objektoch v zmysle STN 75 6401)
- OP pohrebiska 50 m, kde sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy v zmysle zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve
- OP pozdĺž ciest III. triedy mimo zast. časti obce v šírke 20 m na obe strany od osi cesty
- OP Letiska Mirkovce pre letecké práce v poľnohospodárstve obmedzujúce vzdušné vedenia VN a VVN (kde vedenie musí byť riešené podzemným káblom)
- OP bez zástavby o šírke min. 10 m na účely údržby a opráv pozdĺž oboch brehov vodohospodársky významných vodných tokov Olšava a Trstianka a 5 m u ostatných vodných tokov (Drienovský potok, odvodňovací kanál)
- OP vzdušného el. vedenia 2x400 kV 25 m od krajného vodiča (pás šírky 60 m)
- OP vzduš. el. vedenia VN 10 m od krajného vodiča; v súvislých lesných priesekoch 7 m
- OP PR Mirkovská kosatcová lúka 100 m od vymedzenej PR, kde má platiť 3. stupeň úz. ochrany (v samotnej PR 4. stupeň)
- OP 50 m pre zástavbu od lesa; pri výstavbe vnútri OP lesa je potrebné rešpektovať nasledovné podmienky:
 - o V prípade ak výstavbou dôjde k poškodeniu lesa (lesného pozemku, lesného porastu) je stavebník povinný vykonať opatrenia na nápravu alebo uhradiť s tým spojené náklady.
 - o Majitelia pozemkov v riešenej lokalite budú rešpektovať výkon činností súvisiacich s obhospodarovaním susedných LP, ako aj podmienky vlastníka a obhospodarovateľa LP, v ktorom ochrannom pásme je stavba plánovaná alebo zrealizovaná.
 - o Majitelia pozemkov v riešenej lokalite si v plnom rozsahu uvedomujú riziko ohrozenia života a zdravia osôb, ako aj riziko vzniku škôd na predmetných nehnuteľnostiach v OP lesa hroziace v prípade pádu stromov susedného lesného porastu, ktoré vyplýva z realizácie nízkopodlažnej zástavby – RD v tesnej blízkosti lesa.

G.2. Chránené a osobitne vymedzené územia

Ako chránené územia a plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa §12 ods. 4 Vyhlášky Min. ŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD sa vymedzujú:

G.2.1. Chránené územia prírody

- a) PR Mirkovská kosatcová lúka (4. stupeň úz. ochrany v zmysle zákona o OPaK; 100 m od vymedzenej PR 3. stupeň).
- b) Chránené vtáčie územie (CHVÚ) Slanské vrchy sústavy NATURA 2000

G.2.2. Nevyhradené ložisko andezitu v rozsahu vydaného úz. rozhodnutia o využívaní územia (v juhovýchodnej časti katastra v lokalite Čierny dol)

G.2.3. Plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu ohrozené svahový deformáciami (blokové polia, svahové prúdy, zosuvy) v jadrovej časti sídla - podľa §20 ods.3 geolog. zákona sa toto

zistenie definuje ako riziko stavebného využitia.

G.2.4. Ďalšie územia vyžadujúce zvýšenú ochranu, napr. územia so stavebnou uzáverou, sa v ÚPN-O nevymedzujú.

G.3. Asanácie

G.3.1. Asanácia kvôli investičnej akcii sa uvažuje len v súvislosti s realizáciou projektu *Revitalizácia centra obce Žehňa*, a to odstránenie murovaného objektu autobusovej zastávky v rozhládovom trojuholníku križovatky cesty 3444 (III/06806) s hlavnou cestou 3446 (III/06811); navrhuje sa jeho náhrada preskleným prístreškom viac odsadeným od križovatky.

Prípustné – nie nevyhnutné sú asanácie objektov na navrhovaných funkčných plochách, ktoré sú nekompatibilné s pôvodnou funkciou, resp. na existujúcich funkčných plochách za účelom modernizácie.

G.3.2. V ochrannom pásme cintorína na okraji rómskej osady, a tiež v ochr.pásme vodného zdroja II. stupňa v prípade nenapojenia na verejnú splaškovú kanalizáciu s ČOV je žiaduce odstránenie nelegálnych stavieb - s uvedením pozemkov do pôvodného stavu pred záberom.

H. Zoznam verejnoprospešných stavieb, vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby

H.1. Ako verejnoprospešné stavby (VPS), t.j. stavby, na realizáciu ktorých je možné pozemky vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k nim obmedziť, sa v rámci tohto zoznamu určujú:

1. Verejný vodovod
 - 1.1. Vodojem Žehňa II
 - 1.2. Vodojem Dúbrava
 - 1.3. Prívodné a výtlačné potrubie z VN Starina, čerp. stanica (ČS)
 - 1.4. Zásobné rozvodné potrubie
2. Splašková a dažďová kanalizácia: výstavba nových trás a zariadení
 - 2.1. Celoobecná ČOV Dúbrava + príjazdová účelová komunikácia
 - 2.2. Dočasná lokálna ČOV Žehňa-Balka + príjazdová účelová komunikácia
 - 2.3. Splašková kanalizácia
 - 2.4. Dažďová kanalizácia
3. Plynovod
4. Verejné komunikácie
 - 4.1. Úprava smerových oblúkov cesty 3446 (III/06811) v súlade s jej kategóriou
 - 4.2. Úprava šírky cesty 3444 (III/06806) v súlade s jej kategóriou
 - 4.3. Samostatné zastávkové pruhy
 - 4.4. Chodník pozdĺž cesty 3446 (III/06811)
 - 4.5. Chodník a pešie priestranstvo pozdĺž cesty 3444 (III/06806)
 - 4.6. Chodník k navrhovanej zákl. škole pozdĺž exist. miestnej komunikácie (MK) a z osady
 - 4.7. MK Žehňa-Nad r.k. kostolom
 - 4.8. MK Dúbrava-Západ
 - 4.9. Úpravy existujúcich MK v zmysle STN: rošírenie MK, zriadenie výhybní a obrátok
 - 4.10. MK v rómskej osade
 - 4.11. MK Stavenec
 - 4.12. Parkoviská pre zariadenia obč. vybavenosti verejného charakteru mimo ich pozemkov
5. Protipovodňové stavby
 - 5.1. Úprava Drienovského potoka na príľahlom úseku intravilánu v Dúbrave
 - 5.2. Úprava bezmenného potoka v centre Žehne od bistra po materskú školu
 - 5.3. Úprava bezmenného potoka v Žehni pri malom cintoríne na verejných pozemkoch
 - 5.4. Úprava bezmenného potoka v Dúbrave na verejných pozemkoch
6. Výstavba a prestavba trás a zariadení el. energie
 - 6.1. Trafostanica TS4 (Nad r.k.kostolom) s káblovou VN-prípojkou
 - 6.2. Trafostanica TS5 (Osada-rozšírenie) s káblovou VN-prípojkou
 - 6.3. Trafostanica TS6 (Dúbrava-Západ) s káblovou VN-prípojkou
 - 6.4. Trafostanica TS7 (Stavenec) so vzdušnou + káblovou VN-prípojkou

- 6.5. Náhrada vzdušného VN-vedenia k TS2 káblom
- 6.6. NN rozvody zemným káblom – nové trasy i ako náhrada za vzdušné vedenia
- 7. Výstavba a prestavba trás a zariadení telekomunikácií
- 8. Výstavba a prestavba zariadení občianskej vybavenosti verejného charakteru
 - 8.1. Základná škola pre 1.-9. roč.
 - 8.2. Komunitné centrum, predškolská príprava
 - 8.3. Obecný úrad + spoločenské centrum
 - 8.4. Kult.-spol. centrum Dúbrava + detský útulok
 - 8.5. Zdravotné stredisko - rozšírenie
 - 8.6. Nové futb. ihrisko + viacúčelové ihrisko
 - 8.7. Súčasné futb. ihrisko (areál zdravia) + príjazdová účelová komunikácia
 - 8.8. Univerzálne ihrisko Dúbrava
 - 8.9. Dom smútku Dúbrava
 - 8.10. Ihrisko v osade
- 9. Výstavba zariadení na zneškodňovanie, triedenie, kompostovanie a recykláciu odpadov
 - 9.1. Zberný dvor
 - 9.2. Kompostovisko
- H.2. Vymedziť plochy je potrebné pre tieto verejnoprospešné stavby (v rámci týchto plôch môžu byť umiestnené viaceré VPS zo zoznamu v bode H.1):
 - 1. Verejný vodovod
 - 1.1. Vodojem Žehňa II
 - 1.2. Vodojem Dúbrava
 - 2. Splašková a dažďová kanalizácia: výstavba nových trás a zariadení
 - 2.1. Celoobecná ČOV Dúbrava + príjazdová účelová komunikácia
 - 2.2. Dočasná lokálna ČOV Žehňa-Balka + príjazdová účelová komunikácia
 - 4. Verejné komunikácie
 - 4.1. Úprava smerových oblúkov cesty 3446 (III/06811) v súlade s jej kategóriou
 - 4.2. Úprava šírky cesty 3444 (III/06806) v súlade s jej kategóriou
 - 4.3. Samostatné zastávkové pruhy
 - 4.4. Chodník pozdĺž cesty 3446 (III/06811)
 - 4.5. Chodník a pešie priestranstvo pozdĺž cesty 3444 (III/06806)
 - 4.6. Chodník k navrhovanej zákł. škole pozdĺž exist. miestnej komunikácie (MK) a z osady
 - 4.7. MK Žehňa-Nad r.k. kostolom
 - 4.8. MK Dúbrava-Západ
 - 4.9. Úpravy existujúcich MK v zmysle STN: rošírenie MK, zriadenie výhybní a obrátok
 - 4.10. MK v rómskej osade
 - 4.11. MK Stavenec
 - 4.12. Parkoviská pre zariadenia obč. vybavenosti verejného charakteru mimo ich pozemkov
 - 6. Výstavba a prestavba trás a zariadení el. energie
 - 6.1. Trafostanica TS4 (Nad r.k.kostolom) s káblovou VN-prípojkou
 - 6.2. Trafostanica TS5 (Osada-rozšírenie) s káblovou VN-prípojkou
 - 6.3. Trafostanica TS6 (Dúbrava-Západ) s káblovou VN-prípojkou
 - 6.4. Trafostanica TS7 (Stavenec) so vzdušnou + káblovou VN-prípojkou
 - 8. Výstavba a prestavba zariadení občianskej vybavenosti verejného charakteru
 - 8.1. Základná škola pre 1.-9. roč.
 - 8.2. Komunitné centrum, predškolská príprava
 - 8.3. Obecný úrad + spoločenské centrum
 - 8.4. Kult.-spol. centrum Dúbrava + detský útulok
 - 8.5. Zdravotné stredisko - rozšírenie
 - 8.6. Nové futb. ihrisko + viacúčelové ihrisko
 - 8.7. Súčasné futb. ihrisko (areál zdravia) + príjazdová účelová komunikácia
 - 8.9. Dom smútku Dúbrava
 - 8.10. Ihrisko v osade
 - 9. Výstavba zariadení na zneškodňovanie, triedenie, kompostovanie a recykláciu odpadov
 - 9.1. Zberný dvor, kompostovisko

I. Vymedzenie častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v ďalšom stupni

I.1. Z dôvodu stanovenia presnejších regulatívov zástavby je nutné následne urbanistickou štúdiou v mierke územného plánu zóny preriešiť:

I.1.1. všetky väčšie lokality s novou výstavbou RD a objektov pre individ. rekreáciu

- a) Róm. osada-rozšírenie
- b) Nad r.k. kostolom
- c) Stavenec
- d) Pri malom cintoríne
- e) Dúbrava-Kopanica
- f) Dúbrava-západ
- g) Dúbrava-K cintorínu

I.1.2. novonavrhované rekr. areály, výrobné komplexy a väčšie zariadenia obč. vybavenosti

- a) Býv. areál MO SR
- b) Areál ZŠ pre 1.-9. roč. s učiteľskými bytovkami
- c) Areál hosp. dvora
- d) Futbalový areál

Ing. arch. Ľubomír Polák - autorizovaný architekt
08001 Prešov, Októbrová 44; ateliér: Prešov, Požiarnická 17; tel. 0907128516
e-mail:ubopolak@orangemail.sk

NÁVRH ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE
ŽEHŇA
Jún 2017

OBSAH ELABORÁTU

A. Textová časť

Súhrnná správa

B. Grafická časť

Výkres č. 1: Širšie vzťahy	1 : 50 000
č. 2: Kompl. výkres priestor. usporiadania a funk.využívania územia s vyznač. VPS + návrh dopravy: kataster	1 : 10 000
č. 3: Kompl. výkres priestor. usporiadania a funk. využívania územia s vyznač. VPS + návrh dopravy: zast. územie	1 : 2 000
č. 4: Návrh tech. vybavenosti: kataster	1 : 10 000
č. 5: Návrh tech. vybavenosti: zast. územie	1 : 2 000
č. 6: Záväzné časti riešenia a verejnoprospešné stavby	1 : 10 000
č. 7: Ochrana prírody, tvorba krajiny, ÚSES	1 : 10 000
č. 8: Perspektívne použitie PP a LP na iné účely	1 : 10 000

C. Záväzná časť

NÁVRH ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE **ŽEHŇA**

Marec 2017

Ing. arch. Ľubomír Polák - autorizovaný architekt

08001 Prešov, Októbrová 44; ateliér: Prešov, Požiarnická 17
tel.0907128516; e-mail:ubopolak@orangemail.sk

OBSAH ELABORÁTU

A. Textová časť

Súhrnná správa

B. Grafická časť

Výkres č. 1: Širšie vzťahy	1:50 000
č. 2: Kompl. výkres priestor. usporiadania a funk.využívania územia s vyznač. VPS + návrh dopravy; kataster	1:10 000
č. 3: Kompl. výkres priestor. usporiadania a funk. využívania územia s vyznač. VPS + návrh dopravy; zast. územie	1:2 000
č. 4: Návrh tech. vybavenosti: kataster	1:10 000
č. 5: Návrh tech. vybavenosti: zast. územie	1:2 000
č. 6: Záväzná časť riešenia a verejnoprospešné stavby	1:10 000
č. 7: Ochrana prírody, tvorba krajiny, ÚSES	1:10 000
č. 8: Perspektívne použitie PP a LP na iné účely	1:10 000

C. Záväzná časť